

GROZDANA OLUJIĆ,
KNJIŽEVNIK

Između sna i jave

● Bilj pisac je doživljavao dokazivanje, ali to je ipak lep posao: iz malo snova, malo stvarnosti, malo tuge, vi uvek iznova stvarate svet - kaže poznata književnica

Strana 7.

**bosanka
GLAS**

NAGRAĐUJU

STRANA 12.

SUSRETI I RAZGOVORI

Takav je život nomadski

● „Ko nije zimu proveo s ovčama u ravnici, ne može shvatiti koliko je taj život težak, pasji, tako reći. Zato i kažem da je ovčarski hljeb gorak kao i rudarski“ kaže Mitar Todorović

Strana 9.

ZAPISI IZ ULCINJA

„Merito“ nije zaboravljen

Na mjestu gdje je nekad davno potonuo jedrenjak „Merito“ stvorilo se ostrvo koje su odavno osvojili i posvojili mudisti

Strana 7.

BANJALUKA, 24. i 25. avgusta 1985.
Broj 4489 Godina XLII Cijena 32 dinara

TRAVO

NEDJELJNI

BIBLIOTEKA „PETAR KOČIĆ“
Moše Pijade 12-a
78000 BANJALUKA

LIST SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA

IZLAZI SVAKOG DANA OSIM NEDJELJE

PLANINI U POHODE

Nove pjesme Grmečke

Strana 8.

UZ GODIŠNJICU GALERIJE
UMJETNOSTI NESVRSTANIH ZE-
MALJA „JOSIP BROZ TITO“

Simboli mira i prijateljstva

● Rafikun Vabi, slikar iz Bangladeša: „Ljudi su ovdje gostoljubivi, prijatni. To je jedno novo iskustvo za mene. Ako se jednog dana opet ovamo vratim, volio bih da nađem ovu zemlju, ove ljude i ovu galeriju“

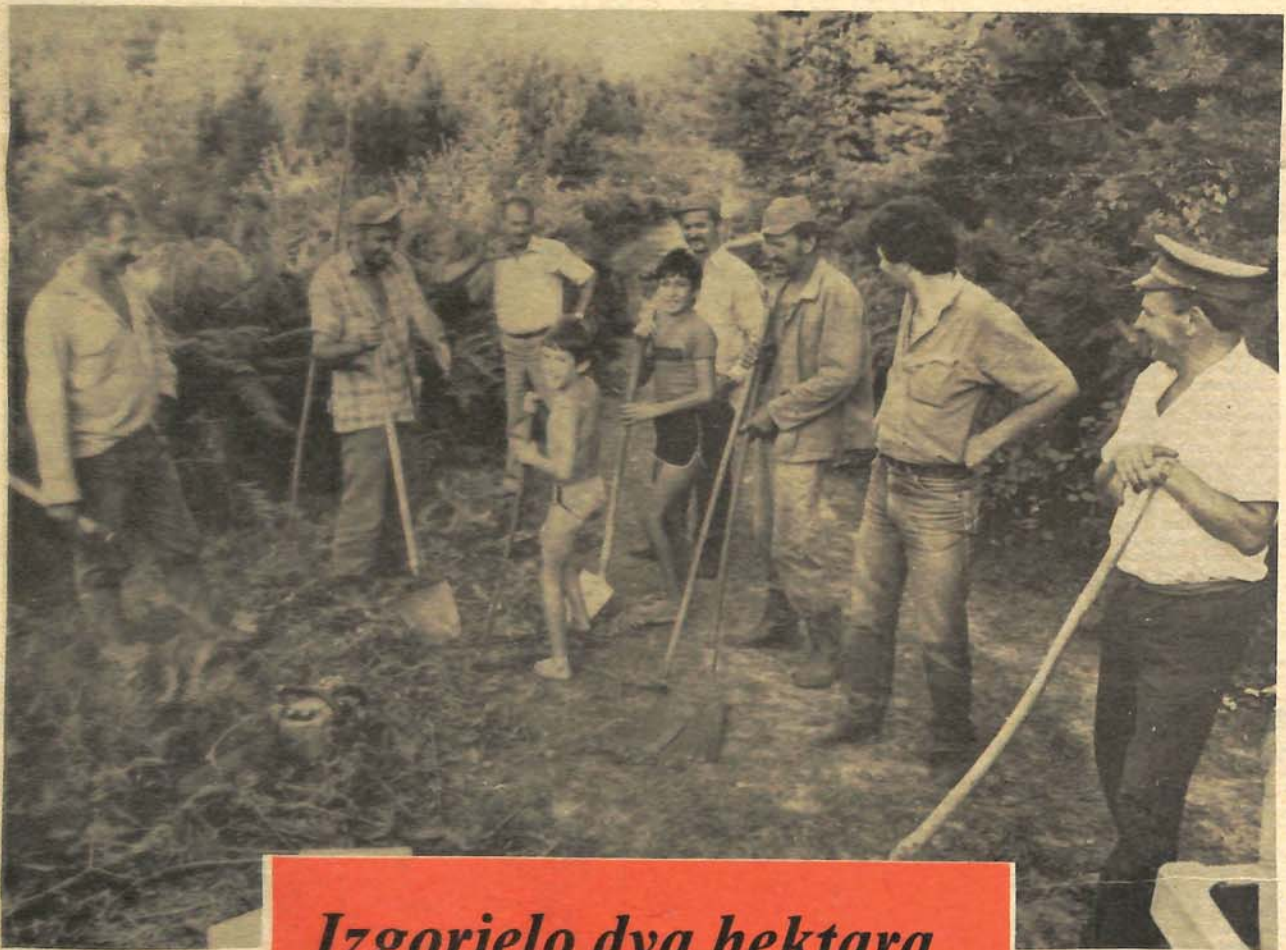
Strana 6.

S PROIZVOĐAČIMA ŠTA-
MPANIH PLOČA „ČAJAVČE-
VE“ RO „ELEKTRONSKI
PRIJEMNICI I UREĐAJI“

Tržištu sve podređeno

Strana 6.

PRVI OVOGODIŠNJI POŽAR U BOSANSKOJ KRAJINI

Izgorjelo dva hektara šume u Jošavci

ČELINAC 23. avgust - U prvom ovogodišnjem požaru u Bosanskoj krajini, koji se juče desio na prostorima Gospodarske jedinice Jošavka u sastavu „Šipad-Vrbasa“, izgorjelo je dva hektara mlade borove šume. Smatra se da je šteta mogla znatno da nadmaši iznos od 240.000 dinara, koliko se za sada cijeni, da je izgorjelo ovih brzorastućih

četinara, ali zahvaljujući velikom odzivu mještana Čelinca i Jošavke požar je za nekoliko sati lokalizovan i vatra je ugašena.

Na poziv Štaba civilne zaštite Čelinca, oko 1000 radnih ljudi i građana uključilo se u gašenje, boreći se protiv vatrene stihije raznim alatka-

ma, jer i pored brzog pristizanja cisterni vatrogasaca iz Čelinca, Banjaluke, Kotor-Varoša i „Elektrobanjaluke“, zbog lošeg šumskog puta os-

tale su neupotrijebljene u Jošavci.

Kako saznajemo jedno lice je pritvoreno zbog osnovane sumnje da je iz nehata izazvalo požar.

Na snimku sa mjesta požara: Vatra je ugašena zahvaljujući nesebičnom angažovanju mještana.

Snimio: D. Kecman

Strana 12.

PREDSJEDNIŠTVO OVSS BANJALUKA O
ODRŽAVANJU STAMBENOG FONDA

Djelomično učešće stanara

BANJALUKA, 23. avgusta - Sadašnji nivo stanarina, koji je još daleko od ekonomskog, ne može obezbijediti da se redovno provodi ni najnužnija zaštita i održavanje stanova i drugih zajedničkih prostorija u stambenim objektima. To dovodi do sve većeg propadanja stambenog fonda koje je nužno zaustaviti. Utoliko je opravdan prijedlog, sadržan u nacrtu najnovije odluke o održavanju stambenih, stambeno-poslovnih zgrada, stanova, garažnog i poslovnog prostora, da troškove za određene radove tekuće održavanja stana snose sami stanari,

odnosno nosioci stambenog prava.

Ovo je rečeno sinoć na sjednici Predsjedništva Opštinskog vijeća Saveza sindikata koje je podržalo ovakvo rješenje, ne gubeći istovremeno iz vida da ovo predstavlja dodatno opterećenje za kućni budžet većeg broja domaćinstva u Banjaluci. Međutim, ova odluka koju donosi Vijeće udruženog rada, Vijeće mještinskih zajednica i Skupština zajednice stanovanja, predstavlja nužnost da bi se, kako je već rečeno, zaustavilo rapidno propadanje stambenog fonda. Osim toga učešće stanara u tekućem održavanju stana

dopriniće boljem održavanju i pažljivijem rukovanju uređajima i instalacijama ugrađenim u stan, odnosno savjesnijem odnosu prema ovom društvenom bogatstvu. Ovom prilikom takođe je istaknuto da to nije jedinstven primjer uvođenja ovakvog načina održavanja stanova i da se u drugim gradovima ono već primjenjuje.

Prema predloženoj odluci stanari snose troškove tekućeg održavanja stana, od kretanja i bojenja stolarije pa do zamjene sanitarnih uređaja. Ovdje je napravljen izuzetak tako što se kod zamjene sanitarija kojima je istekao vijek trajanja predviđa da troškove nabavke i ugradnje novih uređaja stanari snose 50 odsto.

N. S. F.

REALIZACIJA 'ZELENOG PLANA' U SRBAČKOJ OPŠTINI

Sredstva trošena namjenski

- Od 230 planiranih u srbačkoj opštini podignuto 176 farmi
- Program u cijelosti treba da bude završen do kraja godine

SRBAC, 23. avgusta - Sredstva "zelenog plana" u srbačkoj opštini trošena su po planu i namjenski, a realizacija cjelokupnog programa izgradnje ratarskih i stočarskih malih farmi ulazi u završnu fazu. Program je "Iskaz" 307 miliona dinara, a 176 farmi koje su već u funkciji dale su i pored određenih teškoća vidne efekte. Rukovodilac investicione izgradnje u Zemljoradničkoj zadruzi Srbač Mirko Vidaković, koji namjensko trošenje sredstava "zelenog plana" potkrepljuje rezultatima zajedničke kontrole komisije Privredne banke "Sarajevo", AIFP "Bosanska krajina" i Međunarodne banke, ističe da se program u ovoj komuni realizuje sa dosta uspjeha. Dva programa su u cijelosti završena - završeno je i u potpunosti je u funkciji 45 peradararskih farmi u kojima se tovi oko 528 hiljada pilića u turnusu. Takođe je završeno 35 farmi za proizvodnju povrća. Od

110 farmi za proizvodnju mlijeka i goveđeg mesa završeno je 78, a podignuto je i 18 farmi za tov svinja. Treba istaći da su u tri osnovne zadruge organizacije Zemljoradničke zadruge ovoj ljeta završena i predata na upotrebu tri kooperativna centra od kojih se očekuje da poboljšaju ukupnu saradnju sa selom. Kooperativni centri omogućuju uskladištenje, a time i blagovremeno snabdjevanje umjetnim gnojivima i drugim reprodukcijom materijalima, a pružaju i mnogo povoljnije uslove za otkup tržnih viškova.

Do kraja ove godine ostalo je da se završe preostale 54 farme. Kad sve bude gotovo, poljoprivrednici će imati povoljne uslove za tov 2,5 hiljade teladi, 4 hiljade 950 svinja, smještaj 640 muznih krava i 200 kрмаča prasilica.

Z. S.

HIDROELEKTRANA "BOČAC"

SVE MANJE VODE

BOČAC, 23. avgusta - Dugotrajna stana vrtzano prazni akumulacije vode hidroelektrane "Bočac". Dtokot Prive Vibasa ovih dana je 25 kubnih metara u sekundi, a u normalnim uslovima je 120 kubnih metara. — Povoljna spremnost postrojenja je potpuna. Dtokot vode u avgustu je izuzetno malin, pa dnevno u jednom generatoru ost radimo se sa 1 sati. Posledično u ovom trenutku instalirane kapacite je koristimo samo sa 40 odsto. Zbog svega toga ipak za slednju stane treba svaštiti veoma ozbiljno, jer mogu doći teži dani, kaže Saad Sadić, inženjer elektromehaničkog održavanja HE "Bočac".

B. B.

U RIBNJAKU „SANIČANI“ KOD PRIJEDORA

VANREDNI IZLOV RIBE

PRIJEDOR, 23. avgusta - U "Saničanima" kod Prijedora, najvećem bosanskohercegovačkom ribnjaku, juče je počeo vanredni izlov ribe. Planirano je da se do sredine narednog meseca izlovi 150 tona šarana, tolstolobika i druge ribe, od čega će se 20 tona šarana plasirati u Italiju i

ostvariti znatna devizna sredstva.

Uprkos nezapamćenoj vrudini, u ovom ribnjaku ulažu velike napore da ostvare "Jetni" plan i time podmiru rastuće potrebe domaćeg tržišta, prije svega kupaca u Srbiji i Bosni i Hercegovini.

U BOSANSKODUBIČKOJ „KNEŽOPOLJKI“

Akumulacija za nova radna mjesta

- U otvaranje novih radnih mjesta, povećanje proizvodnje i otklanjanje uskih grla u prošloj i ovoj godini, mahom iz vlastitih sredstava investiraće se oko dvije milijarde dinara

BOSANSKA DUBICA 23. avgusta - Najmnogoljudniji bosanskodubički kolektiv, Tekstilna industrija "Knežopoljka", stalno i osmišljeno ulaže sredstva u otvaranje novih radnih mjesta, otklanjanje uskih grla u proizvodnji i povećanje mogućnosti za rast proizvodnje. Samo u prošloj i ovoj godini investiraće se blizu dvije milijarde dinara, a sredstva su mahom obezbijedena iz vlastite akumulacije i nešto od partnera u inostranstvu, gdje se nabavljaju odgovarajuća oprema. Ta ulaganja u velikoj mjeri doprinose ublažavanju problema nezaposlenosti u ovoj opštini pa je samo u posljednjih nekoliko godina "Knežopoljka" više nego udvostručila broj zaposlenih.

Nedavno je u pogonu dorade u okviru OOUR-a "Tkanina" počeo rad novi stroj za kontinuirano pranje i bijeljenje, čime su otklonjena uska grla u proizvodnji i stvorene mogućnosti za povećanje proizvodnje. Investirano je 80 miliona dinara. I u najmlađoj Osnovnoj organizaciji udruženog rada "Konfekcija" instalirane se novi strojevi, a posao će dobiti 50 radnika. Najviše se, ipak, radi u "Predionici" a razlozi su u činjenici da prediva treba kako ovdašnjoj "Tkanini", tako i u drugim trikotadžerima i proizvođačima platna u našoj zemlji. Krajem septembra treba da počne probna proizvodnja u bezvretenskoj predionici koja će od otpada iz sadašnje predionice, koji će učestvovati sa 30 odsto, i od pamuka nižeg kvaliteta, proizvoditi blizu 1.000 tona kadiranog prediva potrebnog "Tkanini". Time se postiče dvostruka korist: povećava se proizvodnja, ali i znatno smanjuju troškovi poslovanja Predionice pošto će se otpadni pamuk koji je do sada završavao na smetlištu, koristiti u procesu proizvodnje. Vrijednost investicije je oko 900 miliona dinara.

I u postojećoj predionici u kojoj se proizvodi na 28.500 vretena instalirane se novi pet hiljada, pa će se povećati proizvodnja za još 500 tona. Izgrađeno je i skladište sirovina ukupne površine 1.600 kvadratnih metara, instaliran stroj za križni premat, a do kraja godine treba da budu montirane končarice koje će obezbjeđivati proizvode nedostajuće na cijelom jugoslovenskom tržištu. U "Predionici" će tako do kraja godine posao dobiti još 100 radnika.

I tu se spisak ulaganja ovog kolektiva ne završava. Nedavno je završen parking-prostor za oko 300 vozila, izvršeni radovi na dovođenju vode, učinjeni još neki zahvati u infrastrukturu, a ovih dana ugovorena je i stambena zgrada za potreba Knežopoljkinih radnika. Neimari Radne organizacije "Sloga" treba do sredine iduće godine da završe 14 stanova za potrebe zaposlenih u "Knežopoljki", čime će se osjetno ublažiti stambeni problemi koji se rješavaju i odjelom kredita za individualnu stambenu izgradnju.

S. Alimpić

U RUDNIKU „KAMENGRAD“

Rekordna proizvodnja uglja

SANSKI MOST, 23. avgusta - Rudari "Kamengrada" proizveli su u toku jula 73 hiljade tona mrkog uglja, što je najveća mjesečna proizvodnja od postrojenja ovog jedinog krajiškog rudnika sa janskom eksploatacijom. Oni su i u avgustu krenuli silovito: do juče su proizveli 40 hiljada tona "crnog zlata" i najavili da će ovog meseca ostvariti proizvodnju od 55 hiljada tona sve traženijeg uglja.

Gotovo je sigurno da će rudari u ova dva meseca ukupno proizvesti 128 hiljada tona. To je znatno više nego u prvom polugodištu, kada su se borili s nizom teškoća i nisu ispunili plan. Ako u međuvremenu ne dođe do nepredviđenih teškoća, sasvim je izvjesno da će rudari nadmašiti sebe i ove godine proizvesti 350 hiljada tona uglja.

Povećana proizvodnja uglja je rezultat, prije svega, dobre organizacije proizvodnog procesa, u prvom redu puštanja u rad samostodne hidroelektrane podgrade na novom olimpijskom polju u jami "Fajtovci" - kaže inž. Borica Lazić, tehnički direktor OOUR-a "Proizvodnja i prerada uglja".

Dotrajala separacija u "Fajtovcima", skuceni kapaciteti utovarne rampe u Prijedoru i nedostatak željezničkih vagona, međutim, prijetile da uspreme otpremu uglja, ali ovdje čine velike napore da sve ove teškoće prevaziđu i ostvare dobre proizvodne, finansijske i druge rezultate.

ZI. D.

NA BOSANSKOGRAĐIŠKOM PODRUČJU NEMA POVRČA ZA „PROTEINKU“

Paprike iz Makedonije

BOSANSKA GRADIŠKA, 23. avgusta - Kada se u ovom kraju govori o unapređenju poljoprivrede, često se ističe kako o nisu iskoristene sve mogućnosti u proizvodnji industrijskog povrća. Ovo ljeto je samo potvrda te stare priče i pitanje je kada će joj nestati korijeni u bosansko gradiškim povrtnicama.

Pri tome se prije svega misli na ponudu kolektiva "Proteinka" da se za njene potrebe proizvede

bar 400 tona industrijskog povrća. OZO nisu mogle prihvatiti tu ponudu, jer zato jednostavno nije bilo interesa kod poljoprivrednika. Dežurni krivac zato, kako kaže diplomirani inženjer Milorad KOTUR, rukovodilac linije povrća u "Proteinki", tradicionalna je proizvodnja konzumnog povrća u privatnom sektoru. Primjer je pokušaj da se ugovori oko 50 tona kelja i kartiola, uz napomenu da poljoprivrednici znaju koliko je ta proizvodnja osjetljiva, ali sve se svelo na pokušaj. Nije bilo zainteresovanosti ni za paradajz i papriku. Zato je "Proteinka" već ugovorila oko 350 tona paprika iz SR Makedonije, koja će biti samo koji dinar skuplja od cijene koja je proljetos nudena, bosansko gradiškim poljoprivrednicima, i to zbog prevoza. Da tako kažemo, iz svog atara "Proteinka" je uspjela od novoopolskog "Ratarstva" da obezbijedi samo grašak čiji je gotov proizvod težak 250 tona, od čega će polovina u izvoz, i 150 tona boranije dobrog kvaliteta.

J. D.

DOGOVOR PRIJEDORSKIH PEKARA I BOSANSKONOVSKIH TRGOVACA

HLJEBA DOVOLJNO

BOSANSKI NOVI, 23. avgusta - Otkad su prestali rad kiosci za prodaju hljeba Radne organizacije "Žitopromet" u Prijedoru, stanovnici bosanskonovske komunice suočeni su s teškoćama u snabdjevanju tom osnovnom životnom namirnicom. Posebno je taj problem bio izražen nedjeljom i praznicima. Juče je u organizaciji izvršnog odbora Skupštine opštine Bosanski Novi održan dogovor između proizvođača "Žitoprometa" i trgovačke Radne organizacije "Jedinstvo" u čijih se 15 prodajnih objekata prodaje hljeb. Po svemu sudeći, riješiće se ne samo problem u vezi s osiguranjem dovoljnih količina hljeba već će biti otklonjeni i nesporazumi između proizvođača i trgovaca oko rizika za neprodane količine. To je bio i glavni kaman spoticanja koji je uslovio i lošu snabdjevenost. Dogovoreno je da prijedorski pekari osiguravaju za prodajne objekte "Jedinstva" oko pet hiljada kilograma hljeba, a povećanom proizvodnjom subotom osiguraju se dovoljne količine i za nedjelju. Kada se tome doda da će rizik za neprodani hljeb zajednički snositi obje organizacije, pretpostavlja se da će teškoće stanovnika Bosanskog Novog biti konačno riješene.

F.K.

AKCIJAŠKA LJETO U TITOVOM DRVARU

RADE I SAMOUPRAVLJAJU

TITOV DRVAR, 13. avgusta - Na saveznoj omladinskoj akciji "Titov Drvar 85" vri kao u košnici. Brigadisti treće smjene već uveliko druguju sa žuljevima, osmijehom i pjesmom. Kako nas je obavijestio Rade Marinković, komandant akcije 200 brigadista, svrstanih u pet omladinskih radnih brigada, udarnički pošumljavaju goleti i degradirane šume na području grada - heroja. Za akcijaška znamenja u trećoj smjeni nadmeću se mladi Bosanskog Šamca, Beograda, Titovog Velesa, Pristine i Pećinaca. Rezultati koje postižu brigadisti treće smjene sve su zapazeni pa u uspješan rezultat ove smjene u kojoj je predviđeno da se sadnicama smrčce, bijelog i crnog bora pošumi 200 hektara goleti, ne treba sumnjati.

Osim dobrih rezultata na radištilu u naselju koje je smješteno u prostorijama Osnovne škole "Slavko Rodić" u Titovom Drvaru postiču se izvanredni rezultati u okviru društvenih aktivnosti i sve su prisutnije želje i napor brigadista da se njihovo slobodno vrijeme osmisli i obogati raznovrsnim sadržajima. Svi brigadisti su već od prvog dana uključeni u sve tokove samoupravljanja. Konstituisan je i najviši samoupravni organ, Skupština treće smjene, za čijeg predsjednika je izabran Petar Kozarev iz ORB "Milenko Veršić-Neša" iz Pećinaca. Osim toga, konstituisan je i Aktiv SK za čijeg sekretara je izabran Musli Demalji iz ORB "Maršal Tito" iz Pristine.

M. B.

BANJALUKA

AEROZAGAĐENJE

Prema podacima dobijenim od banjalučkog Instituta za šifre za 22. i 23. avgust 1985. godine, koncentracija sumpor-dioksida po kubnom metru izmjerena je u Centru 40. Mejdana 34, Vrbani 19, Česmi 36, Delibabinskom selu 57. Dovoljna gornja granica kratkotrajne koncentracije iznosi 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

Koncentracija čadi izmjerena je po kubnom metru u Centru 16, Mejdana 14, Vrbani 10, Česmi 10, Delibabinskom selu 17, a dovoljna gornja granica i kratkotrajne i dugotrajne koncentracije je 150 mikrograma.

BONSKI VOTERGEJT

Grof na optuženičkoj klupi

● Četiri godine star skandal konačno pred sudskim raspletom ● Glavni optuženi — ministar privrede grof Oto Lambsdorf, ali je na listi praktično cijela državna i stranačka vrhuška

BON, 23. avgusta — Četiri godine nakon što je pukao korupcijski — politički skandal s industrijalcom Filkom, glavnooptuženi će u četvrtak, 29. avgusta, konačno stali pred Privredno krivično vijeće Zemaljskog suda u Bonu. Hoće li to biti početak raspjeta u aferi koja je dobila epitet bonjskog Votergejta? Najugledniji među optuženima je bivši ministar privrede grof Oto Lambsdorf, koji je zbog afere u januaru 1984. morao da podnese ostavku. Na optuženičkoj klupi su još Lambsdorfov prethodnih u funkciji ministra privrede dr Hans Frideriks i Filkov bivši menadžer Eberhard fon Brauhici.

Optuženi, dabome, idalje pobijaju navode optužnice. Činili su to od samog početka, vaoma uporno i uz moćnu političku podršku, ali javno tužilaštvo nije odustalo od procesa.

Lambsdorf i Frideriks su pod optužbom za zloupotrebu položaja, odnosno državne funkcije. Poslije bezmalo trogodišnje istrage. Dravno tužilaštvo je uvjeren da je Lambsdorf od Filka primio 135.000, a Frideriks 375.000 maraka za kasu njihove liberalne stranke. Po sebi, to nije grijeh, bar ne veliki, jer je to bila opšta praksa, mada — ilegalna.

Grijeh je to što su Filku zauzvat omogućili, ili „pripomogli“ da poretza ostobodi 1,9 milijardi maraka, zarađenih prodajom paketa Dajmlerovih akcija. Dravno tužilaštvo dokazuje da su obojica političara izvdala sopstveni porez, svaki na po milion i po maraka. To je navodno učinjeno preko takozvanih perionica priloga, opskurnih firmi koje pare — djelimično preko inostranaka — transferišu i stranačke kase.

Centralnu ulogu u svemu tome, sudeći po optužnici, odigrao je fon Brauhici. Iz njegovih biljezaka, te iz zapisa Filkovog glavnog knjigovođe Rudolfa Dila koji je umro prije neku godinu, proističe da se od 1969. do 1980. U stranačke kase silio ukupno oko 25 miliona Filkovih maraka.

M. BABIĆ

POSILIJE NESREĆE NA MANČESTERSKOM AERODROMU

Pilot spriječio još težu katastrofu

● „Zamor materijala“ u motoru — najvjerovatnije uzrok nesreće
● Udes preživjela 83 putnika

LONDON, 23. avgusta — Obično se u početku svih novinskih izvještaja u velikim nesrećama navodi broj ljudskih žrtava kao osnovni pokazatelj o razmjerama neke katastrofe. Poslije jučerašnjeg udara aviona „čarter—kompanija „Britisherturs“ na aerodromu u Mančesteru, možda, valja napraviti izuzetak, kao najvanije, istaći: osamdeset i troje je preživjelo.

Istinski heroj u ovoj tragediji, u kojoj padeset i dva putnika i dva člana posade nisu stigli da izmaknu vatrenoj stihiji, zove se Piter Terington 39—godišnji kapetan aviona „boing 737“, koji je trebalo da poleti za sunčani Krl i tamo odveze grupu britanskih turista na godišnji odmor.

Let „KT 328“ je, međutim, završio na zemlji, pošto se avion zapalio u trenutku dok je, pri brzini 175 kilometara na čas, bio tako rečeno dostigao onu poznatu tačku kada se aparat na zletištu više ne može zaustaviti.

Prvo je iznenada u motoru lijevog krila nešto eksplodiralo, pojavilase vatra, a gusti crni dim je sukliovao ostavljajući zadržavajući trag iz aviona. Kapetan Terington je dobro

znao da je avion prepun visokozapaljivog kerozina i da će se svakog časa pretvoriti u vatrenu loptu. Kontrolnom tornju je rekao: „Zaustavijamo se. Preduzmi sve što je potrebno.“ A putnicima je mirnim glasom saopštio da ostanu u svojim sjedištima i nastavljaju paniku. Za sve to vrijeme je grozničavo kočio zahuktalu letjelicu i nastojao da je sa uzletne piste skrene u jednu poprečnu stazu, onu najbližu vatrogasnoj komandi na mančesterskom aerodromu.

Avion se, poslije tridesetak sekundi, zaustavio, ali, nije to više bio „boing 737“, nego krotina tog aviona, koji se tako rečeno prepelovio i čiji je krov nestao u plamenu. Najviše je stradao zadnji dio aviona, od krila od repa, jer se pri kretanju na pred vatra širila, nošena vjetrom, u suprotnom smjeru.

Desetini vatrogasnih vozila i njihovim posadama bilo je potrebno svega tridesetak sekundi da već budu na pravom mjestu. Ljudima iz obezbjeđenja mančesterskog aerodroma se takođe mora odati najveće priznanje. Spasavanje zarobljenika vatre bilo je podjednako opasno i za spasioce.

U kabini aviona u tim trenucima od putnika više niko nije zadržao prisebnost, počela je borba za život. Posada je otvorila sve izlaze, spustila plastične žute „tobogane“, ali je usplahiren narod krenuo nekontrolisano u „stampedo“. Svako je želio da se što prije izbavi iz pakla, ne bivajući svjestan da panika samo usporava spašavanje. „Bilo je strašno. Vreline me je pekale po vratu, gust dim me je gušio, a oči su suzile“, govorio je jedan od preživjelih putnika—dodajući da prosto ne vjeruje da nije izgorio.

Iz aviona je spasio dvoje male djece porodice Loftus. Otac Malji je kroz jedan od izlaza prvo iznio četverogodišnju kćerku Džozan, a potom se vratio u avion, pronašao suprugu i dvogodišnjeg sina Daniela i njih nekako izveo nesgurno. Jedan desetogodišnji dječak danas je još u odjeljenju za intenzivnu njegu obilježen boiskarc. Nalazi se, kao i jedan odraslo muškarac. U kritičnom stanju. Na liječenju je zadržano ukupno 15 putnika. Ostali su sa lakšim opekotinama pušteni kući, a dvadesetak lica je nepovrijeđeno. Svi su, međutim, pod jakim šokom i lijekari kažu da će te traume ljudi nositi doživjeto.

Istražna komisija britanske vlade izašla je na lice mjesta i potom odmah započela posao. Julros se, nezvanično doduše, ukazuje da je jedan disk iz tribine motora na lijevom krilu „boinga 737“ otpao. Nošen strahovitom inercijom (rotira se 12.000 puta u sekundi) taj je komad metala „procijepao“ rezervuar na krilu aviona, pa se, vatra, izazvana varnicom, odmah prenijela i na trup. Stručnjaci misle da je riječ o „zamor materijala“. Sada se, odjednom, objelodanjuje da je na motorima „Prat i Vitni“ JT 8D—15, koji se nalaze na modelima „boing 737“ u posljednje četiri godine bilo petnaest „incidenata“. Čudno je, međutim, da se „zamor materijala“ kod aviona „Britisertursa“ pojavio relativno brzo, s obzirom na to da je u pitanju aparat koji leti tek od 1981. godine.

D. VASILJEVIĆ

JAPAN

Tri boinga prinudno sletjela

TOKIO (aerodrom Narita), 23. avgusta (AFP) — Tri putnička aviona — boing 747 kompanije „Iran er“, zalić boing 737 japanske kompanije „Oinipon Ervej“ i boing 747 „Er India“, juče su morali da prinudno slete na aerodrom u Japanu. Prema saopštenju japanskih vlasti, prilikom tih prinudnih slijetanja nije bilo žrtava.

Samo 13 minuta poslije polijetanja sa međunarodnog aerodroma Narita kod Tokija, boing „Iran era“ koji je sa 23 člana posade i 328 putnika letio za Teheran morao je prinudno da sleti na aerodrom sa koga je pošao zbog pojave svjetlosnog signala koji je pilotima davao znak da je

izbio požar u prtljažniku. Svjetlosni znak se, međutim, ugasio prilikom slijetanja, a požar u prtljažniku nije otkriven.

Nešto kasnije „boing 737“ kompanijer „Oinipon Ervej“ u kome se nalazio 131 putnik prinudno sletio na aerodrom kod Osake zbog toga što je signal za ulje pokazivao nenormalno nizak pritisak. Taj avion letio je na unutrašnjoj japanskoj liniji između Oite (sjever ostrva Kjušju) i Nagoje (na ostrvu Honšu).

Boing 747 kompanije „Er India“, sa 295 lica koji je letio na liniji Bombaj—Tokio, uspio je da sleti satri motora na aerodrom Naritu pošto mu se četvrti povario još tokom leta iznad Tihog okeana.

REKORDAN DOBITAK NA LUTRIJI

PREMIJA ZA TRI TIKETA

NJUJORK, 23. avgusta — Tri pobjednička tiketa danas dijele najveći dobitak u istoriji svjetsvnoameričkih lgara na sreću — 41 milion dolara posljednjeg izvlačenja lutrije grada Njujorka.

Poznato je ime jednog dobitnika, vjerovanto stoga što on svoj dio premije vrijedan 13.666.667 dolara dijeli sa još dvadeset svojih kolega, radnika jedne fabrike u predgrađu Maunt Vernon. Vilfred Jon—Ming i njegova smjena radnika — imigranata, uplatili su svaki po dolar i potpisali svoj tiket kao „srećnih 21“

Posljednici druga dva tiketa sa šest izvučenih brojeva za SAD se „drže tajanstveno“, kako javljaju agencije iz Njujorka.

Svaki od tri dobitnička listića biće „naplaćivan“ punu 21 godinu, odnosno donosiće vlasnicima po 650.733 dolara godišnje.

U NAŠOJ ZEMLJI NIJE REGISTROVAN

NIJEDAN SLUČAJ OBOLJENJA OD SIDE

BEOGRAD, 23. avgusta (Tanjug) — U Jugoslaviji do danas nije dijagnostikovano nijedan slučaj oboljenja od side, izjavio je povodom vesti o pojavi virusa ove opakе bolesti i u našoj zemlji, pomoćnik predsjednika Saveznog komiteta za rad, zdravlje i socijalnu zaštitu i rukovodilac resoraz araznih bolesti i sanitarne zaštite dr Nikola Georgievski. On je podsjetio, na stručno stanovište Savezne komisije za sidu prema kojem se lica sa seropozitivnim nalazom, odnosno sa antitijelima na virus side ne smatraju oboljelim od ove bolesti.

Sida, dakle, nije stigla u Jugoslaviju, ali pošto i u našoj zemlji postoje gotovo sve takozvane rizične grupe, među kojima homoseksualci, hemofilici i narkomani, realno se računa, veli dr Georgievski, i sa mogućnošću njene pojave i na ovim prostorima.

U CRNOJ GORI

POŽARI UGAŠENI ILI POD KONTROLOM

TITOGRAĐ, 23. avgusta (Tanjug) — Prema današnjem izvještaju Republičkog štaba za civilnu zaštitu, svi požari u Crnoj Gori su ugašeni ili se nalaze pod kontrolom protivpožarnih ekipa.

Protteklih dana vatra je zahvatila nisko rastinje na teško pristupačnim terenima kod željezničke stanice Bratonožici, na pruzi Beograd—Bar, i obronke planine Visitor, u plavskoj opštini. Požar u Bratonožicima je lokalizovan juče, a jedinice civilne zaštite iz Plava spriječile su sinoć dalje širenje vatrene stihije na Visitoru.

SAHARSKA PRAŠINA NA FLORIDI

MAJAMI, 23. avgusta (AP) — Ogromni oblak saharске prašine, širok oko 1.600 kilometara, kreće se preko Atlantika i meteorolozi procjenjuju da će stići od Floride u toku vikenda. Oblak crvene — prašine je nastao uslijed oluje u Sahari.

Slični oblaci svake godine, između juna i septembra, poslije putovanja dugog oko 6.000 kilometara, redovno stižu u Ameriku. Posljednjih godina oblak se, zbog suše u Africi, stvara češće, ali je, osim što će ostaviti tanak film crvene prašine na automobilima i drugim metalnim površinama, bezopasan.

KORČULA

UHVAĆENI KRADLJIVCI PO KAMPovima

KORČULA, 23. avgusta (Tanjug) — Radnici Općinskog sekretarijata za unutrašnje poslove Korčule prekinuli su lanac provlaka i krađa u šatorima stranih turista, koji su protteklih dana u auto—kampu „Kalač“ u Korčuli i u Sportskom centru na otočju Badiji, gdje su bili na ljetovanju. Izveš Serif Krivošej (1957) profesor fizičkog odgoja iz Titove Mitrovice i Afrim Prekazi (1961) apsolutno prava, takođe iz Titove Mitrovice.

Oni su krali uglavnom strani novac, zlato i tehničku robu da bi preprodajom provodili dane odmoru na Badiji. Protiv njih podnesena je krivična prijava. Korčulanski OSUP je prijavu podnio i protiv Viktora Krasnića, filigrama iz Korčule, koji je od Krivošejja i Prekazija, kako je utvrđeno, kupovao ukradene devize.

PRIJEDOR

Dolijali pljačkaši nakita

PRIJEDOR, 23. avgusta — Zbog osnovane sumnje da su u jednoj privatne kuće u Prijedoru ukrali zlatni nakit i krznueno odjeću, čija se vrijednost procjenjuje na dva miliona dinara, privoreni su Željko Zeman iz Zagreba, Izet Vukolić i Sakib Avdić iz Prijedora.

Protiv njih je podnesen zahtjev za provođenje istrage.

ZI. D.

U ULICI MARIJE BURSAČ

TEŠKO POVRIJEĐEN DJEČAK

BANJALUKA, 23. avgusta — Petogodišnji Vladimir Cerović iz Banjaluke teško je povrijeđen u saobraćajnoj nesreći koja se dogodila juče oko 12.30 sati u Ulici Marije Bursać, kod Sportskog društva „Partizan“.

Kako se pretpostavlja, na njega je u trenutku kad je (dječjim) biciklom izlazio sa spotskog igrališta udario automobil „zastava 750“ BL 983—18, kojim je upravljao Ervin Bukić (50) iz Banjaluke.

Prema informaciji, koju smo dobili iz Kliničko—bolničkog centra u Banjaluci, gdje je Vladimir Cerić operisan, njegovo stanje je zadovoljavajuće i tokom današnjeg dana biće prebačen na odjel na dalje liječenje.

Istraga o uzrocima nesreće je u toku.

M. D.

SR NJEMAČKA

Još jedan špijun

BON, 23. avgusta (Tanjug) — Najnovija špijunska afera u Bonu je pretvorena gotovo u eksploziju s unutrašnjopolitičkim i međudržavnim implikacijama, a kraj joj se još ne nazire. Sinoć je utvrđeno da je nestao još jedan istočni špijun, dosad „najveća riba“, što se danas ocjenjuje kao novi „težak udarac ukupnoj bezbjednosti“ SR Njemačke.

Kancelar Kol je rekao da međunajmačke odnose „opterećuje to što Njemačka DR na taj način uhodi važna (bonska) ministarstva i službe“. U Istočnom Berlinu, međutim, upravo je objavljeno da je tamo u posljednjih godinu i po dana uhapšeno čak 168 zapadonjemačkih agenata.

Novonestali je bio „visoki službenik“ ureda za zaštitu ustavnog poretka, čije je sjedište u Kelnu.

Riječ je o Hajncu Tidgeu (48) šefu četvrtog odjeljenja kelnskog ureda, zaduženog za — kontrašpijunažu. Na poslu ga nema od ponedjeljka, kada je javio da je bolestan i otada se ne zna gdje je.

Tidge je, kako se saznaje, vodio i „operaciju zaokruživanja“ Ursa Rihtera (52), sekretarice u Savjetu njemačkih poslijeratnih izbjeglica iz istočne Evrope. Posljednji pretes njenog stana naredio je u prošli petak. Sutra-

● **Nestao još jedan istočni špijun, dosad „najveća riba“, što se u Bonu ocjenjuje kao novi „težak udarac ukupnoj bezbjednosti“ SR Njemačke**

● **Riječ je o Hajncu Tidgeu — šefu četvrtog odjeljenja kelnskog ureda — zaduženog za kontrašpijunažu**

dan je Rihterova nestala, pošto je prethodno s kolegicama oprostila — šampanjcem.

Sada se sumnja da je Tidge, u stvari, upozorio Rihterovu, a potom nestao i sam. Bude li to tačno, prema ocjenama u Bonu i Kelnu, „štefa za SR Njemačku bi-

la bi jedva izmjerljiva“. Težinu te ocjene ne umanjuju ni posljednje informacije, prema kojima je Tidge izvršio samoubistvo. On je bio upoznat sa strukturom i radom kontraobavještajne službe, kao i s metodama njenih agenata i njihovim dosjeima.

OD NJDR

TIDGE ZATRAŽIO AZIL

BERLIN, 23. avgusta — Vlasti NJDR objavile su danas da je visoki zapadonjemački funkcioner za kontrašpijunažu, koji je nestao ove sedmice, zatražio politički azil u Njemačkoj Demokratskoj Republici. Pozivajući se na istočnonjemačku novinsku agenciju ADN, zapadne agencije javljaju da vlasti u Berlinu „razmatraju taj zahtjev“. Detalji nisu saopšteni.

U pitanju je Hajnc Tidge, koji je više godina bio na čelu odjeljenja za kontrašpijunažu vladinog ureda u Kelnu.

POSILJE SKOKA CIJENE DRAGOCJENIH METALA U SVIJETU

Jugoslovensko zlato „sjajnije“

BEOGRAD, 23. avgusta (Tanjug) — Zlatare u Celju i Majdanpeku, najveće jugoslovenske radionice dragocjenog nakita, računaju da će sadašnji šestoprocenatni skok cijene zlata na svjetskim berzama povećati njihove izvozne prihode u oko godini za skoro milion dolara.

Ta dva najkрупnija naša izvoznika nakita planiraju da svjetskom tržištu tokom godine isporuče zlatnu robu za ukupno 15 miliona dolara. Od 14 jugoslovenskih preradača zlata i srebra, svoje proizvode izvoze samo još subotički „Aurumetal“ i povremeno prizrenski „Filigran“.

Jugoslavija u svijetu kupuje za zemaljsko male količine zlata, koje u prerađenoj vidu opet prodaje inostranstvu.

Iz Celja će, kako planiraju u „Zlatarni“, put velikih svjetskih kupaca ove godine krenuti skupocjeni nakit za 7 miliona dolara, ili dva miliona dolara više nego prošle godine. Novirast cijene zlata na ovu sumu znači dodatak od 350 hiljada dolara.

SMOTRA BRIGADIRSKOG STVARALAŠTVA MLADIH JUGOSLAVIJE

DRUŽENJE MLADIH

ZAGREB, 23. avgusta (Tanjug) — Tradicionalna, 13. smotra brigadirskog stvaralaštva mladih Jugoslavije, na kojoj sudjeluje 1000 brigadista sa 35 saveznih omladinskih akcija svečano je otvorena u četvrtak uveče u naselju „Sedam sekretara SKOJ“ u Zagrebu.

Time je smotra brigadirskog stvaralaštva mladih, što se ove godine održava pod pokroviteljstvom Savezne konferencije Saveza socijalističke omladine Jugoslavije, obnovljena, jer je zadnji put takav skup mladih organiziran još 1979. godine, na omladinskoj akciji „Paic“.

KOORDINACIONI ODBOR OK SSRN PRIŠTINE ZA ZAUSTAVLJANJE ISELJAVANJA SRBA I CRNOGORACA

OHRABRUJUĆI REZULTATI

PRIŠTINA, 12. avgusta (Tanjug) — Koordinacioni odbor Opštinske konferencije SSRN Prištine ocijenio je da iseljavanje Srba i Crnogoraca izvanja, albi da nije zaustavljeno.

Predloženi je podatak da se iz opštine i sa Kosova u proteklih sedam mjeseci iselilo 338 lica, što je više od 45 odsto manje nego u istom periodu prošle godine. Ohrabruje da se u tom periodu vratilo 121 lice i da su svi našli zaposlenje.

GRČKA U EVROPSKOJ ZAJEDNICI

Bogati ne razumiju siromašne

● **Da li Grčka više dobila ili izgubila potpunim uključivanjem u zapadnoevropsko tržište?**

ATINA, 23. avgusta — Grčka vlada ponovo je, i energično, zaihtjevala da se što skorije prihvati njen zahtjev da Grčka dobije „specijalni status“ u Evropskoj ekonomskoj zajednici. Grčki socijalisti traže da se Grčkoj, kao manje razvijenoj zemlji, obezbijede povoljniji uslovi za brži i skladniji ekonomski razvoj. Partnerima u EEZ nova vlada PASOK-a je poručila da su Grčkoj potrebne pare a ne samilitost u parnerstvu i pri tome upozorila da se „ne može ostaviti na milost i nemilost razvijeniama u zajednici da odlučuju o visini sredstava za razvoj siromašnih mediteranskih područja“ u koje će se od iduće godine uključiti i nerazvijene oblasti dviju novih članica — Španije i Portugalije.

Vlada u Atini do sada je iz Brisela dobila samo „polovičan“ odgovor u kome EEZ izražava „razumijevanje za položaj Grčke i njene privrede i spremnost da u dogledno vrijeme udovolji njenim zahtjevima“.

Razlike u razvijenosti Grčke i ostalih zemalja zajednice vrlo su velike. Grčka ostvaruje najniži dohodak po glavi stanovnika — samo oko 40 odsto prosječnog dohotka u EEZ. Prema najnovijim statistikama, Grčka u tom pogledu kasni iza partnera u Zajednici za čitavih deset godina. Dohodak po stanovniku u Grčkoj nalazi se na nivou zemalja EEZ u 1974/75. godini.

S.L.

NOVE ŽRTVE

JOHANESBURG, 23. avgusta (Roijter) — U sukobu policije se demonstrantima prošle noći u Južnoafričkoj Republici poginulo je šest, a ranjeno 20 crnaca. Prema saopštenju policije, do sukoba je došlo u naselju Ahtval u provinciji Kejp.

POSILJE IZBORA

ČETVRTOG PREDSDJEDNIKA IRANA

Slabi revolucionarni entuzijazam

● **„Brojke“ i raspoloženje Iranaca: manji odziv birača i veliko smanjenje broja glasova koje je Hamnei dobio**

(OD DOPISNIKA TANJUGA)

TEHERAN, 23. avgusta — Jednomjesečna bura oko izbora četvrtog predsjednika Islamske Republike Iran naglo se stišala nakon prebrojavanja glasova. Hođatoleslam Ali Hamnei dobio je podršku ogromne većine onih koji su glasili, a Islamska Republika je sebi obezbijedila nastavak unutrašnjeg i spoljnopolitičkog kursa u naredne četiri godine.

Matematičkim proračunima teško je precizno izmjeriti političko raspoloženje biračkog tijela, ako ništa više onda zbog proste činjenice da među biračima ima apolitičnih, nekih, pristrasnih i slično. Vlasti Islamske Republike su se ipak odlučile na demokratski izbor predsjednika.

Opredjelivši se za uvažavanje glasa svakog Iranca, vlasti u Teheranu su prihvatile i sve rizike koje to podrazmijeva. Dogodio se tako da pobjeda Ali Hamneija, iako s podrškom 85 odsto Iranaca koji su izašli na birališta — i nije

tako blistava. Dobiti 12,2 miliona od ukupno 14,2 miliona glasova svakako je impresivno, ali ne i kada se to uporedi sa drugim „ciframa“. Broj Iranaca koji ima pravo glasa procjenjuje se na oko dvadeset (20) miliona, pa i više. Glasovi koje je ali Hamnei dobio čine 61 odsto od tog ukupnog broja i pokazuju da je od svih četrdeset Iranaca šest bilo za novi mandat starog predsjednika. To je, očigledno, većina, ali ne ubjedljiva. Ako ništa više mnogo je skromnija od većine koja je ali Hamnei dobio prije četiri godine kada mu je podršku dalo 80 odsto Iranaca koji imaju pravo glasa.

Rezultati ovogodišnjih izbora jasno ukazuju na manji odziv birača i na veliko smanjenje broja glasova koje je ponovo izabrani predsjednik dobio. Poređenje sa prošlim izborima otkriva da je na birališta izašlo dva miliona punoljetnih Iranaca manje, kao i da je na ovim izborima Hamnei dobio skoro četiri miliona glasova manje nego prije četiri godine.

Ako je po „brojkama“ ipak moguće mjeriti raspoloženje, onda se sam od sebe nameće zaključak da je, uprkos većinskoj podršci sadašnjoj vlasti olicenoj u Hođatoleslamu Hamneiu, revolucionarni entuzijazam vidno opao u odnosu na vrijeme od prije četiri godine.

Z. CRMARIĆ

SOVJETSKI PROTEST

APSURDNE IZMIŠLJOTINE

MOSKVA, 22. avgusta (Tanjug) — Sovjetski Savez je odbacio kao „apsurdne izmišljotine“ američke tvrdnje da se „u Sovjetskom Savezu, navodno, koriste hemijska sredstva radi praćenja službenika američke ambasade u Moskvi“. Tekst protesta, kojije uručila sovjetska ambasada u Vašingtonu američkom državnom sekretarijatu, večeras je objavljen u Moskvi. „Ništa slično kod nas se nije radilo niti se radi“ — konstatuje se u sovjetskom protestu.

Sovjetska strana kaže da se radi o „pripremanju terena za novu klevetničku akciju protiv SSSR i za trovanje atmosfere među dvjema državama“.

POSILJE TROGODIŠNJIH NEMIRA I DVOGODIŠNJEG VANREDNOG STANJA

IZBORI U PENDŽABU

NJU DELHI, 23. avgusta (Tanjug) — Sveindijska izborna komisija odlučila je kasno sinoć da opšti izbori u sjeverozapadnoj indijskoj državi Pendžab budu održani 25. septembra. Poslije trogodišnjih nemira i dvogodišnjeg vanrednog stanja, oko 10,5 miliona birača Pendžaba treba da izabere 117 poslanika lokalne države skupštine i 13 poslanika indijskog parlamenta.

Izbori su ranije bili zakazani za 22. septembar, ali je poslije ubistva predsjednika partije Sika Akali Dala Santa Longovala, otkožen za tri dana samo da bi se Sikima omogućilo da neometano obavise vidne verske obrede za ubijenim liderom.

SMANJENA POTROŠNJA ALKOHOLA U SOVJETSKOM SAVEZU

Votka u oštrom deficitu

MOSKVA, 23. avgusta — „Piva nje!“ — mrzovoljno odgovara prodavača u, sada već bivšem „pivnom baru“ u jednoj od centralnih moskovskih ulica. Ispred nje se otapao red nervoznih i oznojenih muškaraca. Sunce nemilosrdno prži, a piva nema.

Ovo je jedan od „pivnih barova“ koji su preko noći „ukinuti“ u Moskvi. Umjesto piva sada se prodaju sokovi.

Moskovski gradski organi su akciju borbe protiv alkoholizma shvatili dosljedno. Poslije sto dana od proklamovanja odluke koja je iznenadila svojom rigoroznošću, prodaja alkoholnih pića u glavnom sovjetskom gradu u mnogim rejonima pala je za više od 40 odsto.

Zatvorene su i sve „rjumočne“ kojih je i onako bilo veoma malo. To su one kafanice — bifei, gdje se

● **Prodaja alkoholnih pića u Moskvi pala za 40 odsto ● Zatvaraju se bifei i barovi ● Akcija poprima sve oštriji vid**

mogla s nogu popiti čašica — dvije. Votkase prodavala samouze obavezan sendvič. Sada togavise nema u Moskvi. Bifei su na „višemjesečnom remontu“ poslije kojeg će se pretvoriti u poslastičarnice ili nešto slično.

Ako se izuzmu hoteli namijenjeni strancima, u svega osam većih restorana u Moskvi prodaje se i dalje alkohol. Naravno, samo poslije 14 sati. Subotom i nedjeljom — tu je moskovski gradonačelnik pokazao inicijativu — votka se nigdje ne prodaje.

Od svih prodavnica alkoholnih pića u Moskvi samo u jednoj trećini se votka i sada može nabaviti.

Zato nije čudo što je danas ovaj tradicionalni ruski napitak u veoma oštrom deficitu, iako i svaka roba koje nema — može se nabaviti na crnoj berzi.

Kada se poslije 14 sati otvore one malobrojne radnje u kojima se još prodaje votka, gužve su velike. Oni koji imaju vremena da stanu u red, kasnije preprodaju sve dragocjeniju votku po vlastitoj određenoj, višoj cijeni.

I kazne pljušte na sve strane. Mnogi planovi trgovinskih organizacija i restorana napravljeni su prema dosadašnjoj potrošnji alkohola. Pošto je ona prepolovljena, mnogi će biti u gubitku.

Riječ je, naravno, samo o finansijskom gubitku. Onaj drugi „dobitak“ niko još nije izračunao, a i rano je zato. Činjenica je dasei običnim okom može u Moskvi primijetiti mnogo manji broj pijanih ljudi na ulicama ili u metrou, gdje su se ranije okupljali.

Kažu da ima malo pijanih na radnim mjestima, čak i u građevinarstvu. Jer, pod udar finansijske kazne ne dolazi samo onaj ko na radnom mjestu nije, već i njegov neposredan rukovodilac koji bi mu, eventualno, pogledao kroz prste.

U mnogim ustanovama rješavaju po vrlo kratkom postupku. Pijanog na radnom mjestu jednostavno otpištuju. Pri tom ova odluka ne bira ličnost svjedeno da li je riječ o radniku, daktilografinji ili visokom rukovodiocu.

A. NOVAČIĆ

● **Rafikun Nabi, slikar iz Bangladeša: „Ljudi su divji gostoljubivi, prijatni ● To je jedno novo iskustvo za mene. Ako se jednog dana opet ovamo vratim, volio bih da nađem ovu zemlju, ove ljude i ovu galeriju“**

UZ GODIŠNJICU GALERIJE UMJETNOSTI NESVRSTANIH ZEMALJA „JOSIP BROZ TITO“

Simboli mira i prijateljstva

Grad koji umjetničkim djelima nesvrstanih zbližava ljude i meridijane - Titograd

Na Dan nesvrstanih 1. septembra ove godine, Nedjeljom Indije i drugim prigodnim manifestacijama svečano će se obilježiti godišnjica otvaranja Galerije umjetnosti nesvrstanih zemalja „Josip Broz Tito“ u Titogradu. Biće otvorena izložba sa vremene indijske grafike i slikarstva, zatim izložba fotografija posvećenih Titu, Nehru i Indiri Gandi.

Tih dana Galerija će dobiti i svog 100-hiljaditog posjetioaca. Za godinu dana rada ova institucija postigla je impresivne rezultate. Nesvrstane zemlje su u potpunosti prihvatile koncept Galerije i sve više i masovnije učestvuju u njenim programima. Na taj način se, bez sumnje, najbolje realizuje preporuka 7. samita nesvrstanih u Nju Delhiju da nesvrstane zemlje doprinesu radu Galerije.

Proširivanje kulture

Snještina u starom zdanju, dvorcu knjaza Nikole u titogradskom parku „Kruševac“, Galerija umjetnosti

nesvrstanih zemalja je sve bogatija. Prošle godine, na otvaranju, imala je ekspozicije 25 nesvrstanih zemalja, a sada godišnjicu rada proslavlja sa ekspozitima iz preko 50 nesvrstanih zemalja, koji plijene svojom raznovrsnošću i ljepotom: ima ih starih i 27 vijekova pa sve do najnovijih, nastalih ovih dana.

„Za ovo kratko vrijeme u okviru izložbene aktivnosti predstavljena je umjetnost više nesvrstanih zemalja“, kaže Veselin Raspopović, direktor Galerije. „Posebno je bila zapažena izložba skulptura Zapadne Afrike, zatim izložbe slika, grafika i skulptura iz Venecuele, Alžira, Meksika, Bangladeša, Kube, Filipina i Sri Lanke, a do kraja godine će biti predstavljena umjetnost još četiri nesvrstane zemlje. Jedna od aktivnosti Galerije, koja je tokom protekle godine dobila punu podršku, je stručni boravak umjetnika iz dvadesetak nesvrstanih zemalja koji su u Titogradu boravili po 20 dana.“

Direktor Raspopović takođe ukazuje na značaj simpozijuma koje Galerija organizuje. Tako je u maju organizovan simpozijum na temu: „Umjetnost nesvrstanih zemalja i zemalja u razvoju u jugoslovenskim fondovima“, a od 21. do 25. oktobra biće organizovan simpozijum

ljepa. Našao sam ovdje Crnu Goru, ljepu, interesantnu i uzbuđuju. Ljudi su ovdje gostoljubivi, prijatni. To je jedno novo iskustvo za mene. Ako se jednog dana opet ovamo vratim, volio bih da nađem ovu zemlju, ove ljude i ovu galeriju.“

A Edsel Moskosó, slikar sa Filipina, ističe:

„Prvi put sam u vašoj zemlji i zbog ograničenog vremena biću samo u Crnoj Gori. Sviđa mi se vaš narod, ima zdrav način života, druželjubiv je. Što se tiče Galerije, mogu reći da je vrlo dobro počinje rad i da su ekspozicije koje posjeduju kvalitetni. Ona će sigurno mnogo značiti za upoznavanje ljudi i umjetnosti raznih zemalja.“

„Za godinu dana, koliko Galerija postoji, mnogo je urađeno. Mislim da je ovakav način rada odličan za upoznavanje ljudi iz takozvanog trećeg svijeta“, kaže De los Santos, kubanski slikar. „Posebno je dobro što nema političkih razdvajanja, što se sve svodi na čistu umjetnost i prijateljstvo.“

„Želio sam da dođem u vašu lijepu zemlju, da upoznam ljude, život, umjetnost“, kaže slikar iz Malezije Anuar Rasid. „Ovdje su ljudi veoma ljubavi, gostoprimljivi. Kada se vratim u Maleziju, poslaću na poklon zmaja. Kod nas su vrlo popularni zmajevi, donose radost svima - mladima i starima, oni su simbol sreće i napretka.“

Oduševljena Galerijom, ljupka Iromi Videvarena, slikarka iz Sri Lanke, kaže:

„Ovdje u Galeriji nesvrstanih naslikala sam tri kompozicije koje su izraz jednog posebnog emotivnog doživljaja. To su slike 'Crmnica', 'Žene voćem' i 'Žene na izvoru'. Dopad a mise crnogorskog slikarstva, vrlo je agresivno sa mnogo pokreta i unutrašnjeg doživljaja. Prisutan je pokret. Ljudi figure se kreću. Posebno su revolucionarne Lubardine slike. U njegovom slikarstvu vidim mnoge ideje ljudi i zbiranja ljudi u vremena u koje je stvarao. Dopao mi se Njegošev mauzolej na Lovčenu i slike u manastiru Ostrogu. Prvi put sam vidjela mjesto kao što je Ostrogo. Vaše slikarstvo mi je omogućilo da dostavim naučim i o Jugoslaviji. Moj boravak u Titogradu i Galeriji nesvrstanih zemalja 'Josip Broz Tito' bio je vrlo srešan. Upoznala sam divne ljude Crne Gore.“

U gradu na Ribnici i Morači niklo je novo zdanje koje već postaje stožer oko koga se okupljaju umjetnici nesvrstanih zemalja.

Slobodan VUKOVIĆ

S PROIZVOĐAČIMA ŠTAMPANIH PLOČA „ČAJAVČEVE“ RO „ELEKTRONSKI PRIJEMNICI I UREĐAJI“

Tržištu sve podređeno

Sve je izgledalo da će u daleku Austriju umjesto naručenih miksera sa znakom „Gorenje“ otići poruka neprijatnog sadržaja o nemogućnosti isporuke u dogovoreno vrijeme. To se ipak nije dogodilo, jer je u OOUR-u „Primarna proizvodnja“ Čajaveve Radne organizacije „Elektronski prijemnici i uređaji“ urađeno nešto što je začudilo veoma poslovne Slovence.

Ekipa stručnjaka „Gorenja“ stigla je u Banjaluku jednog sparnog dana oko podne s crtežom štampane ploče, bez koje montaža miksera nije mogla početi. Stručnjaci OOUR-a „Primarna proizvodnja“, uz pomoć savremenih mašina, izradili su prototip štampane ploče, a za proizvodne mašine su sjeli i administrativni radnici, takođe i inženjeri i tehničari iz Velenja. Trinaest sati kasnije, tačno u jedan sat poslije pola noći, u Velenje je krenulo 2.400 štampanih ploča. Australijski kupac naručene miksera dobija na vrijeme. Rok i kvalitet prema dogovoru. Osvjetlan je obraz „Gorenja“ ali i čitave jugoslovenske privrede.

Ovu priču, i nekoliko sličnih, čuli smo od Mehmeda Bašića, komercijalnog rukovodioca OOUR-a „Primarna proizvodnja“.

A priča o ovom malom kolektivu sa samo 170 zaposlenih u ovom sumornom privrednom vremenu zaslužuje pažnju.

Šest mjeseci kao godina

I najsvježiji poslovni podaci i za najrevnosnije hroničare privrednih zbivanja su pravo iznenađenje. U prvih šest mjeseci ove godine iz isti broj zaposlenih, ostvarena je proizvodnja bezmalo jednaka proizvodnji za čitavu prošlu godinu, a i prošlogodišnja je ocijenjena kao uspješna. Prvo polugodište je donijelo 55 miliona dinara ostataka dohotka i prosječne mjesečne zarade zaposlenih od 45 hiljada dinara. Svi će pomisliti da je to rezultat cijena, ali nije tako.

- Za četiri godine postojanja ovog

kolektiva naše cijene su udvostručene, a realizacija je sedam do osam puta veća, pa sad izračunajte kako je rasla produktivnost. Da cijene nisu visoke, govori i podatak da imamo kupce u 150 kolektivna širom zemlje, a do sada nismo imali nikakvih primjedbi inostranih partnera, kaže Ilija Bibić, direktor OOUR-a.

Dakle, potpuna spremnost kolektiva da se prilagodi zahtjevima tržišta, svojski rad i izuzetna tehnička opremljenost, to je ono što donosi rezultate.

- Za nas nema velikih i malih poslovnih partnera, ili velikih i malih serija štampanih ploča. Svimu prilazimo s velikom ozbiljnošću, a kvalitet i rok izrade ne smiju doći u pitanje, kaže Mehmed Bašić.

A Smilja Gajić, koja u proizvodnji radi 25 godina, uvjerava nas da je Pravitnik 10 nagrađivanju zaista stimulativan:

- Uvijek prije obračuna znamo kakve nas zarade čekaju. Nema ovdje nekog velikog mudrovanja - kako radiš tako i zaradiš.

Proizvodna hala nevelika, ali besprekorno čista i uredna je priča za sebe.

Mašine budućnosti

Za ono što se radi u ovakvim i sličnim proizvodnim pogonima u Jugoslaviji od dva do šest mjeseci ovdje je potrebno samo 24 sata. Potpuno kompjuterizovana mašina u rukama ovdšnjih stručnjaka osvaja proizvodnju i izrađuje prototip potpuno nove štampane ploče za rekordno kratko vrijeme i to je presudno za izuzetan rast produktivnosti i brzini kojom se ovaj kolektiv prilagođava sve probirljivijem tržištu.

Ne smiju se zaboraviti ni ljudi koji izrađuju alate za novu proizvodnju.

- Mi smo u odjeljenju alatnice tako organizovani da se zbog nas proizvodnja ne smije usporiti ili slučajno stati. Uostalom, dovoljno je reći da u ovom odjeljenju radi glodač Marinko Mandić, vicešampion Bosne i Hercegovine u ovom

poslu, kao i Josip Risović, vicešampion među banjalučkim alatničarima, kaže Iset Smajlagić, rukovodilac odjeljenja alatnice.

Inovatori ovog kolektiva, osokoljeni rezultatima koji se bilježe, uspjeli su da proizvedu i dvije mašine koje im sada služe za njihovu proizvodnju jednoslojnih i dvoslojnih štampanih ploča. Tako su uštedene i pozamašne devize, jer takve mašine se uvoze iz Švedske.

Perspektiva razvoja

Dobri proizvodni i finansijski rezultati, kao i stečeni ugled, za radne ljude „Primarne proizvodnje“, samo su oba-

veza više kada se razmišlja o razvojnim perspektivama.

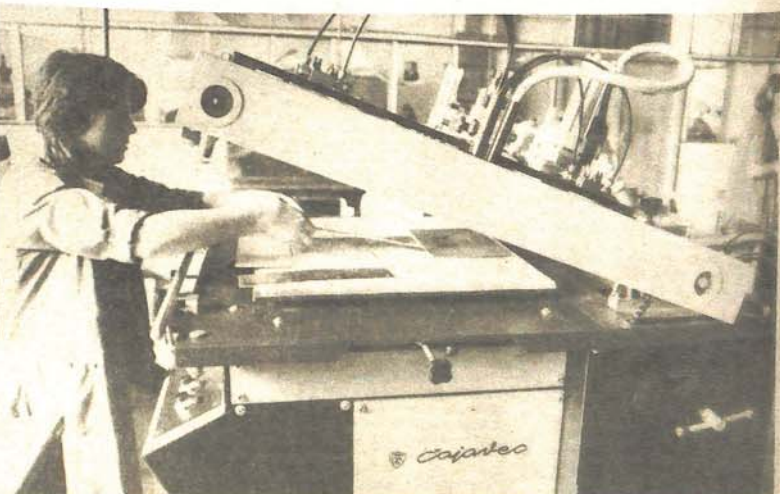
- Mi smo „osnovani“ prije svega da zadovoljimo potrebe naše radne organizacije, pa prema tome i naš razvojni plan prevashodno moramo prilagoditi fabrikama - finalizatorima naše radne organizacije. Ali, dosadašnje iskustvo upućuje da moramo razmišljati i o širem tržištu. Sva proizvodnja i cijene za iduću godinu su ugovorene, naglašava Ilija Bibić, direktor.

Jedna od vrlo atraktivnih ideja o budućnosti ovog kolektiva posebno je zanimljiva sa aspekta zapošljavanja. Za osvajanje proizvodnje dvoslojne štampane ploče foto-postupkom bilo bi

potrebno nešto više od stotinu novih radnika, a radno mjesto bi, prema nekim računima, koštalo oko stotinu hiljada dinara, što je ispod najmanjih cijena.

Ideja je zanimljiva i utjesen kada počnu razgovori u našoj radnoj organizaciji o srednjoročnom planu, doći će na dnevni red. Osnovno opredjeljenje biće da u petogodišnji plan ulaze samo oni programi koji imaju širu društvenu opravdanost, pa tako i ovo može doći u obzir ako bude dobilo stručnu, političku i svaku drugu potvrdu, kaže Mijlko Bobrek, predsjednik Poslovnog odbora RO „Elektronski prijemnici i uređaji“.

B. BOŽIĆ

Ovdje dohodak ne „čidaju“ cijena: u hale za proizvodnju štampanih ploča

sac, majka, supruga. Rano sam to shvatila i rano se opredelila. Naravno, i platila svoje opredeljenje gotovo manastirskim načinom života: s puno rada, puno knjiga, uz porodiču, ali čini mi se da je tako najbolje. Tako najviše doprinosim sebi, porodiči i društvu.

DOK BUDE ČOVJEKA, BIĆE I BAJKI

●Živimo u vremenu koje razbija iluzije o lijepom i pravednom svijetu o kojem vjekovima pričamo i maštamo. U okolnostima takvog življenja, kakvu perspektivu ima bajka?

— Vreme bajke tek dolazi, a u ovom trenutku svjedoci smo njene renesanse na gotovo svim tačkama zemljine kugle. Pišu je tipični pisci za decu, kao Astrid Lindgren, ali i stvaraoci koji su se potvrdili u romanu, esejistici ili poeziji — Isak Baševiš Singer, Karl Sandberg, Rober Eskarpi. Možda baš u teškim vremenima čovek ima potrebu da se vrati na izvore sopstvenog bića, izvuče i osmisli arhetip, san, slutnju. Neko to radi koristeći strukturu bajke da bi stvorio antibajku (Thomas Man, Kafka), neko da bi stvorio bajku namećući arhetipu savremenije, drugačije značenje. Ne, ne plašite se! Dok bude čoveka — živeće bajka, jer bez obzira koliko nam je godina, negde duboko u nama živi dete, san o lepoti i nežnosti. ●Kako ocenjujete našu savremenu književnost?

— Ne pratim je dovoljno da bih mogla izreći neki pouzdaniji sud. Više me zanima filozofija, mitologija, dalekoistočne književnosti i sama teorija literature. Preko engleskog, francuskog i ruskog jezika pokušavam da idem u korak sa onim što se (van naših granica) u svetu književnosti zbiva. Sve više i s puno strasti vraćam se literaturi Rilkea, Dostojevskog, Kafke i našoj narodnoj književnosti. U nekim novim knjigama smeta mi preterana politizacija, koja previše ogoljeno i agresivno kao jedini smisao čovekovog postojanja — uzima politiku.

VRIJEME NASILJA

●Na čemu sada radite?
— U predahu rada na romanu sastavljam antologiju ljubavne (kratke) priče sveta, otkrivajući da je u svetu ljubavi sve manje, a nasilja i mržnje sve više. Čitavi kontinenti (Latinska Amerika, Afrika), gotovo da u ovom trenutku ne pišu ni o čemu drugom do o nasilju i mržnji. Iznenadilo me u toku rada na ovoj antologiji da su najnežnije stranice o ljubavi ispisali ne Francuzi, ne Španci, (poznati kao zaverenici romantičnog mita o ljubavi), već Rusi, Amerikanci, Japanci...

●O čemu govori Vaš roman?...
— To neka ostane tajna, jer ga kao tajnu još uvek delimično odgođetam.
●Izlazi li uskoro neka Vaša knjiga?
— Nedavno je u izdanju „Narodne knjige“ izašlo obnovljeno i prošireno izdanje knjige *Izlet u nebo*, a ove jeseni izlazi mi zbirka priča za odrasle pod naslovom *Afrička ljubice*, u kojoj se na jedan drugačiji način nego u mojim ranijim knjigama mešaju san i java. Prednost je, naravno, na strani — sna. Borislav GAJIĆ

IZ ULCINJA

mulj i pijesak, šaš, iverje. Taložilo se neprimjetno, ali stalno i sve više. S jeseni proljeća više nego li ljeti. Trajalo je to i traje već vjekovima.

Dosta davno, u mrkloj jadranskoj noći, „Merito“ se najednom povampirio: umjesto bijelog, raširenog plašta, tamo gdje je u davnoj prošlosti nestao, iz vode izroni kraljičak zemlje. Pojavi se kopno! Baš kopno. Toliko veliko da ga je dugajlija mogao bez pu muke opkoračiti.

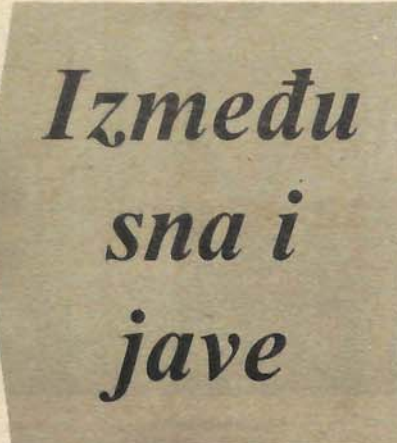
Mimoilazili su se dani i večeri, promicale su ulcinjske zvjezdane noći, bura se ovdje katkad teško stižavala, ali taj komadić ulcinjske zemlje postajao sve veći. I naraste do golenosti. Ljudi što ovamo ponekad navratle čudili su se tom narastanju, pa prestadoše. Ne znadoše, međutim, kako da tom neobičnom novorođenčetu daju ime. Počelo ga jednostavno svati ada.

I Ada osta. I opsta. Sa svojim tri kilometra dugim kopnom poče da privlači znatiželjne onih koji uvijek u nekom čudnom nemiru tražuju za novim, uzbuđujućim, skrivenim. Neko je nekada, ne tako davno, na ovom parčetu neobičnog kopna sa sebe pobacio sve. Baš sve. Istao go. Neko mu se pridruži. Pa još neko.

„Merito“ je posato Ada. Ada su osvojili i posvojili „golači“. Oni što se kupaju i sunčaju goli. Nudisti. Sada je ona samo njihova. Na Adu možeš (i moraš) bez gaćica. Ali, ne možeš bez novčanika. I to velikog. Jer, ekskluzivnost se plaća. I to još kako papreno. Nekada se, kažu, „Merito“ šepurio među jedrenjacima. Danas se šepuri Ada sa golačima. Limun PAPIĆ

Stvaralac koji se trudi da svijet bude lepši: Grozdana Olujić

●**Biti pisac je doživotno dokazivanje, ali to je ipak lep posao: iz malo snova, malo stvarnosti, malo tuge, vi uvek iznova stvarate svet — kaže poznata književnica**

KADA BI ŽENE ODLUČIVALE...

●U Vašim romanima značajno mjesto dali ste ženi. Da li je uzrok tome saznanje da naše društvo još ne poklanja dovoljno pažnje ženama u cjelini? Ili je razlog tome što je autor žena?

— Zaboga, pa na čelu naše države u ovom trenutku je žena, a ima ih na različitim i značajnim položajima — ma da ne i dovoljno. Ne smemo zaboraviti da živimo na Balkanu, s tragovima teškog patrijahalnog nasleđa, koje ženu još i danas gura na marginu društvenog života oduzimajući joj mogućnost da u potpunosti razvije sopstvene potencijale. A to se, naravno, sveti. Pitam se (u šali) da li bismo imali ovoliko dugova da su fiskalnu politiku vodile žene? Uverena sam da ne bi, kao što sam uverena da bi u svetu bilo manje ratova, manje mržnje, kada bi žene bile te koje odlučuju. Koje bi majke slale sinove da ginu? Međutim, nije to razlog što sam

ženama u romanima dala toliko prostora. Naprosto, žene, deca i stari su mi književno najzanimljiviji. Kroz njih se najdublje i najsočnije prelama život.

●Kakav je Vaš odnos prema djelu koje stvarate?

Prema svom delu imam ambivalentan odnos: dok pišem, nastojim da iz reči (iz jezika), izvučem tačnost i sjaj, da mislima i osećanjima dam najverniji mogući oblik. Kasnije život knjige manje me zanima. Nisam odlazila na snimanje filmova radenih po mojim romanima (*Čudna devojka*, *Glasam za ljubav*), niti na snimanje TV—serija. Mislim, da novi oblik u koji prelaze moji romani ili bajke ne pripadaju više meni, već onima koji ih stvaraju s puno odgovornosti i čini mi se — ljubavi.

ZEMLJA DEMBELIJA

●Može li naš pisac da živi isključivo od svog rada?

— Ne može, a malo je u svetu mesta gde može. Možda je to i dobro. Zamislite pisca koji ne bi poznao oskudicu, strah za svakodnevno parče hleba! Da li bi mogao da piše? I o čemu bi pisao? Ne, za pisca nije zemlja Dembelija. Međutim, ono društvo koje svojim piscima izbegava da omogući osnovne uslove za stvaranje, dolazi u opasnost da (u budućnosti) vidi svoju socijalnu situaciju oslikanu najcrnijim mogućim bojama, ili — što je još gore — bezbojnu.

●Iako magistar, Vi ste opredijeljeni slobodan umjetnik...

— Bio je to moj izbor. Čovek ima samo jedan život i vrlo ograničeno vreme za stvaranje. Ne može se istovremeno biti: društveni radnik, pi-

Grozdana Olujić, je arsenal misli i riječi, ličnost tragalačkog duha, emotivna i puna razumijevanja za ljude. Takva je i njena proza, shvatljiva svim generacijama. Poznata po romanima: *Izlet u nebo*, *Glasam za ljubav*, *Ne budite zaspale pse*, *Divlje seme*... Dobitnik je i najvećih nagrada u oblasti dječije literature. Po knjizi *Sedefna ruža* upravu se snima televizijska serija za djecu.

●Otkuda preobražaj od pisca romana u pisca bajki? — upitamo Grozdanu.

— Ima trenutaka kad čoveku dosadi stvarnost, pa pobegne u san, u bajku, koja je lepše, čistije lice stvarnosti. Мене je zainteresovala mogućnost preobražaja nekih savremenih motiva u bajku, vezivanje modernog, urbanog življenja s arhetipom. A mogućnosti bajke su ogromne. Ne kaže Isidora Sekulić, slučajno: „Bajka je mala orahova ljuska u koju može da se složi roman, tragedija i komedija“. Jezikom simbola, bajka govori sve ono što i roman, samo mnogo sažetije. Uostalom, razlika između bajke i romana samo je formalna: pišući i romane i bajke, zapravo, pisala sam jednu jedinu knjigu o čovekovoj samoći i žudnji da tu samocu prevaziđe.

SVIJET JE JEDAN

●Posjetili ste veliki broj zemalja. Između ostalih Indiju, Ameriku, Kinu. Do kakvih saznanja ste došli obilazeći ta ogromna prostranstva?

— Nisam tražila razlike, već sličnosti. A svet je jedan. Problemi čoveka u Indiji ili Americi — isti su. Ista je čežnja, ista glad za dobrotom, za ljubavlju, možda je tome razlog što je toliko mržnje i nasilja, mnogo gluposti koja tera narode u isticanje sopstvene nacionalnosti, politike ili religije kao razloga za ugnjetavanje drugih naroda. Za rat!

●Djelujete svestrano. Autor ste znatnog broja radio-drama i esaja. Bavite se prevodjenjem. Objavili ste antologiju savremene indijske poezije, kao i nekoliko romana. Ovakle Vam toliki interes za Indiju?

— Počelo je to još dosta davno, u mojim gimnazijskim danima. Zainteresovala me je indijska filozofija, naročito budizam. Kasnije, otiskajući u izvještaj, shvatila sam da je ta filozofija povezana s običajima, mitologijom svakodnevnog življenja, s poezijom. Ta poezija (nama u dobroj mjeri nepoznata), oduševila me i odnela mi deset godina života, koliko je i trajao rad na antologiji savremene indijske poezije pod naslovom: *Prizivanje svetlosti* (objavljeno u „Radu“ 1980. godine). Jednostavno, smatrala sam da je to jedini način na koji mogu vratiti dug Indiji i njenim ljudima, na ogromnoj ljudskoj toplini i duhovnosti koju sam među njima našla.

ZAPISI

Od dalekih gusarskih vremena Bojanom je iz Skadarskog jezera oteklo i proteklo mnogo vode, toliko da je niko ne može izmjeriti. Punita je Jadransko more. Slatka i pitka, pretvarala se u slanu, sjedinjavala se sa morskom, nestajala u valovima, bez povratka.

Ulcinj bješe manja naseobina, pa gradić. Postade i grad. Gusarski grad. Uvreda njihova. Pomorci su je zaobilazili u velikom laku. Kad god su svojim jedrima morali. A kad nisu mogli, stigla bi ih zla kob: gusari ulcinjski su ih presretali. Ljude u lancima ovamo dovodili, a brodovile pljačkali. Teško svakom ko bi ipomislilo da im stane u kraj. Njemu lancu nisu bili potrebni.

Slava i moć gusarska a i pomorska Ulcinja, rasla je. Nekada je ovaj grad ulivao strah i treset. Njime su golobrade mornare, plasići. Činili su to oni stariji, vičniji bradu i moru. A i sami su se bojali Ulcinja i njegovih gusara, hrabrih i zlih. U ono gusarsko gnijezdo slivalo se sve ono što je po bijelom svijetu sticano i nabavljano, a zatim nekim neopreznim brodom stizalo na ove strane. Židne starog Ulcinja su široke, visoke, moćne. Židali su ih zarad odbrane. Tom kamenom kolosu niko nije mogao doći glave. A mnogi su na njega navratili, željni slave i gusarskog blaga, a takode mira i spokojstva na moru. No, Ulcinj se nije dao. Često su do njega jedrenjaci doplovljavali. Sa njima i gusari koji su odavde

●**Na mjestu gdje je nekada davno potonuo jedrenjak „Merito“ stvorilo se ostrvo koje su odavno osvojili i posvojili nudisti**

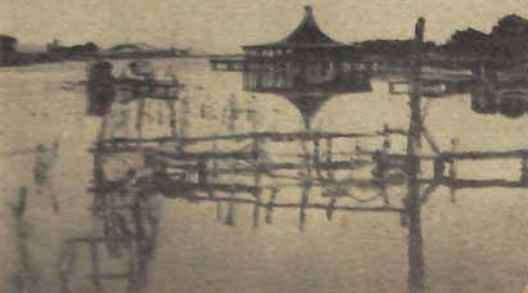
kretali u nove avanture i gusarske pustolovine.

I tako i: dana u dan godinama. Među jedrenjacima koč operio se nadmen i moćan, brz i snažan „Merito“. Tako se baš zva. Ravnog mu nadaleko nije bilo. Od njegov oštar pramac valovi su se kidali, nestajući u pjenušavim vodokocima, kao što je šampanjac nestajao u grlima gusarskim. I tako sve dok u praskozorje jednog uzvitanog dana „Merito“ ne bi sudeno da ion ode na dno, kao što je na dno mora mnogo sabraće posao, u vremenima svoje moći i slave.

„Merito“ ne opstade, postije naleta i udara. Poput kamenčića nestade s površine mora. Otplovi u nepovrat. Završi tako svoja lutanja pučinom. Zasnagda! Nestao je baš tamo gdje rijeka zanosnog imena — Bojana — pokušava da nadmudri i nadjača more. Bojana nestaje u vjekovnom obračunu s Jadranom, a „Merito“ je nestao na vrhuncu svog biti-

sanja. S morskog beskraja otišao je u vječna lovišta, bez prava na povratak.

Ali, vratio se, na svoj gusarski, neumišiv način. Snagom volje, nekog drugog, moćnijeg jedrenjaka od njega i od mora. Oko „Merita“ počeo je da se taloži

Ulcinj — motiv sa Velike plaže

OD SELA Vodenice do sela Skakavac, južnim stranama Grmeča, može se samo pješice - nogostupom, kozijim stazama, preko Obljaja.

Može se i kolskom zapregom, uz brdo, vododerinama, ili na konju, u samaru - baš onako kako se nekada, ovim besputnim stazama i bogazama, mnogo putovalo - slike danas rijetke, sve rjeđe.

Do sada Skakavca, pod same grmečke vrhove, odavno jestigla i cesta, doduše makadamska, koja je povezala i najzabitiji i najbesputniji kraj petrovačke opštine; njome danas redovno saobraća autobus, ali bi se, u tom slučaju, moralo ići naokolo, preko sela Suvaje.

Odlučimo se za ovaj prvi put - uz vodenički sklop, kozjim stazama, strminama, klancima i usjecima - tamo kuda vjekovima grmečke drvosječe, sa žagom i sjekiroj na ramenu, odlaze u sječu vitkih jelika i omorika.

Iznad Skakavaca, Gornje Vodenice i Vranovine na mnogim sjenokosima prezrele livade su pokošene i sadjenute u stogove, ali ih je dosta ostalo nepokošeno, zapušteno i zaboravljeno.

Veli nam Mile Stupar: Nema ko da ih kosi - ljudi otišli truhom za kruhom, na razne strane, a najviše u grad ili u gastarbajlere.

Ispod Željeznika, ogranka Grmeča, sada slobodno pasu rijetka stada ovaca i krda goveda; ovdje je sve manje međa, ograda izabrana; nema poljara kao nekada; livade ničije i - svačije.

Ljetnji dan je sunčan, ali nije pretopao. Od Marjanovića Dola i Crnog Vrhova pirkla smlačen vjetar, koji isušuje ionako već posuvu zemlju, pari i cijedi lišće; na nebu nigdje oblaka koji bi nagovještavao kišu.

Dolje, pod nama, kao na dlanu, sa visine od hiljadu metara, stoji prava umjetnička fotografija: zatalasani, predljepi predjeli Medenog, Petrovačkog, Bjelajskog, Vrtočkog, Krnjeuskog i Brestovačkog polja, poprskanog hrastovima i grabovima gajevima i ljekarima.

Preko ovih polja sijaće maslinasta traka puta AVNOJ-a; njome, u ove ljetnje dane, danonoćno prolaze kolone automobila svih registracija, iz mnogih evropskih zemalja; putuje se na istok i zapad, sjever i jug; ide ili dolazi se mora; ova putna magistrala odavno je postala važna saobraćajnica bez koje se više ne može ni zamisliti moderni život u ovom dijelu Krajine.

S južne strane Srnetica, Oštrelj, Osječanica, Lisićak i Čučevo.

Začaran ljepotom predjela, poneki putnik-naamjernik iz dalekog svijeta, zastane da predahne u oduševljenju: skrene s puta u polje, zaustavi svoju zahuktalu mašineriju, prostre čebe na travu i legne. Ili izradi aparat i neumorno - fotografije. Ako ljepotu ovih grmečkih, krajiških predjela ne može da ponese u oku i srcu, ponijće ih bar u ovu čudotvornu, maloj napravi.

O svemu ovome priča nam Mile Stupar, grmečki drvosječa., koji često, raznim poslovima, silazi do magistralnog puta; sa strancima najčešće razgovara mimikom, ru-

PLANINI U POHODE

Nove

pjesme

Grmečke

Čari planine: pejaž u blizini Luči Palanke

kama, ali se, veli, uvijek lijepo sporazumijeva.

Mnogi putnici cestom projure brzo, bjesomučno; uz put je malo parkinga, zastajališta koji bi mamili da se stane i predahne: ljepota pejzaža gleda se kroz staklo, u pokretu; ili se, u jurnjavi i ne vidi; malo je pogledala na kojima bi se mogla duže ostaniti i sve ovo pažljivo, smirenije: doživjeti i razgledati.

xxx
Sa Obljaja, sjedeći u hladovini, poslije napornog puta, dugo gledamo u predjele pred sobom; izloženi su kao na dlanu. Gore, na Skakavac i Vranovinu, pod same Vrhove Grmeča, krenuli smo sa jednom drugom namjerom: htjeli smo da čujemo stare i nove pjesme koje pjevaju i spjevaju grmečki čobani - ovčari i govedari. Putujući Krajinom, o čaroliji ovog narodnog, kolektivnog pjevanja, čuli smo na nekoliko mjesta u Petrovcu, Drvaru i Ključu, najviše od prosvjetnih radnika.

One se pod Željeznikom, koji liči na pijetlovu krestu, njeuguju već vjekovima. Lijepa pjesma, uvijek nova i neponovljiva, prelaze s koljena na koljeno, od jedne do druge generacije. Jedne se riječi zaboravljaju, novi stihovi se kuju, bruse i dotjeruju. Ovdje, pod Grmečom, postoji prečutno takmičarsko pravilo: ko će ljepšu pjesmu „izmisliti“ i ko će je ljepše, mloduzičnije i zanosnije otpjevati.

Ovo su predjeli uprkos rasejavanja, u kojima pjesme nikada ne prestaju. U ma koje vrijeme prošli predjelima na kojima su čobani, uvijek će odnekuda, ili u jednom glasu ili u horu, do vašeg uha doprijeti čobanska pjesma, kaže naš sagovornik Stupar.

I sada osluškujemo. Odnekuda dopire, uz blejanje ovaca i rikanje krava, pjesma čobanska. Pjeva se pod vedrim nebom ili u kući i pjeva se uvijek, a najviše i najčešće u proljeće, ljeto i ranu jesen.

Tražeci pjesme i pjevače, pješčali su može duže od tri sata oblajskim, vodeničkim, vranovačkim i

skakavačkim stranama. Uskoro od nas doprijetanušan ženski glas; pjesma je dopirala iz šumaraka, u kome je pjevačica bila skrivena, u hladovini, u kojoj su plandovala ovce:

ŠPIRO BOCARIĆ: Žene na pijaci, skica, ulja na platnu.

„Još večeras pa me više nema, sve se moje za Njemačku sprema...“

Upoznasmo čobanicu. Reče, malo stidljivo i iznenađeno, da se zove Milka Jević. Na sebi je imala džins pantalone i na njoj nije bilo ničeg ni rustičnog, ni folklornog; umjesto pletiva ili preslice sa vretenom - što smo očekivali - čobanica je u jednoj ruci držala tranzistor, a u drugoj knjiga već pohabane, Čopičeve „Delije na Bihacu“.

Zamolismo je da nam, uz uključeni magnetofon, još nešto otpjeva. Ona otpjeva sramežljivo, ali radosno što joj se glas snima na magnetofonskoj traci.

„Sva bi sela za dva sela dala, za rodenu i za dosudenu...“

● „Ovo su predjeli gdje pjesma nikada ne prestaje. U bilo koje vrijeme ovuda prošli, uvijek će do vas doprijeti pjesma čobanska...“ - kaže nam jedan od zaljubljenika ove planine Mile Stupar

Druga pjesma koju smo zabilježili ima „lokalni“ karakter:

„Vodenico, moje slo mila, u tebe ću pa za koga bilo...“

Druga čobanica, mršuljava i višljasta, dotjera svoje stado ovaca preko brjega; zove se Danica Kerkez; bila je manje stidljiva. Čusno joj izdaleka pjesmu:

„Mila majko, podaj me za Miću, da ti budem ruža na stolici, Mila majko, podaj me za Mirka, pa da nema zemlje ni lednika...“

Danica nam pride, pozdravi se, a onda, bez mnogo nagovaranja otpjeva svoju „rukovet“ pjesama; jedan dvostih je ovako glasio:

„Kad zapjevam ja vako malena, potekla bi suza iz kamena...“

Za trense, sa raznih strana, okupiše čobani koje do tada nismo vidjeli. Izadoše iz šumaraka u koja se „ladalo“ stado ovaca ili krdo goveda. Pitamo ih zašto pjevaju i šta ih to podstiče na neumorno i stalno pjevanje.

Naše ih pitanje malo začuđi. Prva reč Mika Jević:

„Kako - zašto pjevamo? Zna se: mi živimo ne možemo ni da zamislimo bez pjesme. Imamo tranzistore, možemo slušati i drugu muziku, ali nam milija nam je ona muzika koju sami stvaramo, koja izlazi iz naših srca. Pjevamo svako za sebe, svoje najmilijene pjesme, ali pjevamo u grupi, ili u više grupa koje se pod planinom, baš kao nekada, u stara vremena, natpjevaju čija će se pjesma čuti dalje i čija će biti ljepša...“

Na čuviku, pod samim vrhovi-

ma Željeznika, goneći ovce u hladovinu, zabilježili smo pjesmu trećeg čobanice, ali bez njenog imena:

„Volim biti poštena neg' kriva, jer me mladu poštenje zanima, Ja ne nosim crljenoga rupca, moje lice živi brez poljubca...“

Pod Grmečom smo čuli i nekoliko „muških“ pjesama; otpjeva ih čobanin Svetko Zorić, tražio je po šumama iznad Sklopa goveda - otpjeva ih grlato, iz svog glasa, šeretski i veseljčki, namigujući i nogama pocupkujući:

„Sve sam svoje prodao i dao, Dok sam sebe baraba nazvao, Barabiću još ovoga ljeta, I oteti ženu od čovjeka...“

Sveto Zorić, je još, tako reći - golobrad; nema punih ni osam naest. U vojsci nije bio. Takav je, reče nam stidljivo, samo u pjesmi; sjede i otpjeva nam još pregršt, mahom šaljivih stihova, koji su vezani za lokalne prilike - rodno i okolna sela i pojedine ličnosti u njima koje se pominju u raznim, mahom šaljivim, zgodama.

Ovdje, pod Grmečom, pjeva se odvajkada; tu pjesma nikada ne zamire i utihne. U svakoj kući je tranzistor i televizor, ali je, čuli smo na mnogo mjesta, sopstvena pjesma, iz srca i glasa, najdraža i najveća razonoda. Pjevaju svi, a najviše čobani i drvosječe. U to smo se, boraveći pod Grmečom, lako uvjerali.

LJ. TEŠIĆ

UZGRED ZABILJEŽENO

Jovini specijaliteti

● Jovo Vrtunić, iz Gornjeg Ribnika, dočekuje i ispraća goste u Vučijoj poljani specijalitetima krajiške kuhinje

Preko tri decenije je Jovo Vrtunić u ugostiteljstvu. Godinama je pekao ugostiteljski zanat u Jajcu, da bi nedavno došao u Vučiju poljanu da sprema jela za radnike.

Uvijek me je vukla želja da se vratim kući, u Gornji Ribnik, i čim je otvoren motel u Vučijoj poljani došao sam. Nisam se pokajao, jer je ovdje lijepo raditi. Ovo je prava vazдушna banja.

Jovo je poznat kao prvi specijalista za krajiške specijalitete. Civarva i pita gužvara su mu, veli, najmilijena jela. Svojevremeno je on u Jajcu bio u prilici da

bude u grupi ugostiteljskih radnika koji su služili Tita.

Tu su nezaboravni trenuci, koji se pamte dok je čovjek živ. Sa kakvom bi samo radošću i elanom pripremali jelo za druga Tita. A on bi nas poslije ručka pohvalio.

Priča Jovo i brojnim takmičenjima ugostiteljskih radnika na kojima je učestvovao. Na jednom takmičenju u Sarajevu, 1975. godine, osvojio je Srebrnu plaketu Udruženja ugostiteljskih radnika BiH. Više puta je pobjeđivao u aranžiranju jela i pripremi menija.

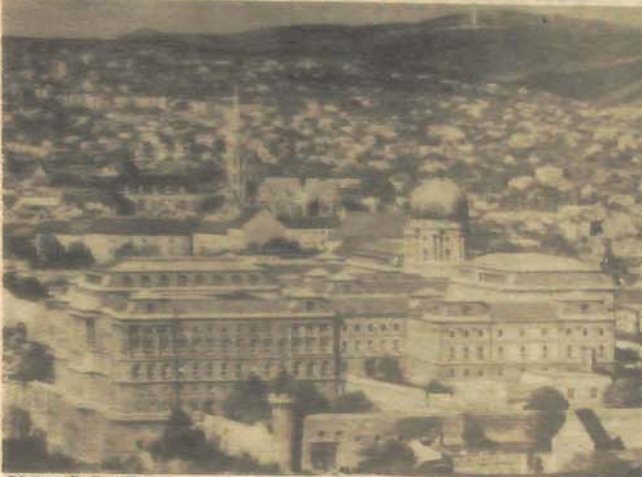
- Ne znam zašto u većim ugostiteljskim objektima nema narodnih jela. Izmišljaju se kojekakva jela, a ona narodna se zaboravljaju. I zbog toga sam se odlučio da dođem ovdje u Vučiju poljanu. Ovdje za goste pripremamo jelo po narudžbi. Šta poželi, ima da dobije. Civarva, ljevača, i pita gužvara su specijaliteti ovog kraja. Dnevno spremimo i za radnike oko 700 obroka. Nije nam teško, još samo da imamo vodovod, da se cisternama ne mora da dovozi voda čak iz Ključa. Inače, preporučio bih svakome da bar na dva-tri dana dođe u Vučiju poljanu, da se nadiše čistog planinskog vazduha, veli Jovo.

Nikada ovaj vrijedni ugostitelj nije zakašnio na posao, osim ako snijeg napada, pa iz Ribnika ne bude nikakvog prevoznog sredstva. Ali, i tada Jovo zna „zapucati“ pješke preko gore, do Vučije poljane.

S. RISVIĆ

„Šta god gost ovdje poželi, ima da dobije“, kaže Jovo Vrtunić

Dio stare Budimpešte

Blistavi hoteli sa pet zvjezdica

● Prošle godine hotel „Forum“, sagrađen u cjelini od austrijskih kredita, proglašen je jednim od najuspješnijih u Evropi iako je u pogonu tek tri i po godine ● Budimpešta ima čak 12 hotela vrhunskog svjetskog ranga (sa četiri i pet zvjezdica) u kojima cijena prenoćišta dostiže 3.000 forinti (oko 15.000 novih dinara)

Blistavi hoteli kojisu se posljednjih godina nanižali na obali Dunava i u najljepšim krajevima grada i svojim komforom privlače bogate strance, u ovoj vrijeme dok domaćem građaninu izvlače ponekad uzdah zavisti, postali su upravo zbog dvojakog shvatanja njihove uloge i korisnosti, tema ovih ljetnih mjeseci. Ne jednom se postavilo pitanje: da li su nam u ovoj ekonomski nimalo lakoj situaciji potrebni skupi hoteli, takvi kao, recimo, „Haji“, čija izgradnja košta dvije milijarde forinti (oko četrdeset miliona dolara), zatim „Hilton“, „Interkontinental“, „Terral“, „Flamenco“...

Pitanje se postavilo kada je objelodanjeno da u glavnom gradu Mađarske ima trenutno, a uskoro će ih biti i više, ravno 12 hotela sa pet ili četiri zvjezdice, a to čini oko polovinu ukupnog hotelskog smještajnog prostora. Jer, oni koji upiru prstom na luksuz kakav se nudi u ovim hotelima, istovremeno pitaju: zbog čega nema dovoljno jeftinih hotela, onih za strance s plićim džepom i za domaće građane.

Paprene cijene

Cijene u ovim hotelima zaista djeluju zadržavajuće za ovdaznjeg građanina, jer jedna soba u hotelima s pet zvjezdica a takvih je četiri, košta u prosjeku tri hiljade forinti (oko 15 hiljada novih dinara), dok u onima sa četiri zvjezdice, a takvih je osam, košta u prosjeku oko dvije hiljade forinti (oko deset hiljada novih dinara).

Zbog toga ovdje niko i ne upoređuje cijenu hotelske sobe sa prosječnom platom od oko pet i po hiljada forinti, u još manje sa dnevnicom koja je ostala na nivou od prije tri decenije i iznosi 31 forintu.

Jasno se kaže: ovo što jeskupo to je za strance, i to ne ma koje, već one koji mogu da plate, kojise čak i vrijedaju kad im se ponudi nešto jeftino. A takvih stranaca, mora se reći, sve je više u Budimpešti, što su turistički kalkulatori dobro osjetili. „Mi moramo, bilo nam pravo ili ne, da priznamo da je Budimpešta ne samo naša najveća već praktično jedina velika turistička šansa i da tu šansu moramo da iskoristimo. Balaton je lijep, kažu

oni dalje, lijepa je i pustara Hortobad, privlačne su okuke Dunava i drugi predjeli, ali, Budimpešta je jedna“. Zbog toga se sve daje za Budimpeštu, pa je i kredit od tri stotine miliona dolara, dobijen od Austrijanaca, utrošen najvećim dijelom za turističku renesansu Budimpešte, prevashodno za izgradnju hotela.

Maksimalna iskorisćenost

Bazeni, saune, barovi, male i velike kongresne dvorane, kockarnice, brižno odabrano i najčešće u inostranstvu osposobljeno hotelsko osoblje, to se sve sreće u većini budimpeštanskih hotela, uz obaveznu domaću aromu kakvu daju specifična mađarska jela i još specifičnija ciganska muzika.

Skoro svaki od ovih hotela je vezan na neki od velikih svjetskih hotelskih lanaca - „Hilton“, „Interkontinental“, „Hajati“, „Penta“, „Forum“, koji uz proviziju (ovdje kažu manju od tri odsto) daju svoje ime i svoju hotelsku tehnologiju, kao i proslijeduju goste svojim budimpeštanskim imenjicima iz svih krajeva svijeta.

„Mi smo konačno raskrstili s praksom da efikasnost turizma mjerimo brojem prelazaka preko granice, već utrošenim devizama“ - kažu turistički poslenici, očigledno zadovoljni što im u najskuplijim hotelima prosječna godišnja iskorisćenost kapaciteta nije manja od 70 odsto (u maju čak i 90 odsto). Prošle godine hotel „Forum“ sagrađen u cjelini od austrijskih kredita, proglašen je za jedan od najuspješnijih u Evropi, iako je u pogonu tek tri i po godine.

Prošle godine od turizma je ovdje dobijeno oko 270 miliona dolara, što je za dosad turistički neambicioznu i nepretencioznu Mađarsku predstavljalo krupnu stavku. Kongresni turizam upravo se rasevjetava i onaj ko živi ovdje više i nije u stanju da prati ko sve iz bijelog svijeta ne dolazi ovdje na kongrese, simpozijume, seminare...

Turistički radnici priznaju da su otilji i suviše daleko u jednom pravcu kada uporedo sa skupim hotelima nisu gradili i one jeftine. Kažu: sada je na njima red. I dodaju: nije nevolja u tome što ima dosta onih sa puno zvjezdica, već je problem, u tome što je malo onih sa malo zvjezdica.

Uporedo s tim, odbijaju svaku kritiku na račun luksuza i skupocje u hotelima koji supe-norno vladaju budimpeštanskim „kvalitetnim turizmom“ i nadmoćno se ogledaju u vodama Dunava kao svojoj najbližoj prirodnoj okolini. Logika koju je ovih dana iznio vodeći partijski list je sljedeća: Ako neko i putuje mučno tramvajem, a neko udobno automobilom, a ovih drugih je neuporedivo manji broj, to ne znači da ćemo prestati da uvozimo automobile. Ako neko ne može da jede skupu zimsku salamu, već samo jeftini parizer, to ne znači da ćemo prestati da proizvodimo zimsku salamu.

Tako je i sa hotelima. Domaćima je ostalo samo toliko da im se spolja dave, uostalom kao i u mnogim drugim svjetskim metropolama.

Miloš ČOROVIĆ

SUSRETI I RAZGOVORI

Takav je život nomadski...

Slikaj ti mene, drugar, s ovim mojim konjčtom ako sve ovce ne možeš uhvatiti s tim aparatom. - kaže kod prvog susreta Mitar Todorović, ovčar po zanimanju, udružen sa šipraškom Zemljoradničkom zadrugom.

— Ove su ti, ipak, važnije - ne predajemo se ni mi.

— Ne kažem da mi mnogo ne znače. One su, kako da ih nazovem, hraniteljce naše. Šta bi čovjek bez ovce u planini? Drugi imaju fabrike, a mi ovce. Što se konja tiče, ni bez njega nama ne bi bilo nimalo lako. Planina ti je ovo, drugar, a na planini zna se, nema puteva. Džaba ti je traktor nabavljati za ovaj naš besput. Pa još kad se kiša izlije i snijeg zapada! Ništa nije sigurnije od konja. Kud god kreneš, s njim ćeš doći gdje si naumio. Zato ti i velim da meslikaš zajedno s konjčtom, jer je to on i zasluzio.

— Konja je lakše kupiti nego električnu struju ovamo dovesti?

— E, baš o tome i hoću da ti nešto kažem. Ne bih želio da se to protumači kao, na priliku, neka moja jadikovka. Ko je meni kriv što sam od prvih kuća četiri kilometra udaljen. Nisam baš mjerio, ali čovjek ovdje ne može pogriješiti kada valja udaljenost odrediti. Struja mi mnogo manjkala, pa sam riješio da je dovedem. Ne pitam za cijenu, kažem električarima, samo da mi sijalica prosvijetli. Ova samo-ća bi se s tom elektrikom lakše podnosila. A ni u proizvodnji mi suvišna ne bi bila.

— Mnogo para se u to moralo uložiti?

— Mnogo. Računam da manje od 110 starih miliona neću uložiti. Za mene je to velika para. Pomoć obećala i Zadruga. Kao što mi je onomad pomogla kada sam vodovodne gradio. Dva kilometra sam vodovodne cijevi položio. I djeca mi pomogla, nema šta, kada sam kanal kopao. Nije se bilo lako odlučiti za taj posao, ali sam u njega zagazio. I, eto, vidiš, vodu do kuće doveo. Ko bi svaki dan tako daleko po nju išao.

— Život Mitra Todorovića se, znači, brzo mijenja?

— Još dosta toga se ima da promijeni. Jedno drugo tjer. Ne može se više živjeti kao nekad. A to, drugar, traži velika ulaganja. Koliko je trebalo para potrošiti samo da se materijal za kuću izveze? Pitam to samo onako, a znam da na to nisam mislio kada sam ga izvezio. Kada bi se se računalo, od gradnje bi se brzo odustalo. Nekad se mora na jedno oko zamuriti i računicu bataliti. Probleme s kojima se čovjek ovdje suočava, mora sam riješavati. Ne budeš li tako radio, niko ih drugi neće riješiti.

— Da nije ovaca, za sve bi se pare teško moglo namaknuti?

— Rekoh već da su ovce naše hraniteljce. Oni u ravnici imaju plodnu zemlju, a mi, u planini, ovce. Ne bih ti mogao reći šta je bolje. Ovce ili plodna zemlja. Od ovaca dobiješ jagnje, često i dvoje, zatim mlijeko, pa vunu. Dvije tone sira sam Zadrugi predao. Kod nas se tako radi: predaš i čekaš da se računica sveđe. Uvijek ostane i tamo nekog viška. Kad bi se sir prodavao, od toga ništa ne bi bilo. A za ishranu ovce ne treba uvijek mnogo trošiti. Zna se ona napasti tamo gdje se za druge životinje ništa ne može naći.

— Ovčari, i pored toga, odlaze u nomadnje, sa stadima zimu zimuju u Slavoniji i Vojvodini?

— Samo jedan put sam tamo zimovao. Odveo stado i pokajao se. Nećeš, rekoh sam sebi, ovako živjeti. Nije to život za čovjeka. Onaj ko bar jednom nije zimu sa stadom u ravnici proveo, ne može to lako shvatiti. Pasji je to život, i gotovo. Zato nikad više u to, kako ga zovu, nomadnje. Jeste da je ovdje zimi ovce teško ishraniti, dosta sijena valja osigurati. Tamo gdje je trava bolja - kosim, gdje je slabija - puštam ovce da pasu. Nešto zemlje i zakupim, pa nekako ovce iz zime izvedem. Još pedesetak metara kukuruza kupim da ovce pripomognem kada se jagnje. U ravnici bi se manje potrošilo i više zaradilo.

— Puno se zaradi, ali, vidi se, i potroši?

— Ne treba ništa tajiti. Prije devet godina ovdje sam se naselio i sedam ovaca doveo. Svega 15 dunuma zemlje sam imao. Sada imam 150 ovaca i toliko dunuma zemlje. Bez Zadruga se to sve ne bi imalo. Pomogla mi je mnogo, nema šta. A kako ja njoj, pitaš, vraćam? Za pijacu ja ne znam. Nakupci moju kuću zaoblaze, znaju da im ništa neću prodati, makar mi i veću cijenu od zadrugne nudili. Ono što ti, drugar, rekoh za konja, vrijedi i za Zadrugu. Bez nje bi u planini bilo teško opstati.

— Mladi se nerado ovčarenjem bave?

— Moji sinovi, mislim, od ovaca neće pobjeći. Cim malo odahnem od struje, počeu ovčarlike graditi. Da u njih može 200 jagnji stati. Zima je oštra, a jagnjad se od studeni mora zaštititi. Hoću da ovce držim onako kako to stručnjaci preporučuju. Novine se i na ovaj naš Vlašić moraju uvoditi.

— Od ovaca će se tada još bolje živjeti?

— Dobro se, nema šta, zaradi, ali se mnogo i potroši. Stalno se u nešto mora ulagati: dinar se u kući ne može zadržati. I još bih ti nešto htio reći: gorak je ovčarski kruh, kao i rudarski. Samo, kad čovjek navikne da radi neki posao, od njega se može lako otrgnuti. Kada bi mi ponudili lakši posao, od ovaca se ne bih mogao odvojiti.

M. OSMANČEVIĆ

Konj je nezamjenjiv u planini, kaže ovčar Milan Todorović

● Buduća mlada obilazi slobodne muškarce, i to najčešće kada se vrate sa noćnog ribolova, i bira onog koji joj odgovara

Slobodni, neoženjeni muškarci iz klana, uvijek su na raspolaganju. Na određenom mjestu pored obale svaki od njih ostavlja svoj zamotuljak, nešto ličnih stvari i mrežu protiv komaraca i čeka da bude izabran.

UGLED PREMA BROJU MUŽEVA

Buduća mlada obilazi slobodne muškarce, i to najčešće kada se vrate sa noćnog ribolova, i bira onog koji joj odgovara. Čim se odluči, vodi ga u svoju kolibu. Mladostojnja odmah podiže jednu manju kolibu do njene i od tada svu ribu koja ulovi donosi jedino njoj, a žena je nosi i prodaje. Dužnost supruge je da ručno tka platno za odjeću i krpi mrežu za ribolov. Uz ostale detalje, to je sasvim drugačiji malajski način, ali se sve na tome ne završava.

MUŠKI HAREMI

Na Kašibu ugled jedne žene se cijeni prema tome koliko je manjih „muških“ koliba podignuto oko njene, koliko muževa ima. Što ih je više, ona je bogatija, jer svi rade za nju. Zato i novopečena mlada

brzo kreće u potragu za novim mužem, pa zatim još jednim i tako dalje.

U ovim muškim haremima vlada sloga i harmonija. U ženinim kolibama muševi dolaze po utvrđenom redu: zidana nalijevo, kako su sagrađene njihove kolibe. Od ljubomora ni traga: djeca su zajednička briga, a braćun zajednicu ima pravo da raskine samo ženu — muž na to ne smije ni da pomisli.

Razlog za „razvod“ najčešće je ako muž ne donese ženi svu ulovljenu ribu ili mu ribolov ne ide od ruke. Žena tada jednostavno ruši kolibu takvog muža, izbacuje njegove mreže i pravi mjesto za novog izabranika. „Otpisani“ muž bez pogovora skuplja svoje stvari i odlazi u red neženja na obali da čeka priliku da ga neka druga žena izabere i povede sa sobom.

Sudovana Kašibu nema, pa sve sporove rješava rijeke koje se nastoje od tri najstarije žene klana. Često se događa da se pojedine žene dogovore i zamijene po jednog ili više muževa — a nije isključeno ni mogućnost da se za jednog dobrog lovca dobije dvojica ili trojica slabijih. U takvim dogovorima, se naravno, muševci uopšte ne pitaju za saglasnost — čim muž vidi da je njegova mreža zapakovana, on zna da treba da se seli kod neke druge žene.

Na ostrvu Kašibu u Malajskom arhipelagu u pravom smislu riječi vladaju žene, a pošto je poligamija tu uobičajena, nikakvu rijetkost ne predstavlja muški harem.

Niko na ostrvu ne pamti od kada vlada matrijarhat, a niko time i ne razbija glavu. Društvo na ostrvu je podijeljeno u klanove (neke vrste opština), a na čelu svakog klana je žena koja je to priznanje stekla po dobroti, ugledu i, naravno, po broju muževa koje ima.

Sklapanje braka na Kašibu je dosta jednostavno iako se sve odvija po strogo utvrđenom ritmu. Običaj je da svaka djevojka kada napuni 12 godina života, što se na ostrvu smatra dobom zrelosti za žensku djecu — sama sagradi kolibu od pruča i platna i kreće u potragu za mužem.

POLEMIKA OKO REKLAME ZA „PROIZVODNJU BEBA“

Pariz

Natalitet i ekonomija

PARIZ, avgusta — Živopisne ulice Pariza, na kojima se ovih dana tmurnih avgustovskih dana tiska na hiljade turista sa svih strana svijeta, preplavljene su ogromnim reklamama sa kojih se smijehi dobro odgojeni mališan i ispod koje piše: „Francuskoj su potrebne bebe“. Tim reklamnim trikom zagovornici većeg nataliteta otvorili su kampanju za veći priraštaj. Svojevremena anketa pokazala je da gotovo dvije trećine Francuza, ili 62 odsto, smatra da u Francuskoj zaista postoji problem nataliteta. Nije prvi put da se u Francuskoj

na sva zvona upozorava da je veći natalitet našu potreba. Poznato je, naime, da je svojevremeno general De Gol stimulisao veći priraštaj znatnim progresivnim povećavanjem dječijih dodataka za braćne parove sa više djece. Generalova akcija urodila je plodom i opadanje nataliteta je zaustavljeno.

Za razliku od De Golovog malo od koga osporavanog apela, reklamni trik ljeta '85. sa napomenom: „Da život nije samo seks“, odnosno da prije zadovoljstva valja misliti na

● Demografi protiv reklamnih trikova. Svaka „prinova“ povećava porodične izdatke za 1.500 franaka

„potrebu priraštaja u Francuskoj“ našao je na žestoku osudu francuskog Pokreta za planiranje porodice. Reklama o potrebi „veće proizvodnje djece u Francuskoj“ nema, prema mišljenju predstavnika tog pokreta, osim „idiličnog imidža“ nikakve praktične vrijednosti jer ne uzima u obzir svakodnevnu realnost francuskog društva.

Direktor francuskog Nacionalnog instituta za demografske studije (INED) Herve L.Bra čak smatra da je ta prozaična kampanja zagovornika potrebe većeg priraštaja stanovništva u Francuskoj „vrlo nedopadljiva“. Prema tom uglednom demografu, sadašnja kampanja sa sloganom „Francuskoj su potrebne bebe“ — neće, sa svim sigurno, donijeti povećanje nataliteta u Francuskoj. U odlučivanju za veći broj djece presudan je, prema direktoru INED-a, finansijski momenat. Jedna anketa je pokazala da svaka „prinova“ povećava porodične izdatke za oko 1.500 franaka mjesečno (prosječna plata u Francuskoj je oko 4.000 franaka). Ukoliko se želi veći priraštaj, onda je neophodno da roditelji dobiju određenu finansijsku kompenzaciju, smatra Herve L.Bra.

Francuski demografski stručnjaci smatraju da u ovom momentu nema nikakve prijekle potrebe da se govori o nekakvoj „alarmantnoj“ situaciji u tom domenu, jer je broj trudnica danas isti kao i prije deset godina. Prošle godine u Francuskoj je rođeno 760.000 beba — gotovo deset hiljada više nego prethodne 1983. godine. Početkom ove godine Francuska je imala preko 55 miliona žitelja, odnosno 130 hiljada više nego lani.

D. Radovanović

KAKO SE ŠTEDI U SVIJETU

Japanci šampioni štednje

● Male štediške oslobođene poreza na kamate. Kako Japanci „zaobilaze“ propise

TOKIO, avgusta — Japanci su šampioni štednje u svijetu. Danas se samo u švajcarskim bankama nalazi više novca na štednim ulozima po glavi stanovnika nego u Japanu, ali je opšte poznato da u švajcarskim bankama ne štete samo stanovnici ove zemlje.

Prema nedavno objavljenim podacima svako japansko domaćinstvo raspolaže sa oko 6 miliona jena (otprilike jednako toliko dinara) u raznim oblicima štednje, što je znatno više od godišnjeg prosječnog prihoda domaćinstva (oko 4 miliona jena).

NISKE KAMATE

Japanac od svojih prihoda odvaja oko 20 odsto za štednju. Najviše se štedi u bankama, zatim u poštanskoj štedionici i konačno kupovinom obveznica: državnih i privatnih. Značajan oblik štednje svakako su i razne vrste osiguranja, a prvenstveno mirovinskog, jer u Japanu inače nema opšteg penzionog sistema, pa čovjek mora sam da štedi za stare dane.

Kamate su u japanskim bankama izuzetno niske — obično niže od 6 ili čak 5 odsto. To, naravno, odgovara stupnju inflacije koji je u ovoj zemlji nizak. Štediške, doduše, znaju da im s vremenom, bez obzira na statističke podatke, vrijednost štednog uloga pada, ali ipak štete jer moraju

Kamate su za japanske zakonodavce prihodi kao i svaki drugi. U principu, dakle, prihodi od kamata treba prijaviti kao dio godišnjeg prihoda i na njega — u teoriji — platiti porez. No, u praksi Japan ima ciznu otklona kojima se stimališke štednja, izuzev ostalog, i izuzimanjem kamata od poreza.

Svaki građanin ima pravo da izuzme prilično značajnu svotu uštede od poreza. Japanac, naime, može oko 14 miliona jena (vrijednost polovine trošnog stana) u raznim oblicima štednje da izuzme od poreza na kamate. To se odnosi na do 3 miliona štednje na običnom štednom računu, 3 miliona na novcu uloženom u kupovinu državnih obveznica i 3 miliona na poštansku štednju. Specijalni program namjenske štednje mladih za osnivanje domaćinstva, kupovinu stana, namještaja i slične troškove takođe se oslobađa poreza na kamate do 1/10 od 5 miliona jena.

IZBJEGAVANJE POREZA

Takav sistem u principu oslobađa kamate na male i srednje štedne uloge od poreza, ali dozvoljava da se prihodi od kamata bogatih ljudi oporezuje kao i svaki drugi prihodi. To kaže propisi, ali u praksi je i to drugačije.

U zemlji od 120 miliona stanovnika većina je teško praliti sve bankovne i štedne račune. Zato mnogi Japanci — kad im se na računsku nakupi 3 miliona jena — otvaraju drugi račun. Mnogi imaju više štednih računa i tako izbjegavaju porez na kamate onog visokog štednih uloga. Zbog toga pomakni poreznici pozivaju na uzdržanost, ali se u taj sistem ipak ne dira. Sistem je prilično fleksibilan, povremeno se prilagođava, jer japanske vlasti nikako ne žele da destimuliraju štednju, pa ni po cijenu gubitka prihoda koji bi donijeli porezi na kamate.

Žarko MODRIĆ

PRVA ISKUSTVA REFORME CIJENA U KINI

Suočavanje sa zakonitostima tržišta

● Prvo ispitivanje mišljenja kineskog javnog mnijenja. Cijene „plivaju“ i formiraju se u skladu sa tržišnim zakonima

otvoreno kupoprodaji na bazi pogađanja. Cijene velikom većinom „plivaju“ i da se formiraju u skladu sa zakonima tržišta.

VELIKE PROMJENE NA SELU

Prednost socijalizma, kako ovdje smatraju, neće se sada dokazivati nepromjenjivim i niskim cijenama, već stepenom razmaha proizvodnih

snaga. Tržištem se neće upravljati administrativnim direktivama, kao što je uvijek bio slučaj, već će se na njega uticati ekonomskim mjerama.

Najnovije analize tržišta poljoprivrednih proizvoda svjedoče da je na selu došlo do velike promjene, podstaknute i reformom sistema cijena. Napušta se proizvodnja koja treba da zadovolji samo proizvođače, a cilj postaje višak proizvoda, odnosno izlazak na tržište.

Sada je opet ponovljeno da je sistem Maovih komunarnu gurnuo poljoprivredu u izolaciju i samostalnost. Reformiranjem komunarnu i prenošenjem oslonca na seosko domaćinstvo došlo je do prodora ka „spoljnjem svijetu“, to jest, tržištu — van sopstvenog sela, uke regije ili provincije.

„Dramatičan preobražaj“ znači i to da se ljudi sve manje bave ratarstvom i specijalizuju se za rad u proizvodnji, lokalnoj industriji, transportu i trgovini.

Svi pokazatelji — ekonomski, društveni i psihološki — kazuju da je kineskom selu dobro krenulo. U to, podvlače ovdje, ne sumnjaju ni oni koji su nedavno tražili da se s reformom ide polako ili da do nje uopšte ne dođe.

Božidar ĐURICA

TRAGOM ANKETE

Anketa sprovedena u 4 provincije i u Pekingu okolinom, o kojoj piše „Ekonomski dnevnik“, pokazala je da blizu 80 odsto ljudi s povjerenjem gleda na suštinsku promjenu u politici cijena. Oni vjeruju da će se time dati podstrek privredi, a da problemi koji bi mogli nastati neće biti takve prirode da se ne mogu kontrolisati i savladati. Ovo je prvo opsežno ispitivanje mišljenja kineskog javnog mnijenja o poduhvatu na koji se u široj javnosti unaprijed sa zebnjom gledalo. Izvještaj o anketi nesumnjivo obraduje i u potpunosti opravdava veliki zaokret. Tom reformom je skrenuto područje fiksnih cijena, a široko polje prvi put

Omer ZORABDIĆ

DVA DOGAĐAJA

Jedna bruka je dovoljna da uzne-
miri svijet, dvije pogotovo, a taj dan
Bjelave potresoše dvije sramote:
prvo se pronese glas da je Zumreta,
još neudata djevojka, u drugom
stanju, a zatim da je Sadik na Gr-
dnju ubio šumara. Utrvatio ga
šumar u sjeci u svadi šumar
potegne pušku na Sadika, a ovaj
mladi i spretniji, raspali njega po
glavi, pa u strahu od zatvora,
pobjegne prema Romaniji. Ovu
vijest su doturili čobani koji su bili
očevici ubistva. Pojednosti o djev-
ojačkoj trudnoći nije bilo, jer
Zumreta, pošto su joj roditelji otkri-
li da je noseća, nije htjela ništa da
kaže o svojoj tajni. Žene Bjelava
bile su zgranute.

— Rospija, kazala je jedna od
njih, u crmo zavi i oca i mater i brata.
Od sramote se, kažu, zatvorili u
kuću pa nit' izlaze, nit' koga unutra
pušćaju.

— Jazuk za onakvu curu, kazala
je druga. Em je lijepa, em je iz bo-
gate kuće.

Na lijep cvijet i nalijeću ose,
tvrdila je treća.

Muškinje je više zanimao Sa-
dikov slučaj, što je bio primjeran
momak na Bjelavama.

— Ko je ljudi, mog'o pomisliti da
će Mula Mujin Sadik ubiti čovjeka,
govorio je Tahir kafedžija raznoše-
ći po stolovima poručene kafe.
Poslušnijeg nije bilo u mahali.

— Jah, složi se s njim Kasim-
efendija. Momak i po!

— Sta se to onda desi da neko
odjednom promijeni ćud, čudio se
njegov komšija Mehaga. Naoko do-
bar i pošten, a najednom ispadne —
hrsz!

I svi se u kafani zamislili kao da
su tražili odgovor na Mehagino pi-
tanje: kako se poneki čovjek, mlad
ili star, svedjedno odjednom
izmetne u nečovjeka?

Kasim-efendija, kao najučiniji
međo prisutnima, pokuša da to
objasni.

— Ja mislim, reče, da u svakom
čovjeku kunja i dobro i zlo, pa šta
kad kod koga pretegne, takav i
bude. Ako pretegne dobro, takav i
ostane. Ako pretegne zlo, na zlo se
okrene.

Bakalin Saćir je bio drugog
mišljenja.

— Sve je ljudi, sudbina, reče
razgoreći duhanski dim kraj sebe.
Šta ona kome odredi, tako i bude.
Od sudbine još niko nije utek'o.

Kasim-efendija se usprotivi.

— Kakva sudbina i babija mуда,
da oprostiti! Da je šumar bio oprez-
niji, davala bi sad lež'o mrtav.

— I! da Zumreta nije nekom raši-
rila noge, ne bi joj sad rasi'o trbuh,
dodade Mehaga. Sudbina ne driješ
curi gaće, nego ih ona sama svlači.

Tahir kafedžija umalo od smijeha
ne prosu kafe na tacnu. Njemu je to
bilo vrlo smiješno. Smijeh preletje i
preko drugih zaneobrijanih lica.
Jedino se bakalin Saćir ne nasmija.

— Ja kažem da je sve dosudbine,
ponovi on. Sudbina je htjela da
šumar pogine, a Alijagina kći da
začne kopile.

Međutim, dani izbljediše
razgovore o Sadiku i Zumreti kao
što sunce izbljedi i slova na papiru.
Prestaše i priče o potjerama za Sa-
dikom, ali novi događaji, poslije pet-
naest mjeseci, ponovo uzburka Bje-
lave. Bila je kasna jesen kad se ubi-
ca Sadik sam pojavio u mahali.
Vjerovatno Bjelave nikad nisu otkri-
le tajnu zašto se ovaj odmetnik
poslije ubistva šumara, odjednom
obrne među sugrađanima.

Bjelave ga dočekaše mukom.

Zanimiješe od zaprepaščenja i
prolaznici koji ga susretoše na so-
kaku; niko ga ne oslovi, niti se on
kome javi. Zaučetaše i djeca koja is-
trčaše iz kuća da vide „šumnjaka“.

Zanimiješe i žene kraj prozora. No,
svi su mislili: koje nevolje natjeraše
Sadika da s ide s Romanije i pojavi
se na Bjelavama? Da li kasna jesen i
sve češće kiše; da li skrivanje po
šumama i pećinama, ili gaje pritiska
glad i samoća, ili su mu dozlogrdile
potjere? Ili sve skupa, mada je, još
mlad i lud, nastojao da sa
šumarovom puškom o ramenu os-
tavi „snažan“ utisak na prisutne, ali
ga je premoren hod odavao da je
potpuno slomljen. Na njegovom
smršalom tijelu izgužvano i iscije-
pano odijelo stršilo je kao na straš-
lu u bostanu. Upalo lice ispod za-
rasle kose bilo je neobično iz-
duženo. Od nekadašnjeg Sadika
ostale su jedino njegove krupne,
plave oči, pa i one su bile baživotne
kao isušene močvare.

Kako ga je planina ogolodala,
mislile su žene gledajući ga iza
zavjesa na prozorima, teško u njemu
prepoznavajući Mešinog sina. I
kad primijetiše da nije skrenuo oči
i mater, požuriše da unesrećenoj
porodici jave da im je sin sišao s
planine.

Za Sadikom, niz sokak, tabanala
je grupa dječaka, kojaje, što je dalje
odmicala, rasla kao gruda snijega
otisnuta zimi niz Bjelave. Pod
njegovim razvaljenim cokulama

šuštalo je lišće opalo sa drveća uz
sokak. On ga na nogama unese i u
Zumretino dvorište. Na lazev
vezanog vučjaka iz kuće izade
visok, prosijed Zumretin otac Alija-
ga. Za njim istrča i njegov sin
Mehmed. Da su ispred sebe, u svom
dvorištu, ugledali čopor vukova,
manje bi se iznenadili. Pogotovo
kad reče:

— Dijete koje Zumreta nosi u
svom truhlu je moje. Ako vam ona
to nije kazala, ja vam kažem. Njoj
poručite da oči i nju i dijete uzeti čim
izađu iz tamnice. Ona zna koliko
se volimo.

Pod nogama oca i sina se zaljula
zemlja. Od zaprepaščenja nisu mo-
gli doći do riječi. I Zumreta, kao da
je predosjećala da je Sadik pred
kućom, pojuri napolje, ali joj brat,
kad se ukaza na pragu, zalupi vrata
ispred nosa. Ona viknu Sadiku:

— Napolje iz avlije!
Sadik se ne pomače. Zumretin
otac ljuto zakorači prema njemu.

— Znači, ti si obećastio našu
Zumretu, hajduče!

— Da se nije dogodilo ono sa
šumarom, mi bismo već bili muž i
žena, reče Sadik.

Alijaga pokuša da ga zgrabi za
vrat.

— Svojim rukama ću te zadaviti,
hrszet! Samo ću tako oprati obraz
mojoj kući Ti, hajduče!

Sadik se otrgnu iz njegovih ruku i
bacivši pušku, pođe prema sokaku.
Alijaga zgrabi pušku i perji je na Sa-
dika, ali mu je sin istrže u posljednji
čas.

— Nel reče. Ne kaljaj, oče, ruke
od poganil! Dželat će ga sredit!

Sadik zinu da nešto kaže, ali se
predomisli i uzdahnuvši prohladni
jesenji vazduh, izade na sokak. U
kuću, sa sinom, ude domaćin.
Mladi brati i majka držali su Zumretu
koja je plakala.

— Sta hoće hrszuz? upita majka
Alijagu.

On bazi kratak, srdit pogled na
Zumretu.

— Doš'o pas da nas ujedje za srce,
eto šta hoće, reče iz zamandal vrata:
za svaki slučaj.

Preko Bjelava je jurila Sadikova
majka. Bila je bosa, bez marmare na
glavi, onakva kakvu je u kući zate-
kla vijest da je njen sin sišao s Ro-
manije. Za njom, bez pojasa oko
čakšira, žurio je njegov otac. U ho-
du se saginjao i pritezao cipele da
mu, nezavezane, ne spadnu s nogu.
I kad Sadikova majka osjeti pod sv-
ojim dlanovima kosti svog sina, gri-
eći ga, zaleleka:

— Sine moj, danu moj, šta je ovo
planina učinila od tebe, puta ostala!
Što pobježe u goru, gromovi je
spržili! Sve ti kosti, jao meni
nesrećnoj, mogu izbrojati! Oči su ti
uvele i ruke su ti usahle, sine moj!

Otac na pola koraka zastade
ispred njega. S te udaljenosti on ga
je kao dječaka kažnjivao za nesta-
šluke. Njegova ruka se i ovog puta
podize. Prisutni primijetiše kako
zadržta, ali ipak snažno pljusnu si-
na po obrazu. Obraz se zacrvni, a
Sadik pokunjeno, oboriglavo, Otac
mu podize glavu i zari svoje oči u
njegove.

— Zar si mog'o ubiti čovjeka,
nečovječe? oštro reče.

I zaplaka. Na Bjelavama nikad i
niko nije video da muškarac plaka
na sokaku.

Majka, držeći sina za ruku,
povede ga kući. Alijaga vrisnu:

— Zandarima ga vodi, a ne u
kući! Sad je njemu tamo mjesto.

I dlanom obrisa uzne na neobri-
janom licu. Svijet se razide.

TRI PRVENCA

Stihovi ohrabrenja

**Semezdin Mehmedinović:
„Modrac“; Zijad Sarajlić: „Kajze-
rov park“; Antonije Žalica: „Tilt“,
Svjetlost, Sarajevo, 1984.**

Modrac Semezdina Mehmedinovića brojnošću je
nevelika zbirka (sadrži 22 pjesme), ali otvara mogućnosti
(estetske i estetičke) kao malo koji prvenac u okviru bo-
sanskohercegovackog pjesništva. Otvaranja u ovoj zbirci su
mnogostruka: konstitutivno otvaranje cjelokupne zbirke,
upojedinjeno otvaranje pjesme (stoga svaka pjesma liči
programu) otvaranje širokog dijapazona pjesva što se nudi
pjesniku u njegovom daljem pjesmotvorstvu, a time je po-
nuđena i otvorenost svakom onom ko u pjesmu „virne“ -
od prosječnog čitaoca, pa do znalaca, stvaralaca ili estete. Zbi-
rku otvara zantska i sadržinska različitost pjesama, kojese,
ipak, istodorne, po: jeziku, jscizeliranosti stihā, orna-
mentalnoj dekorativnosti, i gotovo dječakom ushitu pje-
snikovom, koji se ne da skriti ni iza debelog zanatskog oklopa
— što ga Mehmedinović obavezno pjesmi navlači. Jezik je
odabran, funkcionalan, riječi su obremenjene onim
viškom smisla koji kazonom pribavlja aureolu poetsko-
konotativnog, jscizeliranosti stihā, eksperiment sa mo-
gućnostima rime, i stihovna protežnost što traje koliko i pje-
snikov dah - takve su odlike ove poezije da savremenom čita-
ocu katkad nije baš sve jasno. Ova poezija opstojava na gra-
ničnim pozicijama pjesničkog zanata, manirizma,
virtuoznosti tehnike, tako da savremenom čitaocu, koji se
uvijek pita o izvoru pjesme, nije jasno da li je pjesnik napisao
pjesmu ili pak ona njega. Dekorativni ornamenta Mehmed-
inović je doveo do pedanterije. Međutim, dekorativno
ovdje nije suvišak već ono „svoje osnov nalazi u ontološkoj
strukturni prikazivanja. Treba samo da se prisjetimo da je ono
što ukrašava, dekorativno, po svom prvotnom smislu ono
što je naprosto lijepo. Treba oživjeti ovu staru spoznaju“
(Gadamer). I - Mehmedinović je oživljava! S druge strane, iz-
van očitovanja zanatskog, iz ovih pjesama prosijava ushit
pjesnikov; ushit zbog samog čina stvaranja, ushit spram
lijeposti svijeta ma koliko njegova pojavnost bila ružna. Na-
prasto, Mehmedinović je dječak zaljubljen u ljepotu!

U SVIJETU KNJIGE

Zijad Sarajlić u najmlađem bosanskohercegovačkom pje-
sništvu zauzima, svakom, jedno od čelnih mjesta. Ovakvu
tvrdnju moguće je iznijeti na osnovu ponuđenih vrijednosti u
njegovu prvenac „Kajzerov park“, koji očekivanih slabosti
prvenaca gotovo da i nema. Zrela je ovo zbirka, sadržajno i
zanatski zrela. Čini se da je Sarajlić pjesnik koji već ima svoj
rakurs viđenja svijeta, svoju pjesničku mjerovnost. Svijet je
za njega tok, ali ne ona vidljiva pojava dijalektičnost, već
ima misaoni tok pjesnikov. Opis tog misaonog toka izgledao
bi ovakav: pjesnik zorno uzima predmet, po mogućnosti što
sićušniji - čestitu praha napr - potom ga reflektivno dovodi
do pjesničke slike, koja, na kraju, mora izjedriti određenu
opštu. Svijet je, znači, ta ukupnost što teži opštosti, a me-
lazi iz pjesnikova bića. „O svijetu možoš znati samo ono što
držiš ga na dlanu, golube moj, o tamnom, sjajnom jezguru
svijeta koji je obukao bodljikavu košuljicu“ - reći će Sarajlić u
pjesmi **Kajzerov park**. Stoga ova poezija vrvi od, za pje-
sničkog uzrast gotovo začudujućih, maksima, a koje u pje-
smama neishitrano stoje, i to samo kao nijansirani gradaci-
jski prelaz u poetskom iskazu. Maksima, sa simbolom, stvar
opšti: a ako se simbol postavi u naslov pjesme - kao simbol
Patrolka ili Akteone na primjer - onda on dozvoljava i sasvim
lirski intonaciju čitave pjesme. Liričnost je ovdje potk-
rijepljena mnoštvom funkcionalno upotrijebljenih deminu-
tiva; deminutiva koji kod Sarajlića imaju, usim ostalim
funkcije, i onu drugu - ironijsku. A Sarajlić je često ironičan,
ali ne bukački, već štirašano ironičan. Njegov stav prema svije-
tu je ironijski, on se čak uspješno ironijski igra i sa struk-
turom stihā.

Uticao lektire u najmlađem bosanskohercegovačkom pje-
sništvu je popriličan. Kod Antonija Žalice uticao lektire naj-
očitiiji je, time što je najdirektniji, i usmjeren je ka dvojici pje-
snika ovoga vijeka koji su nezaobilazni medaši moderne
poezije - ka Eliotu i Poundu. U Žalicičinu Tiltu neskriveno je
eliotovsko kontrapunktniranje slika, dramska intonacija
pjesme sa obavezanim uvođenjem ženskog lika koji priča, a
potom, i nastojanje da se pjesnički predstavi jedan civilizaci-
jski tok. Pound je Žalici oslobodio refleksiju, ukazao na
muzičku frazu poetskog, i ponudio mu mogućnost da se pjes-
ma opteret svakojakim „nepjesničkim materijalom“, počev
od ironiziranja reklamnih proizvoda pa do faktičkog
unošenja novinskih oglasa u pjesmu. Kod ovog mladog pje-
snika ne radi se, međutim, o prostom oponašanju velikih
uzora, većma prije o svjesnom preuzimanju onih rješenja
koja su Eliot i Pound ponudili modernoj poeziji, a bez kojih
ona i ne bi mogla, kao takva, opstati. Žalica je, u stvari,
preuzeo formalna rješenja u širem smislu, silkovito rečeno
uzeo jednu okoštalu ljustru u koju je stavio svoj lirski izni-
jansirani sadržaj. Doda li se tome vidljiv individualni talenat,
TILT je zanimljiv pokušaj, u obliku dobrog osnova, koji traži
naknadno poetsko razvijanje i osmišljavanje.

Zilhad KLJUČANIN

POEZIJA

U krugu zavičaja

**Božidar Brkljć: „Zvezdana kolev-
ka“, „Osvit“, Karlovac, 1985.**

U okviru međurepubličke kulturne saradnje koju Karlo-
vac već godinama razvija sa Kragujevcem, Kruševcem,
Trstenikom i drugim gradovima u Srbiji, iz štampe je izašla
zbirka pjesama trsteničkog književnika Božidara Brkljća
Zvezdana kolevka. Brkljć je do sada objavio tri zbirke pjes-
ma i ovo mu je četvrto prezentovanje stihova čitalačkoj pu-
blici. Svojom najnovijom zbirkom nastavlja davno započetu
nit svog poetskog svijeta obraćanje svom zavičaju, u kome
se završava njegov kompletan krug pjesničkog snoviđenja.

Brkljć je kroz svoju poeziju sentimentalno vezan za zavičaj,
kroz tu sentimentalnost koja je izrazito naglašena pojavljuje
se i lik žene, koju pjesnik simbolično i nadahnutno mijesha sa
pjenušavim talasima Morave, sve to spajajući u jednu zrelu i
čvrstu pjesničku cjelinu.

Potičući iz jedne komunističke familije, koja je organizo-
vala ustanak u tom djelu Srbije, Brkljć kroz svog oca i sve
patnje tog naroda ne ostavlja zaboravu teška vremena rata
koja su i u njegovom zavičaju ostavila krvave tragove. Ali kr-
oz sve te tragove ipak se u drugom dijelu zbirke više govori o
zavičaju sada, o njegovom trajanju kroz ljude, ljubavi,
običaje, kroz onu nenametljivu svakodnevnicu koja je utka-
na u našu svakidašnjost. Brkljć je majstor u oslikavanju ljud-
skih osjećanja, prirode, jednog motiva... Sva ta viđenja su
njegova lična, ali i pomalo univerzalna, jer sve to o čemu pje-
va Brkljć dogodljivo je i nama drugima. Žena kao ljubav ima
svoje poglavlje u ovoj zbirki pjesama. Ona je kod Brkljćevog
života, vraćanje jednom vremenu, trajanju, nečemu što je
ostavilo pečat vremena u njemu samom. Brkljć je u svim pje-
smama ljudski vezan za ženu, nježno je oslobađajući svih
paklenih strana života, izdižući je na pijadestati čistote, ne-
vinosti i uzvišenosti. Sve u svemu, zbirka pjesama dr Božida-
ra Brkljća **Zvezdana kolevka** zrela je pjesničko ostvarenje
koje je potvrdilo dosadašnji književni opus ovog trsteničkog
pjesnika.

Momir LAZIĆ

U pokloničku da odmah uđu u gledalište i uzbudljivo...
gig da svedu u jednu ruku, pa je ostalo, jedinstveno, izdvojeno...
"jeu" i pravnika se na krv.

SELMAC, 28. septar. - Otvorila se...
upali požar, pa su, zajedno sa...
obavljajući požar, ali...
"Elektrifikacija", nije bilo mo...
kudno težak za volju.

Vozilo je izvikano u jednom i kasnije...
mjesto požara, da bi dežurni...
bilo vatra.

Vatra je za sebe ostavila...
si žigoljati pamt.

NA KOMPLEKSU "ŠIPAD-VIRBASA"
UJOŠAVCI
IZGORJELO DVA
HEKTARA ŠUME

Vatra je za sebe ostavila...
si žigoljati pamt.

Šansa je tu -
treba je iskoristiti

NAGRADE:
● I NAGRADA 3,000,000
starih dinara
● II NAGRADA 2,000,000
starih dinara
● III NAGRADA 1,000,000
starih dinara

BANJALIKA
- Pravo učešća imaju svi građani...
NAGRADE: 3,000,000 starih dinara...
NAGRADE: 2,000,000 starih dinara...
NAGRADE: 1,000,000 starih dinara...

NAGRADNI KUPON BROJ 8

bosanka GLAS

Spomen u ovom kuponu nagradne igre je AIK Bosanka, najveći pr...
"Frakton". Među najpoznatijim...
proizvodima je PEPSI-KOLA...
Evropski proglašena najboljom na...
Balkanu. Ali, PEPSI nije jedini pr...
odabira bosanskih proizvoda. Tu su...
od gaziranih pića TONK INARA...
završiti, kasnije, to jasnije, up...
življe i borovnice. Očito je da je...
Muzika lepota proroča BOSK...
hrzbu i te kako primljeno.

KONJIČKE TRKE U SEJKOVAČI KOD
SANSKOG MOSTA

UZAVRELI KRAJŠKI HIPODROMI

Konjičke trke na hipodromu Sejkovača kod Sanskog Mosta...
Dolazi su...
Ljubljane, Titovog Dvora...
Vlada za konjička nadmetanja. Ni vredna avustrijskog sunca...
naga...
Društva zbog tog nije umanjilo ni nedozajak najavljenih trka iz...
Zagreba, Sapača zbog čega je u nekim trkama nastupilo samo...
Co...
Slavni su vlasnici orla, "Marina", "Brena", "Zekana",...
"Vilijama", "Krišijan", "Mir-jam", "Krnevala"... a sa...
krajakim hipodromima...
Tekst i snimci: Vlado MIRKOVIĆ

U pokloničku da odmah uđu u gledalište i uzbudljivo...
gig da svedu u jednu ruku, pa je ostalo, jedinstveno, izdvojeno...
"jeu" i pravnika se na krv.

SELMAC, 28. septar. - Otvorila se...
upali požar, pa su, zajedno sa...
obavljajući požar, ali...
"Elektrifikacija", nije bilo mo...
kudno težak za volju.

Vozilo je izvikano u jednom i kasnije...
mjesto požara, da bi dežurni...
bilo vatra.

Vatra je za sebe ostavila...
si žigoljati pamt.

NA KOMPLEKSU "ŠIPAD-VIRBASA"
UJOŠAVCI
IZGORJELO DVA
HEKTARA ŠUME

Vatra je za sebe ostavila...
si žigoljati pamt.

Šansa je tu -
treba je iskoristiti

NAGRADE:
● I NAGRADA 3,000,000
starih dinara
● II NAGRADA 2,000,000
starih dinara
● III NAGRADA 1,000,000
starih dinara

BANJALIKA
- Pravo učešća imaju svi građani...
NAGRADE: 3,000,000 starih dinara...
NAGRADE: 2,000,000 starih dinara...
NAGRADE: 1,000,000 starih dinara...

NAGRADNI KUPON BROJ 8

bosanka GLAS

Spomen u ovom kuponu nagradne igre je AIK Bosanka, najveći pr...
"Frakton". Među najpoznatijim...
proizvodima je PEPSI-KOLA...
Evropski proglašena najboljom na...
Balkanu. Ali, PEPSI nije jedini pr...
odabira bosanskih proizvoda. Tu su...
od gaziranih pića TONK INARA...
završiti, kasnije, to jasnije, up...
življe i borovnice. Očito je da je...
Muzika lepota proroča BOSK...
hrzbu i te kako primljeno.

Afirmacija sportskog entuzijazma

NA KRAJU FUDBALSKE
"LIGE GLASA"

Krajliki sport "Glas" su odvikali bili vezani...
jedan za drugog. "Glas" je tako ne samo pratio...
većnu sportsku akcija već ih je pomogao u...
okviru svojih mogućnosti popularizacije. Oni izlazu...
u...
fudbalskih selekcija a od 1965. godine izlazu...
najboljih sportista. Bosanske krajine. Dugu...
radnicu su imali sretni košarkaški selekcija...
"Glas" u...
i bokserskog pobjednika. Dugoporočnu...
fudbalskom sportu, krenulo se...
"Lige Glas". Sedam manifestacija do sada...
iz Bosanske Gradine, Ploče, Kozara...
Mosta BSK i Željčićar, po rednom.

Ovogodišnja akcija postigla je puni efekat...
neodavno pronašla stila i sa mrtvici srozani...
počne "podgrijavanjem" fudbalske atmosfere i...
pomoćne da se klubovi što bolje pripreme za...
oktobra. Otvoren cilj je u punoj mjeri...
seznajni, najbolji pojedinci su se u poslednjem...
orentisali pažnju, ali ujedini je izmicanje...
su prikluku da se iskažu koliko su u stvari veliki...
Kao domaćini i direktni organizatori u punoj...
političke radnike svojih miselnih...
Rosulji i Budzak, na svojim stadionima stvarali...
zuzadne fudbalske atmosfere. Skromno, ali od...
nagrade najbolje žvu i ovakvom prilikom...
Takmičarski dio protokala je u domaćini...
Željčićaru i Predragu. Tim iz Grupe lige...
organizacionih Nije...
prvog mjestu najvoro povratnik u drugvo...
najboljih amaterskih klubova ne samo u...
Bosanskoj već i Bosanskoj krajini/Biškopski...
Koliko je fudbalske ljepote uzbuđenja i...
nezajmnosti vidimo u dvanaest mečeva...
najbolje ilustriraju i fotografije "Glasovog" foto...
reportera.

Tekst: Momo JOKSIMOVIĆ
Snimci: Davorin RELJIĆ

U skladu je učestvovalo oko 1000 ljudi...
Glas-28. septembra "Fudbalski klubovi"

U skladu je učestvovalo oko 1000 ljudi...
Glas-28. septembra "Fudbalski klubovi"

OVDJE I DANAS

U procijepu

U društvu koje tretira mladima i one ljude koji su prešli trideset petu godinu, dakle one koji su kao adolescenti prošli i kroz hipi-pokret i takozvanu seksualnu revoluciju i koji su na kraju dio potkulturnih gibanja mladih iz šezdesetih i sedamdesetih godina ovog vijeka, nema jasno obilježeno i utvrđeno mjesto u kulturnim programima i promjenama ovdje i danas u Banjaluci. Prestari su za nove pokrete i gibanja, za punk i novi val za novi primitivizam. Oni ga jednostavno ne razumiju, a ako i razumiju on im je više ili simpatičan ili antipatičan nego što u njemu nalaze neku stanovitu duhovnu vrednotu. Za programe koji ne izmiču klasičnim postavkama i izvedbama ova međugeneracijska danas (a nekad bogami i te kakva generacijska-buntovnička i revolucionarna) nema sluha, jer ga je u trenucima kad su oni bili doista „mladi i gnevni“ svojim kulturnim promišljanjima zestoko osporavala.

U procijepu, u kojem su se našli između generacija onih što su svoje kulturno uhljubljenje već stekli, i to ne samo kulturno i onih koji ka tome hrije, ova generacija tridesetpetogodišnjaka ne zna i ne umije da se odredi - kojem će se carstvu privoljeti - sa mladima se ne nalaze, za starije nisu pristigli, a svoje sanjano i žuđeno carstvo temeljeno na idejama hipi-pokreta izgubili su onako usput, na putevima od Amerike do Indije i natrag.

Ovdje i danas ko su i gdje su oni i šta im preostaje? Ideali u kojemu se nekad zaklinjali mrtvi su. Kultura i život idu svojim tokovima sa Zapada na Istok i obrnuto. Civilizacija rasteće i usisava utopije. A šta sa velikom većinom ljudi koji su odrasli sa utopijom i kojim svoj kulturni identitet crpili upravo iz utopističkog hipi-pokreta? Koji i kakav je njihov kulturni identitet i kako ga spoznati. Tu u tamo javese na jugoslovenskom prostoru ideje koje korijene vuku upravo iz hipijeve ideologije ali brzo ispare u vazduhu kao dim, bestraga. Ni Banjaluka nije izuzetak možda jednom godišnje ili jednom u dvije godine, ali to se skoro i ne primijeti.

Društvo, koje po pitanju kulture ne čini bog zna šta za ovu generaciju u procijepu, ne možemo optuživati, jer svaka generacija je svoj kulturni identitet izgrađivala i stvarala sama, pa tako i ovim tridesetpetogodišnjacima preostaje da nadu sami sebe. Drukčije ne može biti.

Nikola GUZIJAN

BAŠTA „MLADOST“

ZA SVAKOG PONEŠTO

Mladost u „Mladosti“ ovog ljeta zaista ima svoj prostor, program i zabavu. U nedjelju 25. avgusta publika će ovdje imati priliku da prisustvuje programu „Rok antologija“ i „JU rok potres“. Novinar, urednik i voditelj istoimenih emisija na zagrebačkom Radiju 101 Goran Bakić će u nedjelju zapravo svoj studio preseliti u baštu „Mladost“.

Sličan kolažni program ovdje će izvesti ekipa Ljiljane Zurovac, urednice sarajevskog „Primusa“, u utorak, 27. avgusta. Posebna atrakcija bi trebali biti do sada neobjavljeni snimci Top liste nadrealista.

D.R.

BANJALUČKE ROK—VIJESTI

„Poziv“ bez pauze

Sve popularnija banjalučka grupa „Javni poziv“ će uskoro snimiti u studiju svoje pjesme „Zaplešimo“, „Holandija“ (Zašto bi samo „Radio“ pjevao Australija?) i publici već poznat i omiljen hit „Kaduna“. Iako je gitarista, utemeljivač i ključni čovak benda Goran Ratković nedavno otišao na odsluženje vojnog roka, „Javni poziv“ neće imati jednogodišnju pauzu, kako je to već uobičajeno kod drugih grupa. Basista Vladimir Ševo, gitarista Erol Alagić, bubnjar Nenad Mikić, vokal Enes Nezirović i ne smijemo zaboraviti, scenski radnik i pripovjedač Mirsad Vrebac, poznatiji samo kao Vrebac, najavljuju uskoro nove nastupe i osveženje repertoara. Dakle, „novovalni val“ šljaka i dalje, a očito namjerom da preraste u „pismuku plimu“. Da li će joj u tome pomoći pjesma „Zaplešimo“, koju objavljujemo u cjelosti.

D.R.

grupa JAVNI POZIV

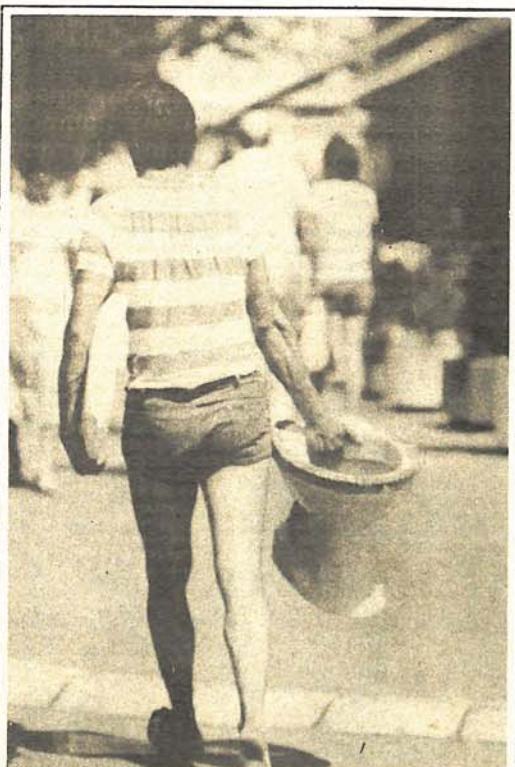
„Zaplešimo“

ZAPLEŠIMO
ZAIGRAJMO
ZABORAVI SVE ŠTO TE TIŠTI,
OVU NOĆ DJEVOJKO
POŽELI NEŠTO,
ŠTO MOGU DA TI PRUŽIM

OSLOBODI SE
POLJUBI ME
ČAK I ZAPLAČI,
BIT ĆE TILAKŠE
TUŽNA ISTINA, DA MORAS
OTIĆI
NA DRUGU STRANU,
PREKO GRANICE

ALI NE ZABORAVI
OVO NAŠE LJETO,
OVE DIVNE SATE
ŠTO SMO IH PROVODILI,
ZAJEDNO

BLISKI JEDNO DRUGOM
NA PJEŠKOVITOJ OBALI,
UZ ŠAPATE NJEŽNE
NEZABORAVI OVU LJUBAV

„SVE SVOJE SA SOBOM NOSIM“

Madona - novi seks-simbol

O NJOJ SE PRIČA

MADONA I NJENI MUŠKARCI

● Madonin privatni život je sve interesantniji javnosti, a u njemu se ličnosti mijenjaju kao u „Dinastiji“

Benit, Princ, Dejvid Li Rot, Sin Pen, Don Džonson, Džon F. Kenedi, Junior

Sa jedva 17 godina ambiciozna MADONA dolazi u NUJORK. Najprije je svirala bubnjeve u grupi BREKFEST KLAB (koja nema nikakve veze sa istoimenim filmom), a potom osniva svoju grupu EMI. Kako ni s prvom, tako i ovom grupom i radom u njoj nije bila zadovoljna pa je razlaz bio neminovan. Potom obilazi njujorške studije i povremeno radi u njima da bi zatim nastupala kao plesačica u plesnoj grupi ELVINA AJLIJA. Na svoju turneju po Francuskoj poziva u to vrijeme disko-zvijezdu PETRIKA HERNANDEZA. Po povratku za Ameriku potpisuje ugovor za diskografsku kuću SAJER. Nakon toga MADONA od djevojke poznate samo užem krugu njenih prijatelja izlazi iz anonimnosti i njena popularnost raste da bi sada postala svjetska disko-zvijezda. Iza sebe ima već šest uspjelih hitova koji su se skoro u istom trenutku našli među 40 najbolje prodvanih ploča u SAD. Dva njena veoma uspješna albuma izdala su i kod nas (MADONA I LAJK A VIRŽIN). Trenutno njena turneja po SAD je naprijed rasprodavana.

Kako to obično biva u svijetu šou-biznisa i MADONA se okušala na filmu i to nastupajući kao glavna glumica u dva nova filma SIKING

SUZAN I VIŽN GEST. Među mnogim izvođačima i MADONU smo imali priliku da vidimo u direktnom prenosu koncerta LIV EID (nastupala je na stadionu u Filadelfiji) i uvjerali smo se u njene istinske kvalitete i ne mali broj oduševljene publike koju je njena pojava i muzika izazvala. Trenutno za nju kažu daje i novi SEKS—SIMBOL.

Njen privatni život sve više postaje interesantan za širu javnost. Osim muzike svoju naklonost bogato je darivala i muškarcima. Do sada je imala mnogo pratilaca, a privatna je emotivna veza sa poznatim njujorškim disko-džokejom i producentom DŽONOM BENITICOM. Ubrzo ga mijenja sa popularnim PRINCOM, a za njim došao je pjevač iz GRUPE VAN HALEN—DEJVID LI ROT. Njega je potpisno SIN PEN, glavni glumac u filmu FOLKN END D SNOVMEN (iz kojeg je i pjesma DIZ IZ NOT AMERIKA duet DEJVIDA BOUVIJA i PAT METHENIJA). Potom na ljubavnu scenu stupa DON DŽONSON, zvijezda TV-emisije MAJAMI VAJS. No, i on se nije dugo održao, a MADONIN trenutni izabranik je DŽON F. KENEDI. Da li se kraj ovim brzim promjenama nazire, vrijeme koje slijedi će pokazati.

M. PERVIŽOVIĆ

TELEKS

— STING se uključio u akciju da mladi Amerikanci što više čitaju knjige. U toj namjeri snimio je više fotografija na kojima drži knjige i poziva mlade da mu se pridruže.

— POL JANG je konačno uspio i u SAD. Najveće zasluge za to ima singl EVERY TIME YOU GO AWAY koji je u vrhu najbolje prodvanih singlova u Sjedinjenim Američkim Državama.

— U LONDONU firma HMV pravi najveću trgovinu ploča na svijetu, koja bi imala tri sprata, a koštala bi 2,76 miliona dolara. Izgradnja bi trebalo da bude gotova do kraja godine.

— BIC BOJSI koji su ove godine proslavili i 25 godina postojanja nedavno su snimili novi singl u naslovom IT'S GETTING LATE.

— Zbirka najvećih hitova grupe ALTRAVOKS u naslovom THE COLLECTION u Engleskoj je dostigla više od milion prodanih ploča.

— MERI CETINIĆ I OLIVER DRAGOJEVIĆ su po mnogim aspektima svojih karijera tek dva lica jednog te istog bica. Na svojim novim albumima uvrstili su i zajednički snimak kompoziciji SUNCE MOG ŽIVOTA.

— Sarajevska grupa NEGRA završila je snimanje materijala za svoj drugi album koji će se zvati BETONSKI GRAD.

— Ovih dana u prodavnicama ploča treba da se pojavi najavljeni album SABINE VAREŠANOVIĆ pod nazivom STANI NOĆI.

— Pošto su se neki članovi vratili sa odsluženja vojnog roka ponovo je u staroj postavi beogradski grupa POSLJEDNJA IGRA LEPTIRA. Članovi najavljuju i snimanje novog, trećeg albuma u izdanju PGP RTB.

— Ovih dana izašao je i novi album grupe BORGEZIJA, a naslov mu je HLADNIJA OD SMRTI.

M.P.

TOP LISTA

DOMAĆA:

1. S DRUGE STRANE JASTUKA — Bajaga i „Instruktori“
2. KAD MI KAŽES PAŠA — „Plavi orkestar“
3. ONA TO ZNA — „Idoli“
4. KUČAV OPET — „Đavoli“
5. KALIFORNIJA — „Neki to vole vruće“

STRANA:

1. THE DRAM OF BLUE TURTLES — Sting
2. BOYS AND GIRLS — Bryan Ferry
3. MONEY TOO TIGHT — Simply Red
4. TURN IT UP — Conway Brothers
5. YOU SPIN ME ROUND — Dead or Alive

NARODNA:

1. AJ, OTKA KOJE BANJALUKA POSTALA — „Stari znanci“
2. U BASTICI RUŽA VENE — Safet Isović
3. AH, MERAKA U VEČERIRANE — Stobodan Lalić
4. BEJTURANE BOG TU BIODANE — Azemina Grbić
5. SINOC JA I MOJA KONA — Beba Selimović

PET NEZABORAVNIH:

1. SOMETHING — The Beatles
2. BABX YOU'RE RIGHT — James Brown
3. DA SAM JA NETKO — Indexi
4. UNIVERSAL MIND — Doors
5. ANYONE FOR TENNIS — Cream

RADIO—BANJALUKA

ZABAVNA:

1. BEOGRADANKA — „Plavi orkestar“
2. THIS IS NOT AMERICA — David Bowie
3. DJEVOJČICE KOJIMA MIRIŠE KOŽA — „Zabranjeno pušenje“
4. BORN IN THE USA — Bruce Springsteen
5. CIGANKA — „Divlje jagode“
6. POKORA — Zorica Kondžić
7. IMALA JE MALU RUPICU NA BRADI — Oliver Dragojević
8. INNER CITY BLUES „Worning week“
9. PJESMO MOJA — Jasna Zlokić
10. BEOGRADANKO, NIJE TI FOL — Fadil Toskić

NARODNA:

1. STA BI TI BEZ MENE — Vesna Zmijanac
2. ZNAŠ DA TE VOLIM — Duško Kuliš
3. RECI MU DA SAM SRETNIA — Snježana Komar
4. IZADI MALA — Ferid Avdić
5. KOLIKO JE ŠIROK SVIJETA — Emina Zečaj
6. O LJUBAVI MOJA PROŠLA — Nada Obrić
7. JEDAN DAN ŽIVOTA — Miroslav Brėna
8. GORDANA — Šaban Šaulić
9. ZBOGOM, NAJDRAŽE ZENE — Halid Bešlić
10. SVAKO SRCE TAJNU KRIJE — Cazim Čolaković

PRIPREMILO: Miralem PERVIŽOVIĆ

SOVJETSKI MARŠALI DRUGOG SVJETSKOG RATA:

(4) Piše Milenko STOJČIĆ

GRUPNI PORTRET SA STALJINOM

Ima jedna scena vezana za Višu ratnu školu koja ilustruje odnose Šapošnikova sa političkim krugovima...

Zdravstveno stanje Šapošnikova pogoršalo se iz dana u dan, ali on nije iz ruku ispuštao komandu...

Kratko vrijeme prije mog prijema u Partiju čelnja Generalštaba zadala mi je rukovodnom jednom specijalnog kursa političke izgradnje...

Lublin, u opštem pravcu Kijeva. Suprotno našim predviđanjima Nijemci su izvršili napad ožjevernija...

A potom se Šapošnikov okomio na Budonija. Tada je drug Budoni, pogrešno tumačeći događaje, došao na ideju starog konjanika...

Šapošnikov je, zaista, bio oduševljeni šahist. Znao je da za šahovskom tablom ostane čitavu noć...

Viša ratna škola je naš „Cafe de la Regence“ — govorio je on, želeći da istakne istovjetne okolnosti razvika vojne nauke...

Bez dlake na jeziku

Štab u klub Generalštaba. Moskva. O porazu 1941—42. godine Šapošnikov, otvoreno, kritički, bez dlake na jeziku, govoreći oštrim, narodnim jezikom...

„Kritički život“

U najkritičnijim momentima prvog perioda rata Staljin i Šapošnikov bili su ti koji su preduzimali hitne mjere kako bi se izbjegao slom...

Ogromni posao koordinacije trupa Staljin i Šapošnikov su obavljali u velikom skloništu Kremlija. Tamo su se njih dvojica sastajali pred geografskim kartama...

Da bi se objasnio poraz koji smo doživjeli 1941—45, treba uzeti u obzir više osnovnih razloga — počinje Šapošnikov nastavljujući svoju „ekspertizu“ riječima: Prije svega, politički uzročnik...

Staljin je obično silazio u sklonište po utvrđenom rasporedu: dolazio je oko 11,45 časova a vraćao se oko 22 sata. Međutim, ponekad se pojavljivao u 5,30 ili 6 časova ujutru a odazivio svega sat—dva poslije...

„Čelični“ na koljenima

Ovakvo su prolazili kroz Moskvu

nikada nije mogao da zauzme grad kad je ovaj htio da se brani — govorio je Šapošnikov svome američkom gostu...

U stvari, njegova je istorija sasvim drugačija... Godine 1918. kada su ga napali donski Kozaci koji su se borili protiv sovjetske vlasti, on se još zvao Caricin...

Znači, odbrana Staljingrada nije moguća? — upitao je Bard. Jeste — odgovorio je Šapošnikov i dodao: — Pogledajte kartu, on se savija prema Volgi...

Šapošnikov je bio pravi lavirint: hodnici od armiranog betona, šest velikih sala za sjednice raspoređenih u obliku kruga...

Staljin je obično silazio u sklonište po utvrđenom rasporedu: dolazio je oko 11,45 časova a vraćao se oko 22 sata. Međutim, ponekad se pojavljivao u 5,30 ili 6 časova ujutru a odazivio svega sat—dva poslije...

„To bih, zaista, želio...“

Zdravstveno stanje Šapošnikova pogoršavalo se iz dana u dan, ali on nije iz ruku ispuštao komandu...

Jedan takav razgovor vodio je izvjesnim Vilijamom Bardom, američkim industrijalcem, stručnjakom za naoružanje...

U sljedećem broju: BRAČNI OBRAČUN

Osim starog dobrog Frenka Sinafra, Dina Martina i Toma Džonsa, jedino što mogu slušati je — bluz. Tihi, lagani bluz tipa B. B. Kinga, Vilija Diksona i nekih novih momaka čikaške škole...

Najradije bih bacio telefon kroz prozor, tako je odvratio zaozvonio. Možda mi je još više smetalo zbog noći provedene u klubu o kojem sam počeo govoriti...

Podigoh slušalicu. — Zovem se Peti Grej. Molim vas da dodelite kod mene, jer bih vas angažovala da pronađete mog muža — glas je bio kao kod slavnika...

Objasniti mi je da me muž već dva dana ne dolazi kući i da ne može vjerovati, jer se to do sada nije dešavalo. Kako je s njim dobro živjela nisu se svadali. Ako hoću da povjerujem dobro je, a ako neću da ne gledam tako sumnjivo...

KRATKA PRIČA

PERI AJV

KO LJUBI - GUBI

ne voli ga previše, ali je brine. Pokušao sam je utješiti i to se postepeno pretvorilo u neko milovanje, pa poljupce i vrag bi ga znao kako — našli smo se u krevetu...

Nastavili smo s tom praksom i sljedeća dva dana, skrivajući se od vozača, koji je stanovao u kućici u dvorištu i svako jutro je dolazio da pića ima li gospodina kod kuće...

— To je strašno... Ubili su ga, ubili su ga... — Smiti se, Peti — riječno sam je zagrio i uveo u sobu... Objasni mi sve polako...

— Otišao sam po čušu vode i poslije nekoliko minuta se pribrala, pa ispričala šta se desilo. Telefonirali su joj iz policije i rekli da joj je muž nastradao...

— Onda su joj rekli da može ako želi izbjeci identifikaciju, jer je to već učinio najbolji prijatelj njenog muža, a i dokumenti su se slagali. Pri odlasku mi je onaj visoki, značajno podiđavši obrve, dao do znanja koliko mi se divi...

— Smit je i dalje pjevao onu o ljubavi i gubitku. Sutra dan sam sjedio u „Purpurnom dimu“ i slušao Smita koji je pjevao moj omiljeni bluz...

prijaviti policiji, pošto je mislila da se Dejm možda zaljubio, ili nešto tako.

No, vjerujte da sam pocrvenio do usiju kada je na sasvim formalno pitanje pakjana: Gdje ste bili noćas? odgovorila: „Provela sam noć sa svojim ljubavnikom? i pokazala na mene. Dok su me oni zadiviljeno posmatrali, jedva prikrivajući osmijeh, ona je donijela iz sobe moj upaljač i pepeljuru punu čikova „danhila“, kojeg sam upravo pušio...

— Čim su otišli skobio sam prema Peti. — Zašto si rekla sve ovo? — Morala sam, mil. Vidio si kako su me pitali gdje sam bila. Baš su odvratni... Najteže mi je zbog tebe — opet je zaplakala pa sam je ponovo počeo tješiti i ponovo smo završili u njenoj sobi.

Dok je Peti spremala nešto za jelo (kuhara je dobila nedjelju dana slobodno), posmatrao sam vozača, kako se dosada uje u dvorištu. Zabiljao je nož u dasku kućice za pse i čisto lovačku pušku. Peti mi je rekla da

je strastveni lovac i da će ga pustiti da idetiri dana u lov, kako bismo se mogli kupati u bazenu.

Došla je gore i ja sam je upitao da li je saznanja kako je muž nastradao. Rekla je da je bolje da ne zna, jer je još sigurno grozno izgledao. Profesionalna znanstvenica je htjela da je i dalje gnjavim, pa je na kraju viknula:

— Mora biti grozan, kad je zaklan. Prekinuli smo diskusiju, ručali i otišli u sobu. Sjetio sam se da moram telefonirati. Feliks iz Odjela za ubistva je potvrdio da je Peti Grej bio zaklan. Kao je to Peti mogla znati kad nije bila u mrtvačnici, niti su joj to rekli policajci?

Nekako sam se počeo tješiti od prevelike ljubavi. Sad sam se sjetio: da je Peti nekoliko puta odlazila u vozačevu kućicu da mu kaže kako gospodara još nema. Upozorila me je nekoliko puta i na svjetlo koje je gorjelo u njegovoj sobi one noći. Kao da mu je pravila alibi. A i on je bio spreman zakleti se da ona nije izlazila u vrijeme kada je njen muž zaklan. Zaklan? Vozač je pravi lovac, koji je oderao toliko divljači, a ja sam video kako je baratao nožem. Mozaik se zatvarao. Pozvao sam inspektora Vejna i sve mu ispričao.

Sutra dan sam sjedio u „Purpurnom dimu“ i slušao Smita koji je pjevao moj omiljeni bluz „Ko istinski ljubavi—uvijek gubi“. Ja sam zbog ljubavi prema Peti proveo noću istrazi, sve dok ona nije priznala da je vozač po njenom nalogu ubio Dejva. Još teže mi je bilo kad sam saznao da je godinama živjela s njim. A najgore u svemu je bilo to što mi poslije njihovog hapšenja niko nije mogao isplatiti honorar. Smit je i dalje pjevao onu o ljubavi i gubitku.

UZ POSLJEDNJE USPJEHE KAJAKAŠA I KANUISTA VRBASA

Snažni zaveslaji Vrbasovih nada

Kajakaški sport u Banjaluci ima veoma dugu tradiciju. Valjda zato što su grad i njegovi ljudi živjeli na rijeci i sa rijekom. Nekad mnogo više nego danas, vremena se mijenjaju.

Svako ovdje zna, a stariji se dobro sjećaju, da je temelj kajakaštvu udario Josip Osman. Smjenjivali su se nakon njega mnogi ljudi na čelu kluba, ali je Ishak Salama ostavio najdublje tragove. Sportski univerzalac, pedagog fizičke kulture, koji je upravo u Tijesnom na Vrbasu, najvećem kajakaškom izazovu, izgubio život, pamtiće generacije i generacije poklonika ovog sporta. Njegovo djelo nastavio je Zlatan Ibrahimbegović, najprije kao uspješan takmičar, a sada kao još bolji pedagog. Upravo za njegovo ime vezani su uspjesi kluba u nekoliko posljednjih godina.

Zivimo mirno ovdje kod nas u Dolcu. Kao uostalom uvijek. Sreća da imamo svoj Dom, svoje hangare i rijeku, pa ne moramo ići od nemila do nedraga, moljakti i kukati. Pa i kad nam je teško ne udaramo u talambase, skupimo se i zadovoljimo onim što imamo. Stalno treniramo. Izim i ljeti. I posućuju snijegu i kiši. Na takmičenja idemo kad imamo para. U jugoslovenskom kajakaštvu, pa ionomevropskom, poznati smo, kao ekipa koja na takmičenjima

nikad nije spavala u hotelu. Za nas je šator, suha hrana. Oni mladi naučili su od starijih; i ne traže više od četvrt „crnog“, malo parizera i mlijeka - pomalo sa sjetom priča Zlatan Ibrahimbegović.

Klub se od uvijek snalazio kako je umio i znao. Kada je dobio Kajakaški dom, stvarno lijepu i funkcionalnu građevinu nad samim Vrbasom, u većem dijelu prostorija uređena je stolarska radionica. Pravilo se tu za druga lica i ustanove od namještaja pa do dajak-čamaca. I živjelo lijepo i skromno.

Vrijeme čini svoje. Negdje prije dvanaestak godina, prilikom transformacija organizacija fizičke kulture, ukinuta je radionica, mašine prodate, a radnici premešteni uglavnom u pogone KDI „Vrbas“. Životarilo se nakon toga od uvijek skromnih dotacija SOFK-a i SIZ-a fizičke kulture, a onda je prosperitet, kao uostalom i svugdje, donio nešto novo. O tome Branko Davidović, predsjedavajući Predsjedništva „Vrbasa“ priča:

—Na gornjem spratu Kajakaškog doma otvorili smo kafe-bar. U jednoj od prostorija postavili brojne flipere. Imamo stvarno lijepu baštu. Atraktivan prostor. Ta Vrbas je samo par koraka od stolova. Prihodi nisu baš veliki. No živi se bolje nego da ih nema. Uspijevamo

tako da „pokrijemo“ većinu takmičenja u Jugoslaviji.

Uspjesi kluba ove godine su u svakom slučaju za divljenje. Ne oni seniorski. Stariji članovi su dali sve od sebe. Već oni mladi, pioniri i juniori. Na pionirskom prvenstvu Jugoslavije na Treski kod Skoplja najmlađi takmičari su ubjedljivo osvojili prvo mjesto. Pojedinačni prvaci su postali Senad Slipić, Damir Muftić, Damir Zulić, Haris Mujezinović, Haris Musić, Vedo Smajlagić i Armin Bećirbašić. Petnaestak dana kasnije pažnju na sebes skrenuli i juniori. Na prvenstvu Jugoslavije u Bosanskom Novom, u izuzetno jakoj konkurenciji vršnjaka iz cijele Jugoslavije, bili su izvanredni treći. U slalomu drugo mjesto Musića, Filipovića i Smajlica.

O titulama na republikim takmičenjima ne treba ni govoriti. U sve tri starosne kategorije dostojnih protivnika Banjalučani nisu imali. Titula do titule, trijumf do trijumfa. Vitrine prepune pehara i medalja. U klubu posljednjih godina nema žena. Kažu, za njih nedostaju prostorije za presvlačenje, a nema dovoljno ni opreme. Jedan čamac košta više od deset miliona starih dinara.

Mirni dani u Dolcu

... ili, vrijeme sve mijenja: nekad su banjalučki kajakaši živjeli od prihoda stolarske radionice, a danas od kafića i flipera

RAZGOVORI SPOZNATIMA

Titula državnog šampiona Jugoslavije na Koševu Durković, Radejlaš, Kapetanović, Jazić, Hadžibegić, Pašić, Musić, Merdanović i drugi ponovili su svoj pobjednički čin u ekipnoj konkurenciji. Fazić, Vujović, Prodanović, Šiljković, Musević, Antić...

Predrag Pašić je bez sumnje prva vijola. Koševa. Zahvaljujući ponajviše njegovim centaršutevima sa lijeve strane koje je Husret Musević znački pretvarao u golove. Sarajevo se okitilo šampionskom titulom. Mnogi izlozinci su htjeli pošto—pošto da Sarajlijama ospore epitet najboljih u Skoplju Vardar—Sarajevo 2:2 namješten, jer polovičan ishod odgovarao i jednim i drugima.

—To me najviše boli. — veli Pašić. Kad neko da ospori titulu našem timu kada smo od 11. kola zasjeli na pobjedničkoj poziciji, vodeću poziciju zadržali do kraja šampionata. Valjda se velika četvorica (Partizan, Dinamo, Crvena Zvezda i Hajduk) ne mogu pomiriti s činjenicom da je njihovo vrijeme prošlo. Fudbal se, to neka je svima jasno, od uvijek igrao na poljanama i livadama, a ne na asfaltu. Talenti se rađaju u provincijama u velikim gradovima se fudbaleri fabrikuju.

● **Budite malo jasniji!**

—Nema tu ništa nejasno. Talenti se rađaju, a ne stvaraju. Kada su, recite mi, Sarajevo, Željezničar, tuzlanska Sloboda i Velež kupili gotovog igrača fudbalsko ime

SPORTSKI JUBILEJI

METALAC — PONOS GRADA

Ovih dana cazinski rukomet slavni. Ne tako davno, tačnije 1980. godine, na inicijativu nekoliko entuzijasta i zaljubljenika rukometne lopte, a prije svih BEKIRA MISALJEVIĆA I MUHAMEDA ADILAGIĆA, te nesebične pomoći Tvornice značnih proizvoda, pod čijim okriljem i danas egzistira klub, kao i pomoći šire društvene zajednice, formiran je Rukometni klub „METALAC“.

U svojoj kratkoj, ali veoma bogatoj historiji, klub je postigao dosta dobre i vrijedne uspjehe. Odmah poosnivanju Metalac se takmičio, u sad već bivšoj Banjalučkoj rukometnoj ligi, da bi potom, zbog reorganizacije takmičenja, nastao takmičenje u Međuopštinskoj rukometnoj ligi Bihać. Iako mladi i još neiskusni, rukometaši su se uspješno suprotstavljali mnogo boljim i snažnijim ekipama, kao što su RK „Partizan“ iz Bihaća, RK „Celuloza“ iz Titovog Drvara, gdje se rukomet igra dosta dugo. Sireći i jačajući sportske odnose sa svim klubovima, a željni rada i dokazivanja na sportskim terenima, članovi „Metalca“ učestvovali su na nekoliko turnira koji su bili organizovani u Bihaću, Bosanskoj Krupi, Bosanskom Novom, Titovom Drvaru, Tešnju, Senju, Karlovcu i Cazinu, gdje su u nekoliko navrata zauzimali visok plasman. Po postignutim rezultatima 1984. godina bila je najbolja: osvojeno je prvo mjesto u Međuopštinskoj rukometnoj ligi Bihać, što je omogućilo odigravanje kvalifikacionog meča za ulazak u Republičku rukometnu ligu BiH, zatim su bili pobjednici Kupca na bihačkoj regiji, te pobjednici u konkurenciji pionira ove regije, a osvojili su i drugo mjesto na Repu-

● Rukomet se u Cazinu počeo da igra tek 1980. godine, ali za tako kratko vrijeme pustio je duboke korjene

bličkom omladinskom prvenstvu u Doboju.

Velika pažnja posvećena je radu sa mladim uzrastima, tako da danas ima oko četrdesetak pionira, koji obavezno učestvuju na pionirskim prvenstvima BiH, zatim dvadesetak omladinaca koji se kale u drugoj postavi i uključeni su u takmičenje Međuopštinske lige Bihać, te dvadesetak seniora koji se takmiče u Krajiškoj ligi Bihać—Banjaluka. Klub je odnedavno dobio lijepo iq-

ralište otvorenog tipa, sa svim pratećim objektima, tako da su na taj način stvoreni svi uslovi za još bolje rezultate.

Razvojem rukometnog sporta stasala je u Cazinu i sudijska organizacija koja danas broji 16 članova, a koja svojim znanjem i primjenom pravila igre za vrijeme treninga uči i pokazuje mladim rukometašima pravilno i korektno ponašanje prema protivniku za vrijeme susreta.

Za sve ove vrijedne rezultate klub je bezbroj puta dobio pohvale i priznanja, a sigurno jedno od najvrjednijih koje krasi lijepo vitrine ovog sportskog kolektiva je i SREBRENA PLAKETA grada Cazina, koju dodjeljuje OK SSRN.

Da bi ovogodišnji mali jubilej bio što svečaniji, a slavniće se za vrijeme održavanja tradicionalnog rukometnog turnira „OSLOBOĐENJE CAZINA“, u goste su pozvane naše dvije prvoliqaske rukometne ekipe RK „BORAC“ iz Banjaluke i RK „INFOSISTEM“ iz Zagreba, te RK „PARTIZAN“ iz Bosanske Dubice, da svojim učešćem uveličaju ovu sportsku manifestaciju.

Smail SMAJIĆ

Prva generacija rukometaša Metalca iz 1980. godine

DŽAJA

Kada smo ga upitali koje lijevo krilo najviše cijeni i ko mu je bio uzor, kao iz topa odgovorio:

— Jedan je Džaja (Dragan Džajić). Bio nenadmašni šoumen na lijevoj strani terena Džaja mi je u svemiru bio uzor i sretan sam sa sam svojim igrama, posebno centaršutevima, bar malo podjelio na velikog asa.

Nikada! A koliko ih je iz ovih klubova izrasi u fudbalske veličine? Velika je samo što se malo pažnje poklanja baš tim mali klubovima. Mi smo najtalentovanija fudbalska nacija na svijetu.

● **Zar i od Brazila?**

— Da i od Brazila. Samo...

● **Samo?**

— Samo što kod nastreneri ubijaju ljepo u fudbalskoj igri. Oni misle da je fudbal vanje, pa imaš omeđenu stazu i plivaj, plivaj punom snagom, što brže i brže. E, ne mo to tako. Uvijek smo u improvizaciji bili veli ravni svojevremeno Madarima, a sada nas i Grci pretekli.

● **Znači, i kada je riječ o reprezentaciji, ste pesimistički raspoloženi.**

— Ne nisam, jer je selektor Miloš Milutinović fudbalski znalac koji zna da cijeni igri dribling, maštovitost, a ne samo da traži račun trkačke osobine i ništa više.

SPORT U ANEGDOTAMA

NE POZNAJU SE

Gradskim stadionom u Banjaluci posljednjih nekoliko mjeseci prodefilovalo je na desetine novih igrača: jedni s dolazili, drugi odlazili. Prije izvesno vremena blagajnik drugoligaša Per Corak obrati se Srećku Gajiću:

— Druže Lupiću, zbog čega niste došli da potpišete one papire? — upitaće Cora sasvim ozbiljno.

— Izvinite, druže predsjedniče, doći ć sutra ujutro! — kao iz puške odgovori be Borca.

LISTAJUĆI
DOKUMENTACIJU

BITI BOLJI

● U šest dosadašnjih utakmica u Banjaluci Borac je Proleter sa-
vladao dva puta; dva su susreta završena bez
odluke, a u dva navrata gosti su se ugostili

SUTRA je Proleter iz Zrenjanina sedmi put gost Borca! Dva kluba nekada su igrala za prvligaške bodove, danas osvajaju ili gube samo drugoligaške. Istina, Borac je mnogo duže bio član elitnog društva nego njegov sustrašni rival, ali su sada, ipak, u različitim pozicijama: Proleter je u dva jesenja megdana osvojio četiri boda, a Borac s onim jednim poenom, koliko trenutno ima, nalazi se na 17. pretposljednjoj poziciji! Samo oni najstariji poklonici fudbala sjećaju se da je Proleter u Banjaluci prvput gostovao još 29 oktobra 1950. godine. Bio je to okršaj posljednjeg kola nekadašnje Treće savezne lige, a Proleter ga je dobro isaćuvao status koji je do tada imao, a Borac ga je izgubio, zbog toga što je Proleter na Gradskom stadionu bio bolji, pobijedio sa 1:0. Onog posljednjeg okršaja, svi se dobro sjećamo: prije nekoliko mjeseci, 10. marta, probuđen Borac, ponovo sa starim kapitenom Abidom Kovačevićem, sjajno je odigrao prvih 60 minuta i postigao vodstva od 3:1 krupnim koracima se približavao važnoj pobjedi. Međutim, Vojvodinci se nisu predavali! U završnici okršaja djelovali su svežije, ambicioznije i opasnije. To je dovelo Boškovića u 67. odnosno Čikića u 80. minutu u priliku da zatrese mrežu i oni su to uradili. Od 3:1 ispalio je 3:3. Borac je ostao bez gotovo inkasiranog poena, ambicije su počele da kopne i dugobanjalučki tim nije znao da li će ostati među drugoligašima.

U šest utakmica Proleter je zabilježio dvije pobjede, dva puta je izgubio po bod, a doživio je dva poraza, i to oba bez trunke prigovora i prava da se žali na ovo ili ono. Nakon 24 godine od onog prvog postavljanja, Proleter je u Banjaluci 7. aprila 1974. godine — stigao kao prvligaš. Borac je tada bio uvjeren da će sačuvati legitimaciju člana društva kojemu su pripadali Hajduk, Partizan, Željezničar... pa je igrao izuzetno nadahnuo, maštivo, efikasno. Kada je svoden bilans tih 90 minuta, igrači Proletera nisu imali kud, već su priznali da je onih 5:0 ostvareno u okršaju u kojem je Borac sve konce držao u vlastitim rukama. Nažalost, mjesec dana kasnije Borac je morao u Drugu ligu, a Proleter je ostao među prvligašima. Sedam godina poslije, Zrenjaninci su u Banjaluci ponovo potučeni do nogu: golovima Marjanovića (2) i Ibrahimbegovića Proleter je sa 3:0 deklarisao.

Sutra je na redus sedmi banjalučki meč ova dva tima. Šta je sada na raju?

ŠAHOVSKI ZADATAK

Broj 937
Priprema: Nikola LAKIĆ,
šahovski majstor

Bijeli: Kg1, Dc2, Td1, Tf1, Sc3, S15, pjecači a5, b4, c2, e4, g4, h2 (12)

Crni: Kg8, Dc7, Ta8, Tf8, Lc6, Sd7, pjecači a6, b5, e5, f7, g7, h7 (12)

Bijeli vuče i dobija!
Pozicija je nastala u partiji Nežmedinović — Romanov (Arhangelsk, 1950) u kojoj je bijeli savladao protivnika nakon pet poteza.

Rješenje prošlog zadatka: 1. Td6 Ld6 2. Td6 Dc5 3. Td5 i crni je predao, jer na 3... Db5 slijedi 4. Dc4 Dc6 5. Sb5 sa brzim krajem.

BORAC — PROLETER, GRADSKI STADION,
19 SATI

OTVORITE ČETVORE OČI

BANJALUKA — Dva susreta na startu prvenstva sa povratnicima u društvu drugoligaša Famosa i AIKOM, te samojednom osvjetljenju bodu uoči meča sa Proleterom upali su u „crvenu“ svjetlo na Gradskom stadionu. Poslije neuspješnog starta pobjeda u meču sa vodećim Zrenjanincima nameće se kao imperativ. Razloga za strahovanje u uspjeh u laboru Borca ima više. Podajetimo, na minulim susretima teže su povrijeđeni Nikolić i Mal-

baša, kojisu u pripremnom periodu bili nezamjenjivi, tako da skoro sigurno neće moći nastupiti u nedjelju. Stoga će stručni štab Borca šansu za dokazivanje vjerovatno morati dati nekom od mladih igrača, onih koji dolaze. Bez sumnje, lucidnim potezima i izuzetnom tehnikom u prvi plan se nameće mladi Lemić. Vjerujemo, da ukoliko dobiye šansu, neće je tako lako prokockati. Trener Ilija Miljuš ističe:

— Još uvijek ne znamo kako će izgledati prvi sastav. Mjesto Nikolića popuniće jedan od rezervista, a da li će to biti Lemić, Barišić, Durgutović, Vranješ... znamo tek u nedjelju.

Ekipa Proletera tradicionalno je neugodan protivnik na Gradskom stadionu. Na pet susreta jednom su pobijedili, dva puta remizirali, a dva puta teren napustili poraženi. Trenutno Zrenjaninci igraju dobro i svakako su meta za gledaoce, što obećava dobru fudbalsku predstavu.

Najvjerovatniji sastav Borca: Kuruzović (Smajić), Gajić, Raičević, Bilbija, Demirović, Špica (Durgutović), Lemić, Beširević, Popović, Kovačević. U.P.

SUSRET „KRAJŠNIKA“ I „KRAJINE“ POBUĐUJE VELIKO INTERESOVANJE

UZBUĐENJA NA PRETEK

CAZIN — Prvenstveni mečevi Republičke fudbalske lige BiH nastavljaju se u subotu, a zrijeb je tako htio, da već na samom startu u Velikoj Kladoši snage odmjerne „Krajišnika“ i „Krajina“ iz Cazina.

Ovakvi susreti uvijek su pobuđivali veliku pažnju ova dva krajiška grada, pa se nadamo da će tako biti i ovaj put. A kako i ne bi, kad se igra oštro, ali u granicama dozvoljenog, a prikazani fudbal uvijek dobije prolaznu ocjenu, pa gledaoci imaju priliku da vide puno gotova.

Šta o predstojećem meču misli MUSTAFA MUJIC, desni bek „Krajine“ i najbolji igrač u susretu sa „Radnikom“ iz Bijeljine?

— Susret sa ekipom „Krajišnika“ za mene je uvijek bio posebno zanimljiv. Mislim da gledaoci koji dođu na stadion neće zažaliti, a obećavam besporednost i kvalitetnu utakmicu. Rezultat će do kraja biti neizvjestan, a nadam se osvajanju jednog boda.

S.S.

PRIJATELJSKA UTAKMICA

Demirović (5) i Lemić u borbi sa Tešićem (bijeli dres)

Puna mreža reprezentativaca

BORAC — SELEKCIJA „LIGE GLASA“
9:1 (4:0)

STRIJELCI: Špica, Popović, Bašić i Durgutović po 2, Demirović za Borac, a Elkaz za Selekciju „Lige Glasa“; sudija: Hasić (Banjaluka); Gradski stadion; gledalaca: oko 800; žuti karton: Vranješ

BORAC: Kuruzović, Gajić, Raičević, Špica, Demirović, Bilbija, Lupić, Barišić, Beširević, Popović, Šomić (još su igrali Smajić, Mataja, Lemić, Vranješ, Durgutović, Bašić)

SELEKCIJA „LIGE GLASA“: Tešić, Karat, Nježić, Mandić, Dragičević, Selimagić, Plavšić, Elkaz, Tešić, Miletić (još su igrali Bojadžić, Čavka, Maksimović, Čurković, Knežević)

BANJALUKA — Kako se i očekivalo Borac je bez većih teškoća uvjerljivo savladao selekciju „Lige Glasa“ napunivši do vrha mrežu reprezentativaca. Na kraju zanimljivog duela rezultat je glasio 9:1 za domaćina, a da su fudbaleri Borca bili samo malo prisebniji u završnici akcija, mogao je biti i dvocifren. Treneri selekcije „Lige Glasa“ Dževad Agić i Enver Kućuković imali su problema sa sastavom. Naime, samo dan ranije svi izabranici igrali su u svojim timovima za plasman u „Ligi Glasa“, tako da nisu mogli pružiti ravnopravan i očekivan otpor drugoligašu.

U.P.

KLUBOVI REGIONALNE I
MEDUOPŠTINSKE LIGE
TRAŽE IZUZEĆE SUDIJA

DOSTA NEPOŽELJNIH

BANJALUKA — Sudijski odbor Međuopštinskog fudbalskog saveza Banjaluce imaće ovih dana dosta posla. Naime, svim klubovima na području Saveza poslat je dopis da na vrijeme obavijeste Savez o izuzeću sudija za naredno prvenstvo. Klubovi su već „stupili“ u akciju. Tako „regionalac“ Borac iz Titovog Dvora traži da mu uopšte ne sude sudije sa područja MFS Bihaci! To obrazlažu time da postoji sumnja da su sudije sa područja bihačke regije protiv ovog kluba. Protiv suđenja na njihovim utakmicama pojedinih sudija je i Željezničar iz Bosanske Krupe. U iscrpnom obrazloženju navode se i razlozi, a ovom klubu i narednoj sezoni ne bi trebali suditi Redžep Ahmetović, Ratko Mihajlović i Milovan Runić, dok od kontrolora traže izuzeće Hamze Kapetanovića. Fudbalski klub Prijedor je zadovoljan usvojenom sudiskom listom, ali za sudiju Muharema Šehića tvrde da je kvalitetniji od Sukrije Topalovića iako i ovi odluku ostavljajući sudiskoj organizaciji u nadležnost. Novopečeni ligaš Međuopštinskog ranga, Jedinstvo iz Žeravice, traži da mu u novoj sezoni Sudijski odbor ne delegira sudije sa Laktaškog opštinskog saveza zbog tendencioznog suđenja u protekloj sezoni. U Međuopštinskom fudbalskom savezu Banjaluka zahtjevi za izuzeće i dalje pristižu. Na potezu je Sudijski odbor.

M.M.

PREDRAG PAŠIĆ,
REPREZENTATIVAC,
KAPITEN ŠAMPIONA
SARAJEVA

Fudbal je igra

... i to lijepa igra i zato mi
bita svako taktičko šablono-
vanje ● Za godinu dana ta-
m Pašić — Sušić, ali u
ruskom fudbalu

nekoliko, blizu ili daleko?

Jedno i drugo. Porazom u Sofiji, istina, ali smo svili na teorijske, ali dok god je, makar i teorijske šanse, vjerujem da smo uspjeli.

Igri su sigurni putnici. Neće valjda reći da sebi dozvole takav luksuz pa da svi — na domaćem „bunjištu“ iznenade. Vjerujem da ne bi bilo i tako. Imamo mi aduta i slujući meč na Parku prinčeva.

je, na primjer?

Da na lijevoj strani igraju Safet Sušić i go Pašić, a na mjestu centarfora i Musemić.

BILANS

drag Pašić je za ligaša s Koševa odig-
5 utakmica. Samo 11 mečeva u ma-
realitativnom dresu Jugoslavije. Debitu-
protiv Bugara 1980. godine u Beogra-
la smo pobijedili sa 2:1.

naći, nekadašnji triling asova sa
i Safet smo se oduvijek izvanredno
slagali dok je on igrao u Sarajevu, a u
entaciji. Musemić je, pomeni, najbolji
for u Jugoslaviji.

onda da ga otko pustite u Zvezdu.
kaze olako? Mi smo ga htjeli i nast-
izadržimo po svaku cijenu, ali kad se
i pojavila, kad je počelo licitiranje,
li smo

o niste otišli u inostranstvo, kada ste
lozvolu kluba?

Blazak sam odgodio za pola godine,
og čega?

ću da pomognem Sarajevu u Kupu
na. Ako uspijemo prebrodimo prve
tri prepreke ko zna, možda, i da ne
za godinu dan:

ičnosti Sarajeva u Kupu šampiona.
je teško procijeniti, ali se nadam da
ogratit do četvrtfinala. Polufinale bi
podvig, zar ne?

je se zna ime vašeg budućeg kluba.
e.

razim u Pari Sen Žermen kod Safeta

ni, opet tandem Sušić — Pašić.
ali ovoput na francuski način. Mi
ćemo biti u starom koševskom

traju da vas pitamo: ko će biti novi
člavo?

ujem na Partizan, iako su u najužem
š Hajduk, Zvezda i Željezničar.

arajevo?

rko bih želio da ono odbrani titulu
na države, ali će biti vrlo teško,
nemoguće.

Stevan RISOVIĆ

POKAJANJE

har namijenjen najkorektnijoj ekipi,
je sakupila najmanje negativnih
iva i osvojila prvo mjesto u
skom ponašanju „Lige Glasa“.
vala je zanatska radnja „Balmas-
ka“, vlasnika Draška Markovića.
ito je poznato Marković je standard-
olimač BSK-a, a u pripremnom pe-
na dva susreta, zbog nesportskog
šanja, zaradio je crvene kartone.
Čim mi je sudija pokazao crveni ka-
r, znao sam da sam pogriješio i da
rdanja za grubu igru nema, kaže
ović. Zbog toga sam odlučio da na-
minim naprimjerniju ekipu!

AZB(R)UKA

NOVIH ZANIMANJA

E

ETIKETAR

Etikete svakom dijeli
sada uzduž, sad poprijeko;
kod njega si danas niko,
a već sutra možda neko.

Sve zavisi od njegove
dobre volje ili zle krvi:
danas možeš biti posljednji,
a već sutra možda - prvi.

Miloš APRILSKI

ŠIPAK

Goran je ubrao, da izvinete,
šipak.

To je silno obradovalo šumara
koji je gledao iz prikrijača:
- Uhvatio sam te na djelu! Uništa-
vaš šumsko raslinje!

Uzalud se Goran pravdao da
šumskom raslinju nije ni najmanje
naudio. Šumar je skakao uvis krište-
ći još glasnije:
- Prijaviću te da znaš? Prijaviću te
da znaš!

Za nekoliko dana je bio na sudu.
Eksperti su rekli da je kriv, jer i laik
vidi da u šumi iznad grada fali nek-
oliko stabala. Presuda: tri godine
teške robije s prisilnim radom na
pošumljavanju. Imao je pravo
žalbe.

I on se, dabome, žalio sudu. Ta-
mo su mu rekli da razumiju njegovu
potrebu za ogrjevom, ali da se slažu
sa odlukom nižestepenog suda.

I na tu odluku se žalio. Ipak, jedini
uspjeh na republičkom sudu je što
se uspio plasirati na savezni.

Sad je, osim sudija, protiv sebe
imao i cjelokupnu domaću javnost.
Jer, u svim novinama su se uz
njegovu sliku pojavili naslovi slični
sljedećem:

ZLOČIN PROTIV PRIRODE —
ZLOČIN PROTIV ČOVJEKOSTI —
ZLOČIN PROTIV ČOVJEKOSTI —

I savezni su ga kaznili. Nije im us-
pio objasniti da nije moguće šipak
označavati udarcem šumarevog
čekića.

VOJO GRUBOR

O MORU

AKO SE U VEZI S MOREM
SVE PAŽLJIVO ISPRESIJECA,
DRUŠTVO BI MORALO ZNATI
DA ZA MOREM ČEZNU DJEČA.

U RED ZA PUT NA MORE
ČEKA I RADNIČKA KLASA,
DOK SE NA TALASIMA
LJULJUŠKA
BURŽOAZIJA KOJA STASA.

NA KRAJU, NAINVNO
TATE PITAJU KLINCI:
"JE LI TATA, KOME ĆE
IZDATI SOBE DALMATINCI!"

Internacionalno društvo ekologija
izglasalo je rezoluciju kojom se
oštro osuđuje postupak strahovite
sječe što ju je Goran sproveo i up-
italo ga je da li želi da Zemlja uskoro
bude pustinja.

Na međunarodnom sudu se
držao dostojanstveno. Priznao je
da je kriv za nestanak desetak
endemičnih vrsta, a primio je i dio
krivice za izumiranje dinosaurus.
Toliko na sudu. A iza suda, iza zgra-
de suda je u pauzi ipak jauknuo
glavnom porotniku:

- Jeste, natjerali ste me da priz-
nam, a u stvari sam ubirao šumske
plodove. Donijehću vam korpus de-
likti: šipak.

- Stvarno, a je li sočan?
- Vrlo. Rodna zemlja, znate.

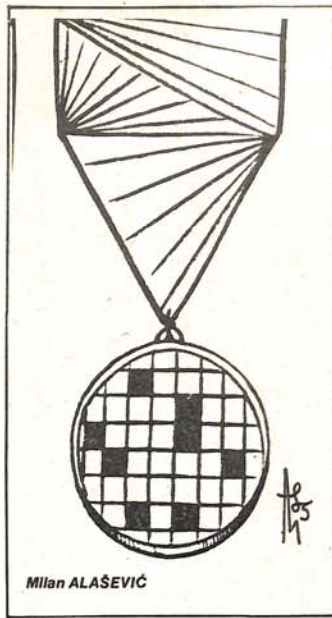
- Prskan, neprskan?
- Ne, ne; taman posla. To je s
jednog prekrasnog mjesta gdje he-
mija još nije doprla.

- U redu, donesite. Donesite mi
punu korpu korpusa delikti. Boles-
tan sam, a lekar mi je rekao da me
jedino čaj od prirodnog šipka može
izliječiti. Ako nemate dovoljno, na-
berite još.

- Bojim se šumara.
- Preputite to meni.

Poslije pauze je donesena presu-
da: Goran je slobodan. Utvrđeno je
da je za ovaj nepotrebnosti sudski
proces krivac šumar, ali mu se
oprašta jer je kritičnog dana bio
bitno smanjene uračunljivosti. Upo-
čuje se na psihijatrijsko liječenje u
trajanju od tri mjeseca (dok ne
prođe sezona berbe šipaka).

Armonko Grgić

Milan ALAŠEVIĆ

JEDNOSMISLICE

- Poslije spasa iz rajla pučine zaljubljenika mora jedino brine: kako zaboraviti čari vodurine.
- Nakon što se pohvalio da uživa u radu, morao je objašnjavati da nije profesionalni ljubavnik.
- Neki u stvaralaštvo ulažu minimalni napor. Čuvaju kreativnu snagu za popularisanje svojih stvaralačkih dostignuća.
- Protekcija je zastarjeli pojam u odnosu na usmjerenu preusretljivost.
- Tehnička svojstva iverice zapanjuju lakoćom ispadanja šrafova i baglama.
- Kućnim savjetima u nekim zgradama odavno je istekao mandat, a stanari ne biraju nove u želji da sadašnjim članovima kućnih svjeta pruže priliku da bar nešto urade.
- Kad je komarac sletio na polje jednog De, šahisti su ga nabijedili da je prouzrokovao njihove previde.

Milan BOROVNICA

POSTSKRIPTUM

POREMEĆENOST

U Fabrici vijaka u Mrkonjić-Gradu od ukupno 657 radnika svaki dan s posla izostane njih 30-ak. Zbog bolovanja je u prvom polugodištu izgubljeno više od 45 hiljada radnih sati. Preračunato ispada da je svakog mjeseca po jedan dan s posla izostajao cijeli kolektiv.

Taj prosjek je bio poremećen jedino u nešto kraćem februaru.

VEZA

Nakon ljetne pauze Dječiji vrtić „Radost“ u Prnjavoru je ponovo otvoren, a ovih dana će početi i upis novih polaznika u tu predškolsku ustanovu. No, već sada je sigurno da kapaciteti tog vrtića neće moći udovoljiti željama svih roditelja.

Ne samo za radno mjesto već i za mjesto u vrtiću potrebne su dobre veze!

NAPOKON

Elektrokeraamički kombinat iz Prijedora nikako da dospje na „zelenu granu“ šestomjesečni gubitak iznosi čak 119 miliona dinara! Zbog svega toga izvršni odbor Skupštine opštine Prijedor je prihvatio prijedlog prijedorske banke da se u tom kolektivnu pokrene postupak uvođenja mjera društvene zaštite. Kamo sreće da su bilo kakve mjere preduzete još prije desetak godina.

Himzo SKORUPAN

MISAONI RESTLOVI

- Mi toliko brzo idemo na prijed da me strah da jednom ne ostanemo bez vlastitih stražnjica.
- ... A kad su došli na sud, žena je ubjeđivala sudiju da je samo rekla „dosta je više zaječavanja“...
- Neki su još samo teoretski naduvani. Praktično oni su se davno već izduvali.
- Sve teče, sve se mijenja. Samo još majke daju mlijeko po starim cijenama.

Slobodan JANKOVIĆ

HUMORESKA

Pismo s Jadrana

Kao što sam obećao, drage kolegice i kolege, javljam vam se sa sunčanog Jadrana. Znam da ste sad u kancelariji i da se kuhate na vrućini. Šteta što niste sa mnom, jer biste mogli štošta i naučiti. Da mi je ovdje naš Iso, da vidi kako se formira ukupan prihod. Samo što smo ušli u sobu, morali smo platiti za deset dana unaprijed, s klauzulom da je konačan obračun na dan odlaska. I da vidite, peti dan smo morali platiti razliku u cijeni, jer je poskupjelo brašno. Kakve to veze ima s našim spavanjem, ne zna niko na plaži, pa se koristim prilikom da to upitite Isu, on je stari računovoda. Kad sam već kod računanja, ovdje niko ne priznaje da je dva više dva četiri. Izgleda da su nas u školi pogrešno učili, ili se u matematici nešto promijenilo.

A da mi je ovdje Mile, da vidi kako se ovdje štedi. Struju nam gazdarica isključuje u deset uveče, pa ne možemo ni bojljer koristiti. Žalili smo se gazdarici, ali nije htjela da priča sa nama jer kaže da nemamo kvoruma.

Ako je to Isak, predsjednik Sindikata, recite mu da je ovdje briga o zaštiti standarda radnika na visokom nivou. Tako mi reče jedan konobar, jer su oni digli toliko cijene da ih mogu izdržati samo ljudi visokog standarda.

Inače, ovdje se osjeća potreba za jednim većim obdaništem. Kad nekog upitam što mi traži plaćanje sladoleda u devizama, kaže mi da sam ja za obdanište, a ne za more.

Poručite našem predsjedniku radničke kontrole da bi trebao doći ovdje da vidi kako se kontrolišu stvari. Eto, jedan moj komšija se požalio da ima vodu u koljenu, a gazdarica mu poslala račun za prekomjernu potrošnju vode za piće. Da mu ne bi zeta, hirurga, čovjek bi i platio, ovako je samo ostao bez koljena.

Ovdje sam se sjetio i nekih igara iz djetinjstva. Domaći turisti igraju stalno između „dviije vatre“, a uveče „ganje“ sa gazdaricama za slobodan krevet. Mislio sam ostati ovdje deset dana, ali me gazdarica upravo posjetila i rekla da je poskupjelo ulje, pa mi mora naplatiti još trista hiljadarki. I za ovo (ako ja dotle ne stignem) upitajte Isu, on sve zna. Sad moram požuriti, imam uplaćenih pola sata sunčanica, a ovdje se svako kašnjenje skupo plaća.

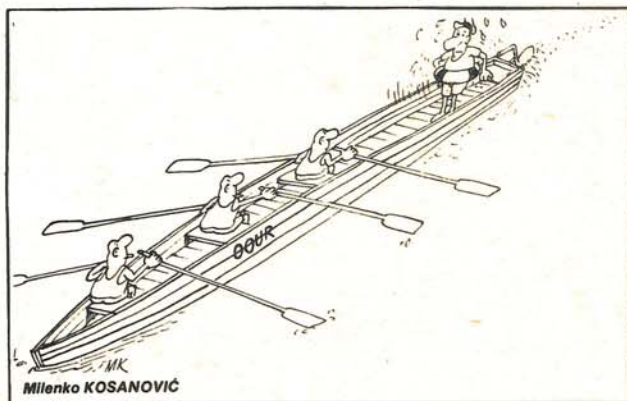
Puno pozdrava sa sunčanog Jadrana (tako kažu, domaći turisti su u noćnoj smjeni), šalje vam vaš Caco.

Abdulah Daul

DRAMA

JEDAN OD RAZLOGA
NEZADOVOLJSTVA
PREMA DOMAĆOJ
TeVe DRAMI
JESTE I TO
ŠTO GLEDAOCI RJE-
ŠENJE
ČESTO MORAJU
POTRAŽITI SAMI.
AL NAVIKNUTI NA
SERIJE STRANE
ONI SE MEĐUTIM
PITAJU BLIJEDI
ZAŠTO DA TRAZIMO
KADA SVUDA
NASTAVAK SVAKOJ
DRAMI SLIJEDI.
TAKO SE JAVNO
OTKRIVAMO SVIMA
NE TRPEĆI PRITOM
NIKAKVU SRAMOTU
DA SE STALNO
UDALJAVAMO OD
SVEGA
ŠTO BI NAS MOGLO
PRIMAĆI ŽIVOTU

BOŽO MARIĆ

Milenko KOSANOVIĆ

SITNE MISLI

- Da li su oni što love u mutnom članovi nekog lovačkog društva?!
- Tebe baš maleri prate. Mandati ti prođu, a bazu neće da te vrate.
- Sad kad je došlo povuci - potegni, drži - ne daj radnička klasa izvuče debilji kraj.
- Dok radnička klasa ubjeđuju da je na vlasti, ONI su na položajima.
- Opet ćemo mi u bolju budućnost, samo da asfaltiramo puteve.
- Jazavcu je suđeno samo što je pojeo kukuruze.

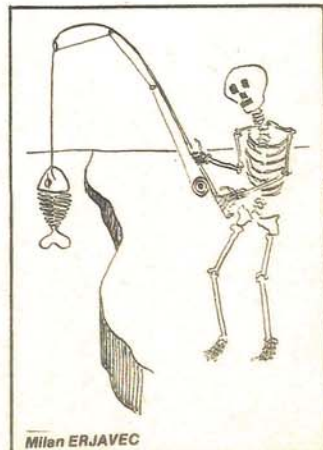
JEDNOSMISLICE

- Sloboda štampe i sloboda nečitanja podjednako važe s obzirom na neprodane tiraže.
- Ako se novinar ne dozvoli tući, ko zna da li će izaći članak mu idući.
- Kad umjetnost ješnih dočarava anemiju, neki odmah kritikuju prehrambenu hemiju.
- Čemu umjetnička čuda kad publici treba nešto oko čega neće biti truda.
- Koliko je valjao kulturi, saznalo se tek onda kad je rekao da više neće da zna za kulturna pregnuća.
- Neki kulturnjaci udaljuju se od

kulture. Valjda uobražavaju da su galaksije.

- Kulturna suša potrefila se istovremeno sa prirodnom. Kulturno ljeto će iz tog razloga biti zapamćeno.
- Niko se ne usudi rečenicu smatrati neinteligentnom ako je izvaljena u mudrom kontekstu.
- Ko fiziku i hemiju ne poznaje ni prosječno, taj o fiziohemiji tapaka odsječno!

Milan BOROVNICA

Milan ERJAVEC

Komisija za radne odnose HURO „ADUNA“ iz Bihaća na sjednici održanoj dana 20.8.1985. odlučila je da se raspíše

OGLAS

za popunu upražnjenih poslova i zadataka
1. LOŽAČA - 3 izvršioaca na neodređeno vrijeme

Uslovi:
pod 1. KV radnik sa položenim stručnim ispitom za ložača i 1 godinom radnog iskustva. Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova za obavljanje navedenih poslova dostavljaju se: Komisiji za radne odnose HURO „ADUNA“ BIHAĆ, 27. jula 51.

Rok prijavljivanja na ovaj oglas je 8 dana računajući od dana objavljivanja oglasa. Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

SOUR „RUDI ČAJAVEC“ RO ELEKTROMECHANIKA OOUR ELEKTRONSKI SISTEMI BANJALUKA

Komisija za radne odnose održana dana 18.7.1985. godine na osnovu člana 170. Zakona o udruženom radu, člana 10. Zakona o radnim odnosima i člana 11. Pravilnika o radnim odnosima OOUR-a ES, RO Elektromehanička, SOUR—a „Rudi Čajavec“ raspisuje

OGLAS

za vršenje poslova i radnih zadataka na neodređeno vrijeme

1. SLOŽENI POSLOVI KONSTRUKCIJE UREĐAJA, 1 izvršilac

USLOVI: VS inženjer telekomunikacija, radno iskustvo 6 mjeseci na tim poslovima.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Uz prijavu na oglas dostaviti diplomu i potvrdu o radnom iskustvu na adresu: Ul. braće Pavlića 25, Banjaluka.

Nepotpune prijave neće se uzimati u razmatranje.

Komisija za radne odnose NIRIRO „Krajina“ Bihać Raspisuje

OGLAS

za prijem u radni odnos radnika na neodređeno vrijeme

1. Tehnički urednik i foto-reporter - 1 izvršilac

2. Propagandista - 1 izvršilac

3. Novinar - pripravnik - 1 izvršilac

Pored zakonom predviđenih opštih uslova kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove:

pod 1. stepen stručne spremlje VII1, smjer grafički ili likovni, radno iskustvo od 1 godine na istim ili sličnim poslovima, obavezno prethodno provjeravanje radnih i stručnih sposobnosti radnika;

pod 2. stepen stručne spremlje VII1, smjer ekonomski;

pod 3. stepen stručne spremlje VII1, smjer društveni, odgovarajući moralno-politički kvaliteti.

Prijave sa potrebnom dokumentacijom o ispunjavanju uslova oglasa dostaviti na adresu: NIRIRO „Krajina“ Bihać, Komisija za radne odnose, Ul. Sime Miloševića, bb. u roku od 8 (osam) dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

Socijalistička Republika
Bosna i Hercegovina
OPŠTINSKA KOMISIJA ZA PRIVREDU
I DRUŠTVENO PLANIRANJE
PRIJEDOR

raspisuje

KONKURS

za zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vrijeme za:

Jednog radnika za obavljanje poslova i radnih zadataka u oblasti poljoprivrede.

Pored opštih uslova utvrđenih u članu 205. Zakona o državnoj upravi kandidat treba da ispunjava i sljedeće uslove:

- viša poljoprivredna škola,
- jedna godina radnog iskustva,
- položen stručni ispit.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Oglas ostaje otvoren 15 dana od dana objavljivanja.

RO TVORNICA OBUĆE „SLOGA“ PRNJAVOR RZ „ZAJEDNIČKE SLUŽBE“ PRNJAVOR

Na osnovu odluke Radničkog savjeta RZ „Zajedničke službe“ RO Tvornica obuće „SLOGA“ Prnjavor broj: 2984-2/85 od 8.8.1985. godine raspisuje

KONKURS

za imenovanje

1. RUKOVODIOCA ODJELJENJA KNJIGOVODSTVA 1 izvršilac na mandatni period od 4 godine.

2. RUKOVODILAC SLUŽBE ZA SAMOUPRAVNO—PRAVNE, OPŠTE I KADROVSKE POSLOVE, 1 izvršilac na mandatni period od 4 godine.

3. RUKOVODIOCA SLUŽBE OBEZBJEĐENJA I ODRŽAVANJA OBJEKATA, ZAŠTITE NA RADU I PROTIVPOŽARNE ZAŠTITE, 1 izvršilac na mandatni period od 4 godine.

Uslovi:
Pod 1. VSS, VEKŠ (ekonomski fakultet, viša ekonomsko-komercijalna škola), saradnim iskustvom od 2 godine na rukovodećim poslovima, da posjeduje organizacione sposobnosti i da ne postoje smetnje iz Zakona o knjigovodstvu.

Pod 2. VSS, viša (pravni fakultet, 1 stepen pravnog fakulteta), sa radnim iskustvom od 2 godine na rukovodećim poslovima, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 3. viša škola zaštite na radu, pedagoška akademija, sa radnim iskustvom od 2 godine na rukovodećim poslovima, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Uz prijavu na konkurs potrebno je dostaviti sljedeće:

- izvod iz matične knjige rođenih,
- dokaz o stručnoj spremi,
- dokaz o radnom iskustvu.

Konkurs ostaje otvoren 15 dana od dana objavljivanja u listu „Glas“ Banjaluka. Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje. Prijave slati na adresu: RO TVORNICA OBUĆE „SLOGA“ PRNJAVOR, RZ „ZAJEDNIČKE SLUŽBE“ PRNJAVOR.

SOUR „KRAJINATRAŃS“ BANJALUKA

Na osnovu člana 24,25. i 26. Pravilnika o radnim odnosima i odluke Komisije za rad i radne odnose OOUR „Autoremont i servis“ Prijedor, u sastavu Radne organizacije „Autotransport“ Prijedor, objavljuje

OGLAS

za popunu upražnjenih poslova i radnih zadataka

1. KV auto-mehaničar - 2 izvršioaca na neodređeno vrijeme

2. KV auto-limar - 2 izvršioaca na neodređeno vrijeme

Pored opštih uslova predviđenih zakonom kandidati prijavljeni na oglas treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

- Red. br. 1. da su KV auto-mehaničari sa najmanje 6 mjeseci radnog iskustva na opravci putničkih motornih vozila.

- Red. br. 2. da su KV auto-limari sa najmanje 6 mjeseci radnog iskustva na opravci privrednih motornih vozila.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja, a prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa dostaviti na adresu: Radna organizacija „Autotransport“ Prijedor, Služba opštih pravnih i kadrovskih poslova.

Nepotpune i neblagovremeno podnesene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Na osnovu odluke Radničkog savjeta od 18.7.1985. godine OOUR Dom zdravlja Banjaluka, RO Kliničko-medicinskog centra Banjaluka raspisuje

OGLAS

za popunu radnog mjesta

1. NK radnika na održavanju čistoće na određeno vrijeme za rad u Službi zajedničkih poslova do povratka radnice sa trudničkog odsustva

Uslovi: završena osmogodišnja škola i prethodna provjera znanja.

Prijave se podnose: Komisiji za radne odnose OOUR-a Dom zdravlja Banjaluka, RO Kliničko-medicinskog centra Banjaluka, (putem Kadrovskog odsjeka) u roku od 8 dana od dana oglašavanja u listu „Glas“.

Na osnovu člana 10. alineja 11. odluke Izvršnog odbora SO Ključ („Službeni glasnik opštine Ključ“ broj 4/82, 3/84, i 4/84) Izvršni odbor SO Ključ raspisuje

KONKURS

za postavljanje:

Referenta za ispitivanje porijekla imovine, prekršajni postupak i normativnu djelatnost - 1 izvršilac.

Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa koji su utvrđeni Zakonom o državnoj upravi („Službeni list SRBiH“ broj 38/78) kandidat treba da ispunjava i posebne uslove ito:

- da ima završenu visoku ili višu školu pravnog smjera 3 godine radnog iskustva.

Uz prijavu kandidati su dužni priložiti dokaze o ispunjavanju opštih i posebnih uslova iz Konkursa.

Konkurs ostaje otvoren 8 dana od objavljivanja u dnevnom listu.

Prijave slati na adresu: Izvršni odbor SO Ključ, 79280 Ključ.

AIPK — ZZ „AGROPROMET“ BANJALUKA OZO „SARAČICA“

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose OZO „Saračica“ od 5.8.1985. godine raspisuje se

OGLAS

za prijem u radni odnos na NEODREĐENO VRIJEME na poslove i radne zadatke:

OTKUPLJIVAČ MLIJEKA 1 izvršilac

USLOVI: NK osmogodišnja škola,

- četvorčasovno radno vrijeme.

Oglas ostaje otvoren 8 (osam) dana od dana objavljivanja.

Uz prijavu na oglas priložiti: svjedočanstvo o završenom ispitu ili ovjeren prepis svjedočanstva.

Prijave slati na adresu: ZZ „Agropromet“ Banjaluka, Ul. A. Šeremeta bb, s naznakom „Komisiji za radne odnose“ OZO „Saračica“.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

AIPK — Zemljoradnička zadruga Bos. Gradiška - Osnovna zadruga organizacija „Petrovo selo“ Petrovo Selo na osnovu odluke Zadrugnog savjeta oglašava

JAVNU PRODAJU OSNOVNIH SREDSTAVA

1. Putnički automobil LADA 1300 S proizveden 1982 godine, registarski broj BL 102-341 u voznom stanju.

Početna cijena 291.000,00 dinara (slovima: dvjesto devedesetjedna hiljada i 00/100) dinara.

2. Putnički automobil ZASTAVA 850 proizveden 1983. godine, registarski broj BL 103-682 u voznom stanju.

Početna cijena 215.000,00 dinara (slovima: dvjesto petnaest hiljada i 00/100) dinara.

Javna prodaja će se održati dana 2.9.1985. godine (ponedjeljak) sa početkom u 10 sati u ekonomskom dvorištu OZO „Petrovo Selo“ u Petrovom Selu.

Vozila se mogu vidjeti na dan prodaje u vremenu od 7 do 10 sati.

Pravo učešća na javnoj prodaji imaju sva fizička i pravna lica koja na dan prodaje na blagajni OZO „Petrovo Selo“ u Petrovom Selu uplate 10% od početne cijene vozila.

Troškove prepisa i poreza na promet snosi kupac

Dana 24. avgusta 1985. godine navršava se godina dana otkako se ugasio život našeg sina i brata.

**ZORANA
KRŠIĆA**

OZALOŠČENI:
otac Dragan, braća, sestre i
ostala rodbina
049238

Dana 26. avgusta 1985. godine navršavaju se dvije tužne godine od smrti našeg voljenog oca, supruga, sina i brata

MIĆE CVJIJICA

Dana 25. avgusta 1985. godine posjetićemo njegovu vječnu kuću i položiti cvijeće na groblju u Klišnicama.
OZALOŠČENA PORODICA
049232

Dana 25. 8. 1985. god. navršava se šest mjeseci od smrti našeg dragog supruga, oca, brata, punca, svekra i dide

**RASIMA
(ČAMILA)
ALIBAŠIĆA**

Uspomena na tvoju dobrotu i plemenitost ostaje vječno u nama. Hvala svima koji se ga sjećaju.
Tvoji najmiliji
049257

RO CENTAR ZA OSNOVNO
OBRAZOVANJE I VASPITANJE BANJALUKA
OOUR OSNOVNA ŠKOLA „PETAR KOČIĆ“
STRIČIĆI

Savjet OOUR Osnovne škole „Petar Kočić“ Stričići raspisuju ponovni

KONKURS

ZA UPRAŽNJENA RADNA MJESTA

1. NASTAVNIK NJEMAČKOG JEZIKA — 1 izvršilac na neodređeno radno vrijeme, pripravnik.
 2. NASTAVNIK RTV — 1 izvršilac na neodređeno radno vrijeme pripravnik.
 3. NASTAVNIK FIZIČKOG VASPITANJA — 1 izvršilac na neodređeno radno vrijeme pripravnik.
- USLOVI: Za sva radna mjesta potrebna je završena PA ili VPS određenog smjera.
Za sve radnike obezbijeđen stan.
Konkurs ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „GLAS“.
Potrebna dokumenta slati na adresu: OOUR Osnovna škola „Petar Kočić“ Stričići.

RO „ŠIPAD-KOMERC“, Sarajevo
OOUR „KRAJINAPROMET“
BANJALUKA

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose od 21.8.1985. godine OOUR „KRAJINAPROMET“ BANJALUKA, objavljuje

OGLAS

za prijem u radni odnos

1. vozač dostavnog vozila u prodavnici na mještaja br. 15/1 u Bosanskom Novom, 1 izvršilac na neodređeno vrijeme,
2. manipulant u uslužno-dostavnom servisu grupe prodavnica u Prijedoru, 1 izvršilac na određeno vrijeme do 6 mjeseci.

Osim opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa propisanih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove:
Pod 1. završena škola za KV vozače motornih vozila u drumskom saobraćaju i godina dana radnog iskustva na poslovima.
Pod 2. Završena osnovna škola.
Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.
Uz prijavu na oglas kandidati su dužni dostaviti dokaze o ispunjavanju uslova oglasa.
Prijave se dostavljaju na adresu: RO „Šipad-komerc“ OOUR „KRAJINAPROMET“ BANJALUKA, Ul. Svetozara Markovića bb.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u obzir za razmatranje.

ZAHVALNICA

Zahvaljujemo osoblju Hirurškog odjeljenja u Bosanskoj Gradici koje nam je nesebičnim radom, požrtvovanošću i zalaganjem spasilo unesrećenog sina IRFANA.
Posebnu zahvalnost dugujemo i upućujemo dr KUKIĆU, dr DANILOVIĆU, dr POTKONJAKU, dr KURTZU, sestri RADI i svom ostalom medicinskom osoblju.
Hvala.
PORODICA LOVIĆ
049239

SOUR „JELŠINGRAD“
RO „TVORNICE STROJEVA,
UREĐAJA
I ALATA“ BANJALUKA
OOUR „TVORNICA ALATNIH
STROJEVA
I UREĐAJA
ZA MEHANIZACIJU“
KOTOR-VAROŠ

U oglasu objavljenom dana 19.8.1985. godine vrše se ispravke koje glase:
— pod 12. i 13. briše se VKV i piše KV
— pod 15. dodaje se 2 godine radnog iskustva.

lesna
slovenj gradec
TO je partner!

**SVE
ZA ŠKOLU
sve na jednom mjestu**

udžbenici
teke
pribor
kecelje
torbe
oprema za
fizičko vaspitanje

sve u
robnoj kući
boska

AIPK RO „KOOPERACIJA“
BOSANSKA DUBICA
OOK „BJELAJCI“ BJELAJCI

Na osnovu odluke Komisije za međusobne odnose OOK „Bjelajci“ Bjelajci, raspisuju se:

PONOJNI

OGLAS

za popunu radnog mjesta

1. ADMINISTRATOR-BLAGAJNIK — 1 izvršilac — na neodređeno vrijeme

Uslovi:
Osim opštih uslova predviđenih Zakonom o zasnivanju radnog odnosa, kandidat treba da ispunjava posebne uslove:

1. završena ekonomska škola,
2. 6 mjeseci radnog iskustva,
3. prethodna provjera znanja.

Lični dohodak prema samoupravnim normativnim aktima o raspodjeli sredstava dohotka i ličnih dohodaka.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave na oglas sa dokazima o ispunjavanju traženih uslova dostaviti na adresu: AIPK RO „KOOPERACIJA“ RADNA ZAJEDNICA BOSANSKA DUBICA, Ul. Đure Pucara Starog br. 1.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

KOMISIJA ZA RADNE
ODNOSE
RO „PIONIR“
PRNJAVOR
RASPISUJE

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka

1. krojača — 2 izvršioca
2. kuhara — 1 izvršilac.

Osim opštih uslova propisanih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju sljedeće uslove:

Pod 1) krojač i 6 mjeseci radnog iskustva u struci ili pomoćni krojač i 1 godina radnog iskustva u struci (III ili II stepen stručne spreme)

Pod 2) kuhar ili pomoćni kuhar i 1 godina radnog iskustva u struci (III ili II stepen stručne spreme)

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Kandidati su dužni uz prijavu na oglas dostaviti dokaze o ispunjavanju traženih uslova, nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

Prijave dostaviti na adresu: RO „Pionir“ Prnjavor 78430 Prnjavor.

IZ SVIJETA FILMA

Dina ide u diplomatiju?

- Bivši glumac je predsjednik, bivša pjevačica je ministar kulture, bivša glumica - ambasador - zašto i „Dina nacionale“ ne biva diplomat?

Bivši holivudski glumac Ronald Reagan u svojoj 74. godini je predsjednik SAD. Nekadašnja grčka šansonjerka, šezdesetogodišnja Melina Merkurji sada je ministar za kulturu Grčke. A Širli Templ, svojevremeno filmsko „čudo od djeteta“, danas u svojoj 56. godini je američki ambasador u Gani. Zašto onda i popularna italijanska filmska glumica Dina Loloobridida ne bi postala ambasador Italije u SAD, kako to sa sigurnošću najavljuje njujorska štampa?

Lijepa foto - ambasador

„Nemam pojma o politici, ali bi taj položaj za mene predstavljao izuzetnu počast“, rekla je „Dina nacionale“ kada su je novinari upitali šta misli o svom prelasku u diplomatiju.

Za tako nešto postavlja se i pitanje kako bi popularna Dina uspjela svesvoje poslove da obavi i to na dva kontinenta. Iako vijest o Dininom naimenovanju za ambasadora još nije zvanično potvrđena, ona je za svaki slučaj svoju glavnu djelatnost - filmske poslove - već prebacila na drugu stranu okeana. I njen drugi posao - fotografije - takođe odlaze na sjevernoamerički kontinent. Knjige sa zbirka fotografija čiji je autor Dina Loloobridida uskoro će se pojaviti u knjizarama širom SAD i Kanade.

Najzad, „posljedna vijest“: italijanska filmska diva broj 2 - prva je njena „arhivoprijateljica“ Solfiga Loren - pojavila se možda i na TV - ekranu. Čak se prognozira u SAD da je Dina u TV - seriji „Dinastija“ ponudena uloga ljepotice koja će konkurirati „službenoj vještici“ serije, glumici Džoani Kolins. Dina nijeni potvrdila niti demantovala ove vijesti. Samo je rekla da je to uloga koja „kao da je pisana za nju“.

FOTOPIS

Davorin Reljić: „ROBINZONI“

U BELGIJI

Optužen kralj, zbog majmuna

- Zairski predsjednik poklonio je visokom gostu iz Belgije tri majmuncića, a sada ga Društvo za zaštitu životinja - optužuje

Belgijski kralj Boduen našao se nedavno na udaru optužbe Društva za zaštitu životinja u svojoj zemlji zbog živih poklona koje je dobio poslije posjete Zairu.

Sve je počelo na završetku zvanične posjete kralja Boduena Zairu, zemlji koja je nekada bila belgijska kolonija pod nazivom Belgijski Kongo. Zairski predsjednik Sese Seko Mobutu poklonio je visokom gostu iz Belgije čitav niz skupocjenih poklona, među kojima su se isticali slonovača, stolice načinjene od slonovih nogu i tri mala šimpanza. Boduenu su se posebno sviđali majmuncići, koji su se veselo igrali u kraljevskom avionu.

Radost, međutim, nije trajala ni do dolaska u Brisel. Jedan od malih šimpanza nije preživio let aviona, drugi je uginuo poslije nekoliko dana, a treći se razbolio i sada se najbolji belgijski veterinar bore za njegov život.

Društvo za zaštitu životinja Belgije optužilo je kralja Boduena za tužnu sudbinu malih majmuna, a -

kako ističe zapadnonjemački nedjeljnik „Bunde“ ni kraljica Fabiola neće biti baš presrećna da sjedi na stolicama od slonovih nogu.

ZBOG POGREŠNE VREMENSKE PROGNOZE

AMERIKA ĆE DA PLATI

- SAD su osuđene zbog pogrešne vremenske prognoze poslije koje su poginula tri lovca na jastoge

Sud u Bostonu nedavno je osudio vladu Sjedinjenih Američkih Država da isplati novčanu kaznu od tri i po miliona dolara zbog jedne pogrešne meteorološke prognoze.

To je konačni epilog jedne nesreće iz novembra 1980. godine u kojoj su poginula trojica lovca na jastoge. Uzdačući se u meteorološku prognozu - da će tog dana vrijeme biti lijepo, trojica mladića su krenuli u lov na more. Naišao je, međutim, orkanski vjeter koji je duvao brzinom od 160 kilometara na sat i podizao talase visoke i po 20 metara, što je nesrećne ribare koštalo života.

Sud je utvrdio da je nadležna meteorološka služba dala svoju prognozu na osnovu podataka dobijenih od Biroa za istraživanje mora i vazduha. Uredaji ovog biroa nisu, na nesreću, bili u ispravnom stanju, jer, kako je sud utvrdio - nisu bili na vrijeme servisirani. Za održavanje ovih uredaja nadležna je američka vlada, pa je sud donio presudu kojom se vlada u Vašingtonu osuđuje na novčanu kaznu od tri i po miliona dolara.

SA RAZNIH STRANA

Komarci bježe

MOSKVA. - Na području Tjumenarea u zapadnom Sibiru stoki više ne smetaju rojevi komaraca. Prema pisanju lista „Trud“ su se komarci razbježali zbog neprijatnog mirisa mješavine ulja i sumpura kojom se maže stoka. Utvrđeno je da je proizvodnja mlijeka i mesa porasla za 15 do 20 odsto otkako se primjenjuju novo sredstvo protiv komaraca.

Zlato, zlato

KI VEST - Na jednom starom španskom brodu ronici su otkrili do sada najveću količinu zlata koja je ikad pronađena na nekom potopljenom brodu.

Brod „Nuestra senjora de Atoča“, potonuo je u nevremenu 1622. godine. Nekih 60 km zapadno od Ki Vesta na putu iz Havane za Španiju. Potraga za brodom je trajala punih 17 godina. Vrijednost pronađenog blaga procjenjuje se na 340 miliona dolara, a do sada je izvađeno 68 kg zlata kao i 900 šipki srebra.

Pozajmio voz

VARŠAVA. - Jedan mehaničar je uhapšen, pošto je „pozajmio“ voz i krenuo ka prijatelju da uzme bocu votke. Prema pisanju lista Kurir polski on je otkriven teturajući se oko stanice Zgierz. Kao objašnjenje za svoju pozajmicu navrćući Poljak je naveo vrućine i žed.

Buretom niz Nijagaru

NIJAGARINI SLAPOVI - Dvadesetogodišnjem studentu škole za dublere u Kaliforniji Stivenu Troteru nedavno je uspjelo da se buretom spusti preko 52 metra visokog slapa Horžsu i da ostane živ. Na zaprepaštenje lekara, on je putovanje završio neznanim ogrebotinama na koljenu.

Do sada devet osoba je pokušavalo da se spuste preko Nijagarinih slapova, tri od njih su poginule. Prva osoba koja se usudila da proba sreću bila je Ani Edson - 1901. godine. Troter je prvi Amerikanac koji se spustio slapovima poslije 1961. godine.

U SAD

Operacija na fetusu

BOJSI - Grupa američkih ljekara iz Medicinskog centra u gradu Bojsi, u državi Ajdaho uspjeno je ostranila cistu na plućima jednog fetusa od sedam mjeseci. Mali Ali Tomso Son operisan prije dva mjeseca, rođen je prije neki dan carskim rezom.

Bebi je još u majčinoj utrobi uz pomoć katetera izvršena drenaža ciste koja se formirala na plućima. Mališan, rođen sa tri kilograma težine sada se dobro osjeća.

Glavne osobine ove središnje Djevice (prave - po mišljenju astrologa - na koju ne utiču susjedni znakovi) su nezavisnost, intuicija, kreativno mišljenje i instiktivna privlačnost. Sukob nastaje između težnje za praktičnim uspjehom i emotivnom potrebom za pasivnošću.

Tarot - zapis ove Djevice glasi: materijalna dobit. Potencijal joj je devet (pouzdanost), a frekvencija Venera (produktivnost).

Djevice devet, ako su pozitivne, onda su skлоне kreaciji. Žive su intuicije i mašte, a pošto su praktično obdarene, u stanju su svoje snove i ostvariti. Do krajnosti se predaju poslu koji su odabrali, poslu ili uživanju. U stanju su intenzivno da rade danima i mjesecima, ali isto tako i uživaju u ljenčare. Osjećajni su, odani i privrženi u ličnim kontaktima. Prihvataju u poslu sve uslove, ali vole da budu nezavisni, jer su veoma zatvoreni.

Negativne Djevice devet su lijepe i bez ambicija, izbjegavaju pravi rad i intuiciju koriste da bi donosile brze i mutne zaključke od kojih mogu imati ličnih koristi. Postaju lakomne gube etički osjećaj i potpuno su usmjerene ka lakom zgrtanju bogastva na sve moguće načine.

Ravnoteža ove ličnosti je u disciplini emocija i u stalnoj aktivnosti - raditi i voljeti svoj rad - je deviza koja ne bi smjela da izlazi iz svijesti Djevice devet. Praktični smisao u svakom trenutku mora dadržao na pozitivnoj strani. U suprotnom, kreativne moći se gube i zatvorenost i usamljenost su neizbježni.

U Djevicama devet je svojstvo lične privlačnosti (nazgled su meke i eterične) veoma snažno. Iako na ovom spisku nalazimo nekoliko privlačnih osoba, popis je veoma kratak. Ove ličnosti žele samo stvarati i donositi plodove a da ne razmišljaju o tome zašto će ti plodovi biti upotrijebljeni. Oni

ZODIJAK
DJEVICA DEVET:
2. SEPTEMBAR - 11. SEPTEMBAR

Materijalna dobit

su slijepi tvorci koji stvaraju samo iz nužde stvaranja i kojima je cilj stvaranje samo. No, mnoge Djevice devet proživljavaju duboko ljudske patnje, ali znaju da znalčki interpretiraju i ličnosti svojih savremenika. Individualci su ali zatvoreni u sebe (strast i u okovima) i treba im spoljašnji poticaj da bi se otvorili ka svijetu i da biva li u stanju izraziti svoja osjećanja.

I, uopšte Djevice devet vole dom i najsretnije su kada žive normalnim porodičnim životom. No, i onda kada su najprofijeniji i kad su u potpunosti zadubljeni u sve kontraverze civilizacije (us-

put rečeno u njoj se odlično i snažne), oni su ipak jednostavni ljudi koji vole klasične podjele i klasične poslove.

Poznate Djevice devet su: Lav Nikolajevič Tolstoj i Piter Sellers. Tako i ovdje vidimo dva tipa Djevice devet, jednog koji je duboko osjećao ljudske patnje i cijelog svog života borio se za jedan novi srećniji svijet i drugog koji je zavladao i umije da interpretira te iste ljudske patnje skoro savršeno.

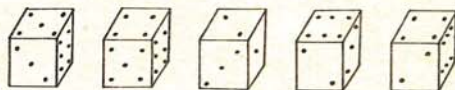
M. PRAREVAC

NEDJELJNI ZADATAK

ZA OŠTROOKE

PRIPREMA

A. Alibegović

Dva od pet crteža predstavljaju istu kocku posmatranu iz različitih uglova. Zbir svake naspramne strane uvijek je 7. Pitanje glasi: koje su dvije kocke iste?

Ako želite da provjerite da li ste riješili zadatak, sačekajte izlazak sljedećeg Nedjeljnog Glasa. Rješenje zadataka iz prošlog broja: Beatrisa Braun.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

Banjalučka: Koliko ste zadovoljni ljetnom koncepcijom 'Glasa'?

Zadovoljan sam
Alija Imamović, hemičar:
— Zadovoljan sam. Kvalitet lista nije opao, informacija je brza i sažeta.

Nema razlike
Faik Habibović, nezaposleni upravni tehničar:
— Ne vidim neku razliku između zimске i ljetne šeme u pisanju, mada 'Glas' redovno čitam, uglavnom zbog oglasa.

Bez kritičkog pristupa
Radivoje Sentić, nezaposleni arhitekta:
— Čitalac u 'Glasu' ljetima informaciju o plavom Jadranu, a ne informaciju o banjalučkom kulturnom ljetu.

Z.L. Snimio: R.G.

ZANIMLJIVOSTI NE DIRAJ U KROKODILA

Zaista se svašta može desiti čovjeku kada se suviše kasno vraća kući. Upravo to se dogodilo 19-godišnjem Beriju Robertsonu iz australskog grada Kerisa.

Vraćajući se po mrklom mraku kući — zgazio je krokodila! Različena zvijerka zgrabila je 'nevaspitano' za čizmu. Mladić je ipak imao sreće: u blizini je prozario taksu, sofer je čuo njegovu zapomaganje, istrčao je iz kola i uspio mu iščupati nogu iz gvozdeno čeljusti.

Inače, grad Kerns leži u oblasti u kojoj vlada tropska klima (nalazi se na sjevernoj obali države Kvinstend), a poslije jakih kiša krokodili u gradskoj kanalizaciji nisu nikakva rijetkost. Međutim, rijetkost je to da napadaju ljude — čine to samo ako ih ljudi diraju.

Najmanja kasetna na svijetu

Američka firma 'Diktator korejski' počela je prodaju 'pikokasete', kako je nazvana najmanja magnetofonska kasetna na svijetu. Kasetu, čije su dimenzije 3,6 sa 2,5 centimetara, a na koju može da se snimi 60 minuta teksta, konstruisao je, na zahtjev američke firme, poznati japanski proizvođač 'Dži-Vi-Si'. D.T.

Ravni tabani

Ako vaše dijete ima ravne tabane, potrebno je da odmah konsultujete ljekara. Od deformisanih stopala dolazi do deformacije kostiju, što može da dovede do invaliditeta. Ravni tabani otežavaju hod, izazivaju bolove u nogama, iskrivljenje kičme... Pored terapije koju odredi ljekar (fizijatar), preporučuje se da dijete hodajući nosi posebne ortopedijske cipele, npr. po plaži, na izletu po oborednim stablama i slično.

SLAVLJE ZA ZDRAVLJE

Pravo slavlje priredeno je prije nekoliko dana jedinom dječaku na aerodromu u baskijskom gradu Bilbao. Vjorile su se tri zastave — španska, njemačka, baskijska — bilo je desetine reportera, mnogo rodbine i suza. A sve to u čast dvogodišnjeg Ivana, koji je polovinu svog mladog života proveo u 'mjeheru' u bolnici u njemačkom gradu Ulmu i sada — živi novi život. Sve je zapravo počelo otprilike prije godinu dana kada je, kod tada jednogodišnjeg Ivana, konstatovan nedostatak imuniteta. Put je vodio do klinike u Ulmu, specijalizovane za ovu vrstu bolesti, gdje je dječaku presadena koštana srž. Gotovo čitavu godinu, od izvršene operacije, dječaci se nalazio izolovan u 'mjeheru', kako bi se izbjegla mogućnost bilo kakve infekcije. Kadasi nam ljekar i bolnica u Ulmu, oko sedam mjeseci poslije operacije, rekli da dječak počinje da dobro reaguje, u njemu je počela da se budi nada da sve nije izgubljeno da čemo opet biti iz svoje djetine' — pričaja uzbuđeni roditelj. A kada je Ivan izišao iz 'baliona', njegova majka je izjavila da joj je bio najsrčardji dan u životu. Mladi Ivan će, bar za izvjesno vrijeme, morati da vodi malo neobični život, odvojen od svojih vršnjaka, kako bi se izbjeglo bilo kakav oblik infekcije. Za sada, on izgleda kao svako drugo dijete koje počinje da uči i prve korake i prve riječi. A to što se događalo na aerodromu u Bilbao — za njega nije bilo ništa neobično. D.T.

RADIO-PROGRAM

BANJALUKA

SUBOTA, 24. AVUGUSTA
7,00 — Početak programa
7,05 — MUZIKA — NOVOŠTI — MUZIKA (Oglasi i obavještenja u 7,45)
8,00 — Mi predlažemo — v birate
9,00 — GOST PROGRAMA
10,00 — Hit programa
10,10 — Rezervisano vrijeme
12,20 — Magazin sedam
11,00 — SPORTSKI ŽURNAL
11,20 — Radio — radar
12,00 — Završetak programa
Od 12,00 do 07,00 — PRVI PROGRAM RADIO — SARAJEVA

NEĐJELJA, 25. AVUGUSTA
7,00 — Početak programa
7,05 — MUZIKA — NOVOŠTI — MUZIKA (Oglasi i obavještenja u 7,45)
8,00 — AIPK BOSANSKA KRAJINA NA TALASIMA KRAJIŠKIH RADIO — STANICA
8,30 — Poželjni ste — izvodimo
10,00 — RADIO REPORTAŽA
10,20 — Magazin sedam
11,00 — Mužika za nedjeljno raspoloženje
11,30 — STRANA NARODNA MUZIKA
12,00 — Završetak programa
Od 12,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO — SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

SUBOTA, 24. AVUGUSTA
8,00 — Početak i najava programa
8,05 — Mužika — informacije — mužika
8,50 — Oglasi i obavještenja
9,00 — Odabrali smo za diskofile
9,30 — Vijesti i sportska hronika
9,40 — Narodna mužika
10,00 — Iz melodije i melodiju
11,00 — Kabare 202 — zabavno-mužička emisija
12,00 — Odljava i završetak programa Radio — Bosanske Graditke
12,00 — 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO — STANICA BIH (Susret na talasu)
NEĐJELJA, 25. AVUGUSTA
7,55 — Početak i najava programa
8,00 — 'ZELENA POLJA' — emisija za poljoprivrednike
8,30 — Želite, čestitate, pozdravljate, li dio
9,00 — Oglasi i obavještenja
9,10 — Želite, čestitate, pozdravljate, li dio
9,10 — Humoristički radio-talasi
10,10 — Želite, čestitate, pozdravljate — do kraja programa (u 10,00 VIJEŠTI)

PRNJAVOR

SUBOTA, 24. AVUGUSTA
9,00 — Najava 'Subotnjeg revlajnog programa Radio — Prnjavora'
12,00 — Odljava programa i uključivanje u Zajednički program radio-stanica BiH
14,00 — Isključenje iz Zajedničkog programa
NEĐJELJA, 25. AVUGUSTA
7,58 — Najava 'Nedjeljnog akuelno-informativnog i zabavnog programa Radio — Prnjavora'
8,00 — AIPK Bosanska krajina na talasima krajiških radio-stanica
9,00 — Emisija za selo
10,00 — Vijesti — informacije — osvrti — komentari i mužika iz programa emisije 'Vaše želje, čestitke i pozdravi'
10,00 — Odljava programa

SRBAC

SUBOTA, 24. AVUGUSTA
8,00 — Informativno-zabavni program Radio — Srpa
12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Završetak emitovanja
NEĐJELJA, 25. AVUGUSTA
8,00 — Početak emitovanja i najava programa
8,05 — Mužika za dobar dan
8,30 — Želite, čestitke i pozdravi
9,00 — Radio u selu — AIPK na talasima krajiških RS
9,30 — Želite, čestitke i pozdravi
10,00 — Akuelno protekle nedjelje
10,15 — Želite, čestitke i pozdravi
12,00 — Odljava i završetak emitovanja

BOSANSKA DUBICA

SUBOTA, 24. AVUGUSTA
11,00 — Najava i pregled programa
11,05 — Za svakog ponešto
11,30 — Želje, čestitke i pozdravi
12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Emisija za selo
14,30 — Vijesti
14,33 — Program za mlade
15,30 — PROTEKLE SEDMICE U NAŠOJ KOMUNI
15,45 — Obavještenja, mužika, oglasi
16,00 — Dnevnik Prog. programa RS
16,30 — U subotnje pred čerje
17,00 — Odljava programa

BOSANSKI NOVI

SUBOTA, 24. AVUGUSTA
9,00 — I danas smo zajedno (najava, vijesti i melodija dana)
9,10 — Želite slušalaca
10,00 — Emisija za selo (u sklopu programa emitujemo kombinat na talasima krajiških RS)
10,30 — Nastavak ispunjavanja vaših želja
11,00 — Hronika 6 radio-dana (PPP — pregled aktuelnosti na kraju nedjelje)
11,15 — EP — prospekti
11,30 — Rezervisano za... (dokumentarni program)
12,00 — Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORS BiH)
14,00 — Odljava programa i najava ponovnog susreta
NEĐJELJOM NE EMITUJEMO RADIO — PROGRAM

JAJCE

SUBOTA, 24. AVUGUSTA
9,00 — Najava programa
9,10 — Vijesti
9,15 — Otvoreni studio
10,00 — Revija vaših želja, čestitki i pozdrava
11,00 — Odljava programa
NEĐJELJA, 25. AVUGUSTA
9,00 — Najava programa
9,15 — EPP
9,30 — Reportaže, zapisi
9,50 — Jajačke turističke razglednice
10,00 — Nedjeljni žurnal
10,30 — Porok — smudlasna emisija
11,00 — Revija vaših želja, čestitki i pozdrava
12,00 — 13,00 Odljava programa
Od 12,00 do 14,00 — preuzimanje Zajedničkog programa opštinskih radio-stanica Bosne i Hercegovine. Od 16 sati Radio — Jajce preuzima Dnevnik Prvog programa Radio — Sarajeva

KLJUČ

NEĐJELJA, 25. AVUGUSTA
10,00 — Najava programa i vijesti
10,30 — Nedjeljna hronika Radio — Ključa
11,00 — Poruke, želje i pozdravi slušalaca
12,00 — Emisija za selo i AIPK na talasima
13,00 — Nedjeljni za mlade i odjava programa
14,00 — Prenos Prvog programa Radio — Sarajeva

INFORMATOR

BANJALUKA

Kozara — BOMBARDER (italijanski) u 17, 19 i 21 sati.
VRBAS — Blazen među prostitutkama (brazilski) u 16, 18 i 20 sati.
PALAS — velika sala — Zaftranti (američki) u 16, 18 i 20 — mala sala — Šampanjac za doručak (američki) u 16, 30, 18, 30 i 20, 30 sati.

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstave.

DJEČJE POZORIŠTE

Nema predstave.

DOM KULTURE

U velikom izložbenom salonu — izložba likovnih tečajeva Doma kulture, a u malom izložbenom salonu izložba 'Pjesma nas je održala'.

UMJETNIČKA GALERIJA

Stalna postavka.

UMJETNIČKA GALERIJA

Ispred Galerije u 21,15 sati projekcija filmova iz umjetnosti.
STALNA POSTAVKA SPOMEN-ZBIRKE DRAGINE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Stalna izložbeno postavka Muzeja je otvorena svakog radnog dana osim ponedjeljka od 9 do 13 i od 17 do 19 sati, subotom, nedjeljom i praznicama od 9 do 13 sati.
Do 22. septembra otvorena je etnološka izložba, 'Zmijanje'

BIBLIOTEKA

Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti, ogranak I, radi svakog dana osim subote od 7,30 do 14,00 sati (od 1,7 do 5,7, do 19,7, od 29,7 do 2,8, od 12,8, do 16,8, od 26,8, od 30,8).
Od 12,30 do 19 sati (od 5,7, do 12,7, 22,7, od 26,7, 5,8, od 9,8, od 19,8, do 23,7).
ODJELJENJE UMEJEDANU (radi ponedjeljkom i utorkom od 12,30 do 19 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 7,30 do 14 sati.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima Centralna аптеka u Ulici Veselina Masleča 18, telefon 35-306.

VAŽNIJI TELEFONI:

- SUP 92
Vatrogasni 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Dežurna inspekcija 32-354
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu
— Centar za obavještenja 985.

POLASCJI VOZOVA

Izmijenjeni red vožnje željeznice važi od 2. 6. 1985. godine.
Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).
Za Zagreb: 01,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.
Za Beograd: 06,53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCJI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).
Iz Zagreba: 00,42, 00,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (abzranci).
Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZOVI

Swake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01...

POLASCJI AUTOBUSI IZ BANJALUKE

Za ZAGREB: 01,20, 02,00, 03,00, 05,30, 06,00, 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.

ZA BEOGRAD: 05,00, 06,00, 09,30, 15,00, 17,00, 23,30

ZA LJUBLJANU: 01,20, 08,20, 12,00, 13,15, 15,10, 19,25.
ZA SARAJEVO: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (u prolazu u 10,00, 13,35 i 15,15).

ZA KRANSKU GORU: 13,15.
ZA TUZLU: 05,35 i 15,45.
ZA DUBROVNIK: 20,20, 22,00, 24,00 (polasci u prolazu)

ZA MOSTAR: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00.
ZA BIJEJLJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

ZA NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).
ZA DERVENTU: u 12,00 sati.
ZA KUKOLJE I SRBAC: u 6,15 u povratku iz Srpa u 11 sati.
ZA SRBAC: u 17,15.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI-PALANKA u povratku saobrać preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI-PALANKE u 5,45, SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10 sati.
ZA ROVINJ: 7,45, 19,45.
ZA RIJEKU: 6,00, 7,45, 22,00.
ZA UMAG: 6,00.
ZA SPLIT: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)
ZA ŠIBENIK: 7,30, 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture 24.125. avgusta prikazuje se film 'PUČAN NIJE BRISAN'

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA u Bosanskoj Gradici radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba 'Putevi pobjede' otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu 'Lepa Radić' u Gornjim Podgradicima postavljena je izložba 'Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca'.
APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se u 21 sat za hitne slučajeve. Аптека kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom аптеka radi od 9 do 11 sati, otvara se u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradici — 813-433.
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradici — 813-500.
Turist-biro 813-080
Taksi-stanica 811-716.
'Elektro-Bosanska Gradiska' 813-344.

ČELINAC

U Domu kulture 24. avgusta nema kino-predstave, a 25. avgusta prikazuje se film u 20 sati NEUSTRASIVI MORUS
Dežurna аптеka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-015 — Narodna biblioteka 'Ivo Andrić' radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-013. Autobuska stanica 850-139.

KOTOR-VAROŠ

U kino-sali '25. maj' 24. avgusta CIJENA OPASNOSTI u 25. avgusta prikazuje se film S.P.U.A.
Аптека radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 15 sati.

LAKTAŠI

U Domu kulture 24. i 25. avgusta nema kino-predstave
Narodna biblioteka 'Veselin Masleča' radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom i radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830-250. Аптека radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-006.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave.
Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sati, telefon 890-620.

SRBAC

Аптека 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

Stanica za hitnu pomoć 860-190. SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

ЗА БЕОГРАЂАНЕ С НИЖИМ ПРИМАЊИМА

ЗИМНИЦА И УГАЉ НА КРЕДИТ

Београд, 23. августа (Танјур) - Ових толиких августовских дана у вијећу Савеза синдиката Београда предузимају се акције и договори за снабдијевање Београђана прехранбеним производима и угљем под повољнијим условима.

Акцент у овој акцији стављен је на категорије Београђана са нижим приманима. У томе је нарочито важно да се обезбиде кредити за куповину зимице и угља уз камате које ће бити прихватљиве и знатно мање у односу на обичајне. Тиме се настоји да се грађанима са нижим приманима омогући набавка зимице и угља под повољнијим условима у односу на остале потрошаче. Улажу се, осим тога, напори да се и организације удруженог рада - које, разумије се, имају за то могућности, обезбиде извесна средства за набавку прехранбених производа својим радницима која би се отплаћивала у двије-три рате.

ЈУЧЕ У ВРБАЊИ

ЧЕТВОРО ПОВРИЈЕЂЕНИХ У САОБРАЋАЈНОМ УДЕСУ

БАЊАЛУКА, 23. августа - Јутрос око 9 сати у Улици Есада Мишића у Врбању сударила су се два путничка возила - „Уаз“ са ознаком БЛ 926-98, којим је управљао Војо Бојић (25) из Храћана и „Југо 45“ са регистарском ознаком БЛ 926-91, за којим волаоом се налазио Јован Спасојевић (38) из Челинца. У овом удесу лакше су повријеђени: возач „Југа“ Јован Спасојевић и његови сапутници, син Чедомир, Субхија Хоџић (45) и Даринка Јунгић - сви из Челинца.

Оба возила су знатно оштећена. До несреће је дошло приликом мимолажења „Уаза“ са теретним возилом „Фалп 13“ БЛ 836-76, којим је управљао Драган Марић (27) из Челинца. Тада је, на име, возило „Уаз“ очешало задњи крај „Фапа“, закинео се на лијевој страни и ударило у возило које је долазило из супротног правца.

Ис. Рага је у току.

М. Д.

ПРЕМА ЗВАНИЧНОМ ПРИЈЕДЛОГУ ОД 1. ОКТОБРА ОВЕ ГОДИНЕ

НАЈНИЖА ПЕНЗИЈА У БиХ 18.535 ДИНАРА

САРАЈЕВО, 23. августа - Скупштина пензионског и инвалидског осигурања Босне и Херцеговине, која ће засједати половином идућег мјесеца, упућен је приједлог за повећање пензија свим пензионерима за 11 одсто и то од 1. октобра ове године. Рјеч је о трећем повећању пензија ове године, чији је циљ усклађивање пензија са растом личних доходака. Након овог повећања најнижа пензија у БиХ би износила 18.535 динара.

Предложено је, такође, да се свим корисницима зајамчене пензије и заштитног додатка половином септембра исплати и једнократна помоћ од 4.000 динара.

ВРИЈЕМЕ

ИЗВЈЕШТАЈ РЕПУБЛИЧКОГ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКОГ ЗАВОДА БИХ

ТОПЛО

ЗА БОСАНСКУ КРАЈИНУ: Ведро и врло топло. Јутарња температура од 12 до 18 степени, а највиша дневна од 31 до 34 степена.

ЗА БАЊАЛУКУ: Ведро и врло топло, са максималном температуром око 33 степена.

ЗА НАРЕДНА ДВА—ТРИ ДАНА: Већи дио овог периода задржаће се ведро и веома топло вријеме. Задњи дана наступиће облачање и освајене уз могућност слабе кише.

ВОДОСТАЈ: Уна - Биџах 7 цм, бистра, температура воде 17 степени. Уна - Босански Нови - 24 цм, бистра, температура воде 18 степени. Сана - Сански Мост 110 цм, бистра, температура воде 22 степена. Врбас - Бањалука 59 цм, бистар, температура воде 18 степени. Водостај на свим ријекама у стагнацији.

ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНИТОСТИ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

ПУНО ПОСЛА ЗА ИНСПЕКТОРЕ

САРАЈЕВО, 23. августа - Крајем јула и почетком августа ове године тржишни инспектори у Босни и Херцеговини обавили су 722 прегледа и у 30 одсто случајева утврдили различите повредe прописа у области тржишта и цијена. Предузето је 229 мјера против прекршилаца. Према подацима Републичког комитета за информисање поднесена је једна кривична пријава, седам пријава за привредне преступе и 142 захтјева за покретање прекршајног поступка. Инспектори су изrekli 47 новчаних казни на лицу мјеста. Донијели 32 првостепена рјешења којима се наређује отклањање неправилности или недостатка и поднијели двије пријаве банкама за обуставу кредита. Предложено је истовремено да се од прекршилаца одузме незаконито стечена имовина корист у износу од 38,6 милиона динара. Ван промета је стављена различита роба у вриједности од 25.400 динара, а од лица која су се бавила бесправном трговином одузето је робе вриједности од 42.400 динара.

НАКОН 34. КОЛА ЛОТА

МИЛИЈАРДА ПРИПАЛА РАДМИЛИ ПЕТКОВИЋ ИЗ В. ПЛАНЕ

ВЕЛИКА ПЛАНА, 23. августа - Добитница главне награде 34. кола Лота је домаћица из Велике Плана, 35-годишња Радмила Петковић. Она једина има седам погодова на тикету и добила је премину од једне старе милијарде и 379 милиона динара.

На шалтеру у Великој Плани уплатила је обичан листић са 8 комбинација. До данас, и поред велике радозналости мјештана није се знало име рекордног добитника на Лоту. Истиче да је била збуњена, па јој је било потребно вријеме да у згодат поспјевају.

Новопечена милијардерка намирера да већи дио премие утроши на куповину трактора и свих прикључних пољопривредних машина, набавку аута и завршетак започете куће, док ће остатак новца ставити на штедну књижицу.

ЈУЧЕ У ОРАШЈУ

УМРО ПЕТАР ИЛИЋ

САРАЈЕВО, 23. августа - У Орашју је јуче изненада преминуо у 48. години Петар Илић, члан Централног комитета Савеза комуниста Босне и Херцеговине и делегат у Републичкој конференцији Социјалистичког савеза. Сахрана Петра Илића обавиће се данас у Видовицама.

МАНЧЕСТЕР: Након лажног сигнала да стајни трап не ради

АВИОН „ИНЕКС“ - АДРИЕ“ БЕЗБЈЕДНО СЕ СПУСТИО

ЉУБЉАНА, 23. августа (Танјур) - Авион „Инкс-Адрие“ авиопроема, који је данас летио на редовној линији Дубровник - Манчестер слетио је на манчестерски аеродром са закашњењем због квара на електричним сигнаlima који показује стање на стајном трапу авиона. Авион је, како је саопштила „Инкс-Адрија“ у Љубљани, извјесно вријеме због тога кружио над аеродромом, јер посада није могла утврдити да ли је трап за слетање откочен, или не. Када је потрошио гориво, авион се сасвим безбједно спустио на писту манчестерског аеродрома. Како се истиче у „Инкс-Адрији“ у Љубљани, квар је отклоњен и авион би ускоро требало да полети на траг за Југославију.

КОМИСИЈА ЗА ЖАЛБЕ ФУДБАЛСКОГ САВЕЗА БЕОГРАДА САОПШТИЛА:

ЗЈАЈО ПРАВИЛНО РЕГИСТРОВАН ЗА ЦРВЕНУ ЗВЕЗДУ

БЕОГРАД, 23. августа - Фудбалер Миралем Зјајо, правилно је регистрован за Црвену звезду, па већ у недељу може наступити за нови клуб у сусрету против Војводине. Ово је утврдила Комисија за жалбе Фудбалског савеза Београда, која је расправљала о приговору Искре из Бугојна на регистрацију Зјаја за Црвену звезду.

КУРС У ДИНАРИМА

ОСНОВНА БАНКА „БАЊАЛУКА“

КУРСНА ЛИСТА

(формирана 23. августа 1985. године)

Земље	Валута	Куповни за ефективу	Куповни за девизе	Продајни за девизе
Аустрија	100 шилинга	1385,02	1422,50	1426,78
Белгија	100 франка	469,20	485,82	487,28
Данска	100 круна	2675,78	2756,88	2765,16
Француска	100 франка	3174,76	3269,03	3278,85
Холандија	100 флорина	8603,32	8877,48	8904,15
Италија	100 лира	14,50	14,87	14,92
Норвешка	100 круна	3273,56	3371,96	3382,09
Ср Њемачка	100 марака	9723,24	9994,54	10024,57
Швајцарска	100 франка	11818,34	12188,65	12225,27
Шведска	100 круна	3247,70	3339,23	3349,26
Јапан	100 јена	111,26	116,37	116,72
В. Британија	1 фунта	375,60	386,62	387,79
Канада	1 долар	195,01	203,44	204,05
САД	1 долар	276,28	276,32	277,15
Аустралија	1 долар	186,42	192,79	193,37

Куповни и продајни курсеви за девизе приријемљују се од 14 сати 23. августа 1985. године, а курсеви за ефективу од 15 августа 1985. године.

СУБОТА, 23. августа ПРВИ ПРОГРАМ

- 15,20 - Преглед програма
- 15,25 - Седам ТВ-дана
- 15,55 - Игра - народна музика
- 16,25 - Дневник 2
- 16,40 - ПЈ у фудбалу: ОФК Београд - Челик
- 18,30 - Срдачно ваши - документарна серија
- 19,15 - Цртани филм
- 19,30 - Дневник 2
- 19,55 - ТВ слот
- 20,00 - „Искушење о Пети Херст“ - амерички играни филм
- 22,25 - Вијести
- 22,30 - Седам свјетских дана
- 22,40 - Крајем недеље: америчке музичке награде 85 - видео - програм
- 23,55 - Програма плус:
- Бени Хил
- Видео-слотови
- Жута лагуна
- Вијести

ДРУГИ ПРОГРАМ

- 14,55 - Преглед програма
- 15,00 - „Четири километра на сат“ - домаћи играни филм
- 16,30 - Фестивал дјетета „Шибеник 85“ - синмак представе
- 17,20 - „Нароблак из Оза“ - амерички играни филм за дјечу и омладину
- 19,00 - Силуете - народна музика
- 19,30 - Дневник
- 20,00 - Рок-маратон - забавна музика
- 20,30 - Документи нашег времена: Мађија простора - документарни програм
- 21,00 - Вијести
- 21,05 - Сви моји pjesници
- 21,35 - Музички албум
- 21,55 - Спортска субота
- 22,20 - Плиња Отеро - серијски филм

НЕДЈЕЉА, 25. августа ПРВИ ПРОГРАМ

- 11,45 - Преглед програма
- 11,50 - Вијести
- 12,00 - Бразде - емисија за пољопривреднике
- 13,00 - Филмска матинеја за дјечу: „Тачица и зечки“ - аустралијски цртани филм
- 14,15 - ОРА и младост и pjesма, документарно-забавна репортажа
- 15,30 - Пут свиле - документарна серија
- 16,20 - Хазардер - серијски филм
- 17,20 - На свој начин: Блонди
- 17,25 - Сумња - амерички играни филм
- 18,55 - Дизајнери цртани филмови
- 19,30 - Дневник 2
- 20,00 - Ивица Матић: „Невјесте долазе“ - драма, реприза
- 21,15 - Море људи, обале
- 21,45 - Дневник 3
- 22,10 - Спортски преглед
- 22,25 - Програма плус:
- Бени Хил
- Видео-слотови
- Жута лагуна - хумористичка серија
- Бени Хил
- Видео-слотови
- Портрет кореографа - балетна емисија
- Вијести

ДРУГИ ПРОГРАМ

- 14,10 - Преглед програма
- 14,15 - Охридско љето 85 - озбиљна музика
- 14,45 - Аутомобилизам - формула 1 за Велику награду Холандије
- 17,00 - Ваљево: Балканско првенство јуниора у рукомету, финале - репортажа
- 17,40 - Ада: комичка ревија, пренос и синмак
- 18,30 - Особена генерација незапослених - емисија из културе
- 19,10 - Прометни круг - образовна серија
- 19,30 - Дневник
- 20,00 - Мрачна страна свијета - документарна серија
- 20,50 - Вијести
- 20,55 - На свој начин - Ансамбл „Пријатељи“
- 21,15 - ТВ-кинотека: „Замак у Шведској“ - француски играни филм
- 22,55 - Преглед програма за понедељак

ГЛАС

РЕДАКЦИЈА Улица АВНОЈ-а 93. Телефон: директор и одговорни уредник 34-417. Редакција 37-979, 37-977, дактилографи 34-449. Отгласно у Улици Веселина Маслеши 13, телефон 34-448. Телекс 45-208 УИ ГЛАС. ООУР Новинска дјелатност Бањалука, жиро-рачун број: 10500-603-4106 код СДК Бањалука. Претплата за СФРЈ: једномјесечна 600 динара,

тримјесечна 2.400 динара, полугодишња 4.800 динара, годишња 9.600 динара, саво за „Недељник Глас“ 1.650 динара годишње. Претплата за иностранство: једномјесечна 1.600 динара, тримјесечна 4.800 динара, полугодишња 9.600 динара, годишња 19.200 динара, саво на „Недељник Глас“ 3.320 динара. Уплате на дознакни рачун број: 10500-620-71000-552 код Привредне банке Сарајево, Основне банке Бањалука. Рјешавањем Републичког комитета за образовање, науку, културу и физичку културу СФ БиХ број 02-4153/82 „Глас“ је ослобођен плаћања пореза на промет.